

Årsredovisning 2006

Stockholms universitet

ÅRSREDOVISNING 2006
STOCKHOLMS UNIVERSITET

Årsredovisning 2006 (Dnr SU 112-1959-06) har producerats av Planeringsenheten vid Stockholms universitet. Ekonomiavdelningen har svarat för den ekonomiska redovisningen.

Redaktör och handläggare: *Rikard Skårfors*
Omslag: *Anna L Andréén, B Adolfsson Design*
Tryck: *US-AB*, februari 2007
Foto omslag: Orasis foto

Årsredovisningen finns också att ladda ner i pdf-format på adress: [www.su.se/Om universitetet](http://www.su.se/Om_universitetet) under menynamnet fakta.

Förord

År 2015 ska utbildning och forskning vid flertalet av universitetets institutioner och enheter inta en nationellt ledande och internationellt framstående ställning. Det är den vision som inleder universitetets långsiktiga plan. Vi ska uppnå visionen bland annat genom satsningar på internationalisering, framstående forskningsmiljöer och kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling inom alla delar av verksamheten. Nya styrdokument, långsiktig plan och verksamhetsplan som kontinuerligt uppdateras och förnyas, ska bidra till högre måluppfyllelse.

En viktig del av internationaliseringen är arbetet med Bologna-processen. Universitetet ligger långt framme med planering av nya utbildningar och nivåklassificering och utarbetande av kursplaner med förväntade studieresultat för alla kurser. Vi förbereder ansökan om ECTS-ackreditering och inför en internationellt gångbar sjugradig betygsskala.

Flera stora bidrag för starka forskningsmiljöer har under året tilldelats universitetet från Vetenskapsrådet, Vinnova och andra stora finansörer, däribland Mistra för inrättande av Stockholms Resilienscentrum – Forskning för förvaltning av sociala-ekologiska system. Det välrenommerade nordiska forskningsinstitutet för teoretisk fysik, Nordita, har flyttats från Köpenhamn till AlbaNova.

Som framgår av årsredovisningen har universitetet uppfyllt flera av de mål som regeringen ställt upp, däribland målet avseende helårsstudenter inom naturvetenskap-teknik. Utsikterna är goda för att nå målen avseende doktorsexamina. Inom grundutbildningen har universitetet inte uppnått sitt takbelopp framförallt på grund av det sjunkande söktrycket.

Andelen nyanställda kvinnliga professorer var under 2006 endast 13 procent, men antalet nyanställda professorer var som helhet lågt detta år, totalt 16 stycken. Genom en särskild satsning på kvinnliga docenter förväntas andelen kvinnliga professorer stiga de närmaste åren.

Det ekonomiska resultatet visar på ett ovanligt stort överskott, +149,3 miljoner kronor. Huvuddelen av överskottet beror på att universitetet tagit i anspråk tidigare sparade överprestationer om 91,7 miljoner kronor då takbeloppet inte uppnåtts inom grundutbildningen. Överskottet behövs inför de kommande åren då den ekonomiska situationen inom grundutbildningen förväntas bli kärv.

Årsredovisningen är helt anpassad till direktiven i regleringsbrev och övriga centrala beslut. Stora delar av verksamheten får därmed inte det utrymme som motsvarar dess betydelse. För att få en rättvisande bild av den samlade verksamheten behöver universitetets övriga informationsmaterial också konsulteras.

Rektor Kåre Bremer

Innehållsförteckning

Grundutbildning	7
Grundutbildningens omfattning	7
Sökandetryck	7
Helårsstudenter	8
Helårsprestationer och prestationsgrad	9
Examina	9
Utbildningarna	9
Förändringar i utbildningsutbudet under 2006 samt avvägningen mellan fristående kurser och program	9
Uppdragsutbildning	10
Basår	11
Stöd till nybörjare i matematik	11
Kompletterande utbildningar för utländska akademiker	11
Test i svenska för universitets- och högskolestudier (Tisus)	12
Nätuniversitetet	12
Särskilda åtaganden	13
Utbildning i särskilda ämnen	13
Tolk- och översättarinstitutet	13
Utbildningstolkning/Teckenspråkstolkning	14
Nationella medel för studenter med funktionshinder	15
Aspekter på grundutbildningen	16
Bolognaarbetet	16
Breddad rekrytering	16
Alternativt urval	19
Validering av reell kompetens	19
Studentinflytande	19
Internationalisering inom grundutbildningen	20
Grundutbildningens finansiering	21
Intäkter och kostnader för grundutbildningen	21
Myndighetskapital	22
Regleringsbrevets målangivelser	22
Forskarutbildning och forskning	23
Doktorander	23
Nyantagning	23
Könsfördelning	23
Åtgärder mot social snedrekrytering	24
Genomsnittlig studietid	24
Examina	24
Innehållet i forskarutbildningen	24
Effektivitet och kvalitet	24
Forskarskolor	26
Forskningsverksamheten	26
Internationellt forskningssamarbete	26
Särskilda forskningsområden	27
Svenska som andraspråk för döva	27
Isocyanatforskning i Hässleholm	28
Professorer	28
Nya professorer 2006	29
Forskningsfinansiering	29
Intäkter för forskning och forskarutbildning	29
Kostnader för forskning och forskarutbildning	30

Uppdragsforskningens intäkter och kostnader	30
Myndighetskapital	31
Regleringsbrevets målangivelser	31
Gemensamt för verksamhetsgrenarna	32
Kvalitetsarbete	32
Egeninitierade utvärderingar	32
Kompetensförsörjning	33
Redovisning av kompetens kategorier	33
Forskarassistenter och biträdande lektorer	35
Etnisk och kulturell mångfald	35
Arbetsmiljö	35
Jämställdhetsarbetet vid universitetet	36
Högskolepedagogisk utbildning och utvecklingsarbete	39
Ekonomisk redovisning	42
Inledning	42
Sammanställning av väsentliga uppgifter	43
Redovisningsprinciper och värderingsgrunder	44
Tillgångar	44
Anläggningstillgångar	44
Externmedelsfinansierade projekt	44
Transfereringar	44
Avstämning av mellanhavanden med andra statliga myndigheter	45
Verksamhetsgrenar	45
Övriga väsentliga uppgifter	45
Resultaträkning	46
Balansräkning	47
Anslagsredovisning	49
Finansiella villkor	50
Noter till resultat- och balansräkning	51
Myndighetskapital	59
Redovisning av avgiftsbelagd verksamhet 2006	60
Ersättningar, förmåner och övriga uppdrag för universitetsstyrelsens ledamöter	61
Bilagor	63
Bilaga 1. Styrelsebeslut	63
Bilaga 2. Underlag för beräkning av grundutbildningsanslag för budgetåret 2006	64
Bilaga 3. Statistik rörande studenter och forskarstuderande med funktionshinder som erhållit medel för särskilt pedagogiskt stöd budgetåret 2006	67

Grundutbildning

Grundutbildningens omfattning

Sökandetryck

Höstterminen 2006 ansökte sammanlagt 31 006 personer till universitetets kurser och program. Det är en minskning med knappt 12 procent i förhållande till höstterminen 2005, då antalet sökande var 35 057. Stockholms universitet ger 57 program inom grundutbildningen, varav 23 är olika inriktningar på kombinationsutbildningen för magisterexamen och lärarexamen, samt ca 1 200 fristående kurser.

Antal förstahandssökande per plats	2006	2005	2004	2003
Program	1,9	3,2	2,5	2,5
Kurser	1,2	1,9	2,0	2,1

Tabell 1: Genomsnittligt antal förstahandssökande per plats på program och kurser höstterminerna 2003-2006.

Sökandetrycket är ojämnt fördelat mellan olika utbildningar och utbildningsområden. Antalet sökande är fler än antalet tillgängliga platser inom samtliga områden utom för program och kurser inom Naturvetenskaplig fakultet (genomsnittligt 0,5 respektive 0,7 förstahandssökande per utbildningsplats). Juridiska fakulteten är i detta avseende i en klass för sig med i genomsnitt 7,7 förstahandssökande per utbildningsplats på sina program hösten 2006.

Antalet sökande varierar kraftigt mellan de olika programmen. Juristlinjen har flest antal sökande totalt sett medan socionomlinjen med inriktning mot socialpedagogik, socionomlinjen och psykologlinjen har flest antal sökande per plats. Psykologlinjen och juristlinjen har dessutom flest förstahandssökande. Psykologlinjen har 83 procent förstahandssökande och juristlinjen 79 procent.

Program, poäng	Antal sökande ht 2006	Antal sökande per plats ht 2006
Juristlinjen, 180 p	2 193	10
Socionomlinjen, 140 p	1 873	20
Ekonomlinjen, 160 p	1 732	6
Socionomlinjen med inriktning mot socialpedagogik, 140 p	1 285	40
Psykologlinjen, 200 p	644	15
Naturvetenskapligt basår, 40 p	594	5
Kulturvetarlinjen, 120 p	488	5
Studieordning med inriktning mot personal, arbete och organisation (PAO), 40 p	482	6
Socionomlinjen med inriktning mot omsorg om äldre och funktionshindrade, 140 p	415	13
Nutritionlinjen, 120/160 p	375	10

Tabell 2: Totalt antal sökande till de tio mest efterfrågade programmen vid universitetet höstterminen 2006.

Efterfrågan tenderar generellt att vara lägre på kurser än på program. Variationerna i efterfrågan är dock stor och de mest populära kurserna har ett mycket högt söktryck. Nedan visas de tio mest efterfrågade kurserna höstterminen 2006. Grundkursen i psykologi har flest antal sökande totalt medan nybörjarkursen i spanska – som med 344 sökande i detta avseende hamnar först på en 54:e plats – har flest sökande per plats (34).

Kurs, poäng	Antal sökande ht 2006	Antal sökande per plats ht 2006
Grundkurs i psykologi, 20 p	1 989	11
Grundkurs i företagsekonomi, 20 p	1 594	3
Grundkurs i allmän kriminologi, 20 p (halfart)	1 383	8
Grundkurs i engelska, 20 p	1 369	7
Juridisk översikt kurs, 10 p (halfart)	1 364	11
Juridisk översikt kurs, 10 p (halfart)	1 273	11
Grundkurs i statsvetenskap, 20 p	1 269	6
Grundkurs i sociologi, 20 p	1 217	6
Juridisk introduktionskurs, 10 p (halfart)	1 094	9
Rättspsykologi, 10 p (halfart)	1 072	20

Tabell 3: Totalt antal sökande till de tio mest efterfrågade kurserna vid universitetet höstterminen 2006.

Helårsstudenter

Antalet helårsstudenter (exkl. beställd utbildning) vid Stockholms universitet uppgick till 21 571 år 2006. Det är en minskning med 3,2 procent i förhållande till år 2005 då antalet helårsstudenter (exkl. beställd utbildning) var 22 283.

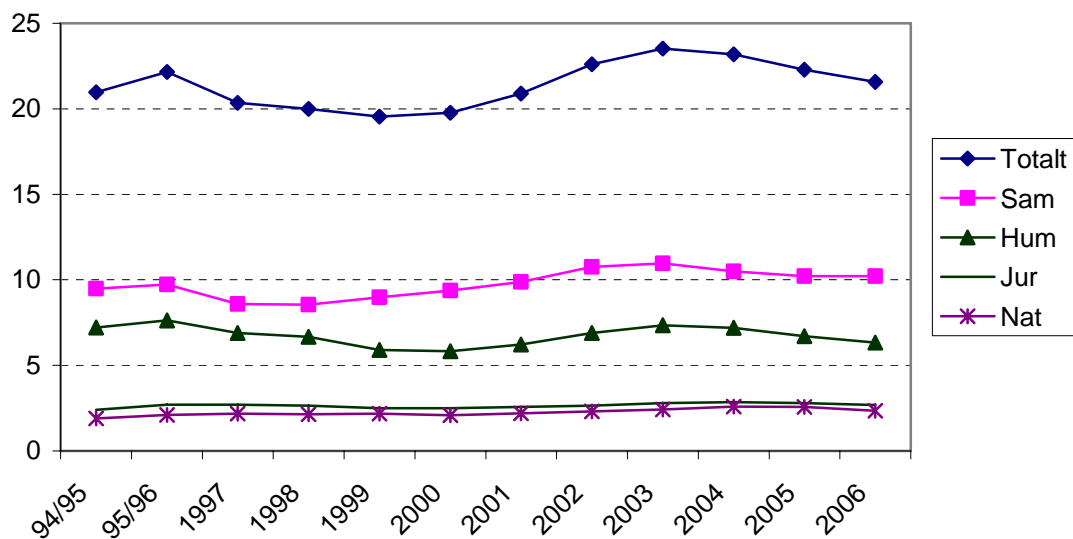

Diagram 1: Antal helårsstudenter (exkl. beställd utbildning) per fakultet vid Stockholms universitet 1994/95-2006.

Antalet studenter har efter en uppgång i början av 2000-talet under de senaste tre åren återigen gått ned något. Orsakerna bakom detta är sammansatta men bottnar troligen främst i den rådande högkonjunkturen som gjort det möjligt för många ungdomar att etablera sig på arbetsmarknaden utan någon högskoleutbildning, samtidigt som utbildningspremien (den fördel högskoleutbildning ger i form av högre nettoinkomst) är rämligen låg. En bidragande orsak kan också vara den demografiska strukturen med låga födelsetal under 1980-talet.

Nedanstående tabell visar hur studentpopulationen fördelar sig på utbildningsområden. Det framgår klart att det humanistiska och det samhällsvetenskapliga utbildningsområdet har flest helårsstudenter inom grundutbildningen.

Utbildningsområde	2006*	2006	2005	2004	2003
	HST	HST	HST	HST	HST
Humaniora	5 889	6 258	7 051	7 626	7 788
Juridik	2 675	2 675	2 785	2 856	2 793
Samhällsvetenskap	7 756	7 984	8 244	8 458	8 892
Naturvetenskap	2 534	2 661	2 789	2 789	2 653
Teknik	1 219	1 219	1 133	1 187	1 265
Vård	380	380	385	398	393
Medicin	498	498	468	475	472
Övrigt	621	789	650	633	621
Totalt	21 571	22 464	23 505	24 422	24 854

Tabell 4: Helårsstudenter per utbildningsområde 2003-2006 inklusive beställd utbildning. *Kolumnen visar universitetets utbildning exklusive beställd utbildning. Uppgifterna i denna kolumn ligger till grund för all övrig statistik i kapitlet och motsvarar också de uppgifter som används i avräkningen mot grundutbildningsanslaget.

Antalet helårsstudenter inom utbildningsområdena naturvetenskap och teknik uppgick år 2006 till 3 752. Det är en ökning med 1,4 procent i förhållande till 2005, då antalet helårsstudenter var 3 700. Universitetet har därmed uppnått det i regleringsbrevet angivna målet att antalet helårsstudenter inom naturvetenskap och teknik bör uppgå till minst 3 700.

Naturvetenskap och teknik	2006	2005	2004	2003
Helårsstudenter	3 752	3 700	3 764	3 679
Helårsprestationer	2 612	2 521	2 604	2 635

Tabell 5: Antal helårsstudenter och helårsprestationer inom utbildningsområdena naturvetenskap och teknik 2003-2006.

Helårsprestationer och prestationsgrad

Antalet helårsprestationer vid Stockholms universitet uppgick till 15 935 år 2006. Det är en minskning med 3,4 procent i förhållande till år 2005 då antalet helårsprestationer var 16 501.

Prestationsgraden inom universitetets utbildningar, det vill säga antalet uppnådda poäng (helårsprestationer) i förhållande till antalet registrerade studenter (helårsstudenter), tenderar att ligga under det nationella genomsnittet. Detta kan förklaras med att andelen studenter som följer fasta program är förhållandevis låg vid universitetet samt att arbetsmarknaden i regionen är god jämfört med övriga landet.

Prestationsgraden skiljer sig åt mellan könen. Kvinnor har inom de flesta områdena högre prestationsgrad. Prestationsgraden skiljer sig också åt mellan utbildningsområdena.

Utbildningsområde	2006 HPR	2005 HPR	2004 HPR	2003 HPR
Humaniora	4 010 (68,1)	4 166 (66,8)	4 571 (67,4)	4 593 (66,8)
Juridik	2 283 (85,3)	2 402 (86,3)	2 470 (86,5)	2 480 (88,8)
Samhällsvetenskap	5 732 (73,9)	6 140 (76,0)	6 288 (75,8)	6 493 (74,6)
Naturvetenskap	1 867 (73,7)	1 771 (69,0)	1 773 (68,8)	1 741 (72,1)
Teknik	745 (61,1)	751 (66,3)	831 (70,0)	894 (70,7)
Vård	350 (92,1)	364 (94,6)	367 (92,2)	355 (90,3)
Medicin	405 (81,4)	359 (78,7)	396 (86,0)	395 (87,2)
Övrigt	542 (87,4)	548 (82,5)	549 (86,6)	521 (83,9)
Totalt	15 935 (73,9)	16 501 (74,1)	17 245 (74,4)	17 473 (74,3)

Tabell 6: Antal helårsprestationer 2003-2006 fördelat per utbildningsområde med prestationsgrad inom parentes.

Examina

Antalet examina minskade något under 2006 jämfört med 2005, varigenom en viss uppåtgående trend bröts. Mest markant är förändringen i antal kandidatexamina, som var 9,6 procent färre 2006 än 2005.

Examenstyp	2006	2005	2004	2003	2002
Magisterexamen	1 377	1 390	1 358	1 283	1 149
Yrkesexamen*	710	651	541	611	523
Kandidatexamen	1 260	1 394	1 340	1 262	1 217
Högskoleexamen	114	83	95	79	86
Äldre examina**	0	0	0	3	5
Övriga examina	4	0	0	0	0
Totalt	3 465	3 518	3 334	3 238	2 980

Tabell 7: Antalet avlagda examina under perioden 2002-2006 fördelat på examenstyp. *Med yrkesexamen avses juris kandidatexamen, sjukhusfysikerexamen, socionomexamen och psykologexamen. **Med äldre examina avses examina enligt studieordning fastställd före 1994/95.

Utbildningarna

Förändringar i utbildningsutbudet under 2006 samt avvägningen mellan fristående kurser och program

Stockholms universitet erbjuder ca 1 200 fristående kurser och ett knappt 60-tal program inom drygt 80 olika ämnen. Programutbildningar erbjuds framför allt inom juridik, naturvetenskap och samhällsvetenskap medan fristående kurser dominerar inom humaniora. Kursutbudet förändras över tiden och anpassas dels efter arbetsmarknadens behov, dels efter nya forskningsområden. Vid samtliga fakulteter arbetar man just nu med att anpassa sitt utbildningsutbud efter de krav som ställs i och med Bolognaformen, som skall vara fullt genomförd vid Stockholms universitet inför höstterminen 2008.

Humanistiska fakultetens kursplaner revideras löpande och kursutbudet har under år 2006 utökats med ett antal nya kurser. Inga kurser har lagts ner. Däremot förändras kursutbudet från termin till termin, vilket innebär att en kurs som inte ges en termin kan återkomma ett par terminer senare om studenternas önskemål eller andra omständigheter så påkallar. Den pågående Bologna-processen medför att många kurser i sin nuvarande skepnad försvinner och ersätts av kurser med ett annat omfång och i förekommande fall ändrat innehåll. Den Humanistiska fakulteten domineras av hävd av kurser. Som en följd av Bolognaformen kommer dock fakulteten i framtiden att erbjuda ett större utbud av program, i synnerhet på avancerad nivå.

Vid Juridiska fakulteten har en del av specialkurserna inom juristlinjen flyttats från en termin till en annan. Några kurser har utökats i omfånget eller ändrats till innehåll och namn. Merparten av studenterna studerar inom juristlinjen, vilken utbildning fakulteten ser som sin huvuduppgift. Fakulteten har vidare till uppgift att ge juridisk utbildning till andra än jurister

samt att erbjuda fort- och vidareutbildning. För att uppfylla detta erbjuder fakulteten fyra magisterprogram och deltar som partner i ett femte magisterprogram samt erbjuder 22 fristående kurser om vardera 5 eller 10 poäng.

Vid Samhällsvetenskapliga fakulteten har inga strategiska förändringar i utbildningsutbudet gjorts under år 2006. Fakultetens institutioner har under året i huvudsak arbetat om sitt utbildningsutbud inför den stundande Bologna-reformen. Utbildningen inom fakulteten består av såväl fristående kurser som program. Inom ett fåtal institutioner, som till exempel Institutionen för socialt arbete - Socialhögskolan och Psykologiska institutionen, är flertalet studenter som läser på helfart programstudenter, men inom majoriteten av fakultetens institutioner dominerar studenter som läser på fristående kurs.

Naturvetenskapliga fakulteten har under 2006 arbetat intensivt med att anpassa utbildningen till den nya högskoleförordningen och Bologna-reformen. Samtliga institutioner har utformat nya program och kurser på såväl grund- som avancerad nivå. Alla fakultetens nuvarande kurser och linjer, vilka vänder sig till nybörjare vid universitetet, har arbetats om och inför höstterminen 2007 erbjuds därför studenterna helt nya utbildningar.

Totalt har under hösten 14 kandidatprogram och 42 masterprogram fastställts av fakultetsnämnden. Kandidatprogrammen har ett brett ämnesinnehåll och förbereder såväl för arbetsmarknaden som för fortsatta studier inom flera masterprogram. Masterprogrammen leder däremot oftast till specialiseringar inom smalare huvudområden och antalet program är därför relativt stort. Förkunskapskraven till programmen skall vara tillräckligt breda för att möjliggöra för studenter från andra lärosäten, inom eller utanför Sverige, att antas till utbildningarna utan omfattande kompletteringar. Nästan alla masterutbildningar kommer om önskemål finns att ges på engelska. Fakulteten rekommenderar att ett valfritt utrymme skall finnas inom programmen, speciellt på avancerad nivå, där studenterna kan välja att specialisera sig ytterligare inom huvudområdet eller att bredda sig mot någon del av arbetsmarknaden utanför universitetet.

Undervisning på fem nya 80 poängs magisterprogram, vilka fastställdes 2005, har startat som en första fas i den nya examensstrukturen. De studenter som nu finns på dessa program kommer att ha möjlighet att ta ut en masterexamen 2008. Av de nya kursplaner som har fastställts vid fakulteten under 2006 är ca 225 kurser på grundnivå och 280 på avancerad nivå. De flesta av dessa kurser ingår i de fastställda utbildningsprogrammen, antingen som obligatoriska eller som valbara kurser, men de kan också läsas som fristående kurser.

Uppdragsutbildning

Uppdragsutbildningen vid Stockholms universitet kan delas in i två olika delar, dels uppdragsutbildning beställd av andra högskolor, dels annan uppdragsutbildning riktad till myndigheter, organisationer och företag.

Beställd utbildning

Stockholms universitet utför uppdragsutbildning för andra högskolor, så kallad beställd utbildning. Det totala antalet helårsstudenter inom sådan utbildning var 893. Lärarhögskolan i Stockholm svarar för flertalet helårsstudenter och helårsprestationer inom beställd utbildning. Intäkterna för beställd utbildning har under 2006 totalt uppgått till 46 851 tkr.

Högskola	2006		2005		2004		2003	
	HST	HPR	HST	HPR	HST	HPR	HST	HPR
Lärarhögskolan i Stockholm	851	744	1 194	749	1 201	795	1 337	868
Södertörns högskola	--	--	--	2	--	5	--	8
Karolinska institutet, Logopedutbildningen	42	30	26	22	33	27	24	20
Totalt	893	774	1 220	773	1 234	827	1 361	896

Tabell 8: Antal helårsstudenter och helårsprestationer i utbildning som ges på uppdrag av andra högskolor 2003-2006.

Övrig uppdragsutbildning

Intäkterna av universitetets övriga uppdragsutbildning är 51 540 tkr. Till detta kommer Stiftelsen Fakultetskurserns intäkter som uppgick till 5 696 tkr.

Poänggivande övrig uppdragsutbildning	2006	2005	2004	2003
Helårsstudenter	524	539	586	1 013
Helårsprestationer	296	112	194	853

Tabell 9: Antal helårsstudenter och helårsprestationer år 2003-2006 i poänggivande övrig uppdragsutbildning.

Stiftelsen Fakultetskurser är en fristående stiftelse genom vilken Juridiska fakulteten bedriver sin uppdragsutbildning. Stiftelsen erbjuder juridiska utbildningar på akademisk nivå, från introduk-

tionsutbildningar till avancerade utbildningar för näringsliv, organisationer och offentlig verksamhet.

Basår

Basåret vid Stockholms universitet ger naturvetenskaplig gymnasiekompetens i ämnen matematik, fysik, kemi och biologi. Basårsutbildningen är inte kopplad till något specifikt utbildningsprogram utan ger behörighet att söka vilket program som helst. Platsgaranti ges dock på de naturvetenskapliga utbildningarna för de studenter som klarat basåret med godkänt resultat. Antalet helårsstudenter 2006 uppgick till 105 och antalet helårsprestationer till 78. Under senare år uppvisar såväl helårsstudenter som helårsprestationer en modest men skönjbar uppåtgående trend.

Basårsutbildning	2006	2005	2004	2003
Helårsstudenter	105	98	92	83
Helårsprestationer	78	72	73	55

Tabell 10: Antal helårsstudenter och helårsprestationer inom basårsutbildningen 2003-2006.

Stöd till nybörjare i matematik

Under höstterminen 2006 har en ny uppläggning av Matematik grundkurs, 20 p, prövats på astronomi-, fysik-, meteorologi- samt sjukhusfysikerprogrammen. Tanken är att den nya uppläggnings under kommande läsår även skall kunna användas av övriga utbildningsprogram inom den Naturvetenskapliga fakulteten samt inom fristående kurser.

Material för datorplattformen WebWork har utarbetats. Materialet har bestått av flera delar: Övningsuppgifter, inlämningsuppgifter samt tentamensuppgifter i räknefärdighet. Nybörjarna har under studietiden haft tillgång till datorplattformen för individuell träning. Dessutom har plattformen använts för examination på delmomentet Räknefärdighet.

Den redan tidigare införda lektionsundervisningen i små grupper om cirka 10-12 personer har vidareutvecklats. Tidigare var inte lektionsundervisningen obligatorisk, men aktivt deltagande samt redovisning av uppgifter i både muntlig och skriftlig form gav delpoäng på den skriftliga tentamen. Från hösten 2006 är lektionsundervisningen ett poänggivande delmoment och kallas Seminariekurs.

Vidare har laborationer i programmeringsspråket Mathematica, det poänggivande delmomentet Datorlaborationer utvecklats.

Syftet med delmomentet Räknefärdighet är att se till att de studerande aktivt arbetar med kursen redan från start för att minska avhoppet från kursen och öka genomströmningen. Möjligheten till träning i WebWork på just de uppgifter man fastnar på och med omedelbar respons underlättar för varje studerande att förbättra just de egna svagheterna.

Syftet med Seminariekurs är också att säkerställa att studenterna arbetar aktivt med kursen från start för samma mål som ovan. Dessutom är syftet att ge tid till tvåvägskommunikation för att därigenom stärka de studerandes muntliga och skriftliga framställning.

Syftet med datorlaborationerna är att ge de studerande möjlighet till arbete med något modernt matematikprogram för att därigenom ge bättre inblick i kommande yrkesverksamhet.

Resultatet av kursen är mycket gott, med få avhopp, hög aktivitet samt relativt god genomströmning.

Kompletterande utbildningar för utländska akademiker

Efter ett initiativ från regeringen och med stöd från Statens kvalitets- och kompetensråd har Statsvetenskapliga institutionen tillsammans med Juridiska institutionen och Institutionen för nordiska språk startat en ny 40-poängskurs, Högre praktisk förvaltningskunskap. Kursen vänder sig till studenter som redan har en svensk eller utländsk examen samt kunskaper motsvarande 20 poäng i ett vanligt förekommande invandrarspråk. Kursen syftar till att till statlig förvaltning kunna knyta personer med särskild utländsk språk- och kulturkompetens, och innehåller 10 poäng handledd praktik på en statlig myndighet. Läsåret 2005/2006 sökte 132 personer till utbildningen, varav 84 bedömdes som behöriga att söka och 35 antogs. 26 av studenterna hade vid kursens slut i mars 2006 genomfört den i sin helhet eller med ett fåtal restpoäng, vilket får ses som ett bra utfall. Viktiga erfarenheter av kursen är att det är svårt och tidskrävande att rekrytera värmyndigheter till praktikdelen, samt att en lyckad praktik förutsätter att handledaren får ordentligt med tid avsatt för uppgiften och för egen kompetensutveckling (handledarutbildning). Beslutet att ta emot en praktikant måste också vara väl förankrat i värmyndighetens ledning. Någon säker statistik över studenternas etableringsgrad på arbetsmarknaden föreligger ännu inte.

Antalet sökande till utbildningen inför höstterminen 2006 var 82, varav 36 antogs. Av de 29 som påbörjade utbildningen var 26 ännu aktiva vid terminsskiftet. Även den pågående kursen

fungerar bra med avseende på aktivitet och genomströmning – det har dock även denna gång varit stora svårigheter att hitta relevanta praktikplatser till alla studenter.

Institutionen för socialt arbete - Socialhögskolan, också inom Samhällsvetenskapliga fakulteten, har inrättat en kompletteringsutbildning för socialarbetare med utländsk socionomexamen. Utbildningen har genomförts på uppdrag av Länsarbetsnämnden, som tagit ut kandidater vilkas studiemeriter och lämplighet bedömts av institutionen. Kursen har omfattat 60 p, varav 20 p studiepraktik, och varit inriktad på att ge studenterna kunskap om och insikt i svenska förhållanden med avseende på lagstiftning, socialpolitik etc. 19 studenter slutförde utbildningen under våren 2006, och lika många påbörjade den samma termin. Erfarenheterna är mycket goda – samtliga studenter hade kort efter kursens slut fått relevanta arbeten.

Test i svenska för universitets- och högskolestudier (Tisus)

Stockholms universitet ansvarar genom Institutionen för nordiska språk för konstruktion, utveckling och samordning av det behörighetsgivande testet i svenska (Tisus). Provet gavs den 16 maj och den 7 november 2006 vid sju universitet och högskolor: Göteborg, Linköping, Lund, Malmö, Stockholm, Umeå och Uppsala. Det gavs dessutom på 70 platser världen över, varav 38 i Europa.

Målgruppen är studerande med utländsk gymnasieexamen som vill studera vid svenska universitet och högskolor. Efter en uppgång under år 2005 har antalet testtagare sjunkit i Sverige på nästan alla orter. Under året provades totalt 610 (756) blivande universitetsstuderande (2005 års siffra inom parentes): Stockholm 210 (275) testtagare, Göteborg 85 (128), Lund 49 (90), Uppsala 27 (49), Malmö 33 (41), Linköping 12 (28) och Umeå 32 (11), som står för den enda ökningen. Den motsatta trenden håller dock i sig då det gäller antalet testtagare i utlandet, nämligen att antalet ökar kraftigt: 162 (134). Denna grupp utgörs främst av svenska familjers barn som vill bli behöriga för universitetsstudier i Sverige.

Dessutom provades testet ut av knappt 500 deltagare på olika kurser, varav de flesta är studerande på de behörighetsgivande kurserna i svenska på provorterna. Utprovningen av läsförståelsedelen genomförs även vid vuxenutbildningen och i gymnasieskolan för att få en jämförelse med bland annat svenska gymnasister.

Den uppföljande statistiken visar att cirka 60 procent av testtagarna är kvinnor, och att medelåldern är ca 25 år. I testet utomlands är dock nära hälften (i år 38 procent) under 20 år. De vanligaste modersmålen är tyska, engelska och ryska. Andelen godkända ligger mellan 50 och 60 procent, inom det intervall där det legat under de senaste åren. Siffran är högre för deltagare utomlands.

Informationen om Tisus har omarbetats på en ny hemsida. Enkäter till testtagare har visat att typprovet fyller en viktig funktion som förberedelse för provet.

Under året har utvecklingsarbetet fokuserat på de receptiva färdigheterna och hur man prövar främst läsfärdighet, men även hörförståelse, inför högskolestudier. Det har skett bland annat genom en fortbildningsdag på Malmö högskola med alla Tisus-bedömare i Sverige, men även tillsammans med företrädare för motsvarande danska och norska test inom Nordplusprojektet ”Samnordisk validering av språktest i de nordiska språken som andraspråk för tillträde till universitets- och högskolestudier i Norden”.

Arbetet med inskrivning av texter från skrivfärdighetsdelen för att komplettera den s.k. CrossCheck-korpusen har fortsatt.

Genom testet är Stockholms universitet medlem i Association of Language Testers in Europe (ALTE) och på årets möten i Köpenhamn och Sofia har bland annat den externa kvalitetsvärderingen enligt en Code of Practice under 2007 planerats. På mötet i Köpenhamn presenterades i en nordisk panel dessutom de nordiska proven för en europeisk publik.

Mycket av arbetet med Tisus har kommit till nytta inom Institutionens för nordiska språk nya påbyggnadskurs för språklärare: Provkonstruktion och bedömning av språkfärdighet, 5 p.

Nätuniversitetet

Det är de enskilda fakulteterna som ansvarar för att utveckla, anpassa och registrera kurser inom ramen för Nätuniversitetet. Under 2006 har det inte vidtagits några för universitetet gemensamma åtgärder för nätuniversitetskurser. Endast ett fåtal institutioner ger kurser inom ramen för Nätuniversitetet, varför man inte kan tala om ett omfattande och brett kursutbud. Den främsta orsaken till detta är sannolikt att många institutioner inte anser det vara värt ansträngningarna att etablera och upprätthålla sådana kurser, då prestationsgraden för nätkurser generellt är väsentligt lägre än för motsvarande campuskurser. Totalt har antalet helårsstudenter inom nätkurser under år 2006 uppgått till 295.

Humanistiska fakulteten har under 2006 haft sju kurser registrerade inom Nätuniversitetet i ämnena latin, italienska, tyska, orientaliska språk, litteraturvetenskap och teatervetenskap. Samhällsvetenskapliga fakulteten har under året drivit tolv nätkurser inom ämnena företagsekonomi, data- och systemvetenskap och kriminologi. Naturvetenskapliga fakulteten har haft sex

kurser inom ramen för Nätuniversitetet. Kurser har givits inom ämnena matematik, fysik och geovetenskap.

Särskilda åtaganden

Utbildning i särskilda ämnen

Stockholms universitet har under 2006 haft som särskilt åtagande att erbjuda utbildning i ämnena koreanska, lettiska, litauiska, nederländska, strålningsbiologi och teckenspråk. Universitetet erbjuder kurser upp till magisternivå i samtliga dessa ämnen med undantag för strålningsbiologi där undervisningen bedrivs inom ramen för en påbyggnadskurs om 10 poäng.

Antalet sökande till koreanska och nederländska har ökat något jämfört med föregående år. Sökandetrycket på kurserna i teckenspråk har avtagit jämfört med 2005 men är alltjämt påfallande högt.

Ämne	2006	2005	2004	2003
Koreanska	113	94	102	87
Lettiska	13	13	20	20
Litauiska	3	7	8	3
Nederländska	220	163	178	216
Strålningsbiologi	4	9	27	i.u
Teckenspråk	407	531	38	i.u

Tabell 11: Totalt antal sökande till utbildningar som ges enligt särskilt åtagande 2003-2006.

Universitetet erbjuder ett visst antal platser i dessa ämnen varje år. I de flesta av ämnena antas dock alla behöriga sökande. Detta får till följd att antalet platser och antalet antagna kan skilja sig högst väsentligt.

Ämne	2006	2005
Koreanska	140	60
Lettiska	50	50
Litauiska	50	50
Nederländska	105	95
Strålningsbiologi	12	16
Teckenspråk	111	97

Tabell 12: Antal erbjudna platser på utbildningar som ges enligt särskilt åtagande 2005 och 2006.

I förhållande till tidigare år har inga stora förändringar skett vad gäller antalet helårsstudenter och helårsprestationer. En ökning av viss signifikans kan dock noteras avseende koreanska – de närmaste åren får utvisa om denna trend håller i sig.

Ämne	2006		2005		2004		2003	
	HST	HPR	HST	HPR	HST	HPR	HST	HPR
Koreanska	35	23	24	15	27	14	28	13
Lettiska	10	6	11	5	11	9	12	9
Litauiska	5	2	4	0	5	4	6	4
Nederländska	42	15	43	21	47	19	55	21
Strålningsbiologi	2	2	2	1	2	2	2	2
Teckenspråk	29	23	22	20	24	17	13	12

Tabell 13: Utbildningar som ges enligt särskilt åtagande vid Stockholms universitet 2003-2006. Antal helårsstudenter (hst) och antal helårsprestationer (hpr).

Tolk- och översättarinstitutet

Tolk- och översättarinstitutet (TÖI) skall enligt regleringsbrevet erbjuda tolk- och översättarutbildning för minst 120 studenter per budgetår samt konferenstolkutbildning för minst 10 studenter vartannat år. År 2006 var antalet registrerade studenter vid TÖI 214 varav 166 var kvinnor. Antalet helårsstudenter uppgick till 107. Tabellen nedan visar fördelningen av de under 2006 registrerade studenterna på olika utbildningar samt utvecklingen avseende antalet helårsstudenter vid TÖI sedan 2003.

Kurs	Registrerade studenter 2006	2006 HST	2005 HST	2004 HST	2003 HST
Översättarutbildningar	156	78	79	79,5	66,5
Konferenstolk	-	-	4	3,5	9,5
Övriga tolkutbildningar	31	15,5	16	20,5	12
Specialkurs	27	13,5	20	46	34,5
Totalt	214	107	119	149,5	122,5

Tabell 14: Antal registrerade studenter och helårsstudenter vid TÖI:s utbildningar år 2006 med jämförelsetal för åren 2003-2005.

Det gångna årets utbildningar har liksom tidigare år omfattat ett stort antal språk. Flera kurser har bedrivits i samarbete med språkinstitutioner vid Stockholms universitet. Tolkutbildning i sydkurdiska har givits i samarbete med Uppsala universitet.

Tolkutbildning

Våren 2006 avslutades en tolkutbildning i sydkurdiska. Under läsåret 2006/2007 startade en tolkutbildning i arabiska i samarbete med arabiska avdelningen vid Institutionen för orientaliska språk vid Stockholms universitet. Till sommaren 2007 kommer TÖI att erbjuda en fortbildning för verksamma tolkar – företrädesvis konferenstolkar som tolkar från svenska till sitt modersmål – som vill träna upp sin svenska tolkförmåga. Planeringen fortsätter för en konferenstolkutbildning i samarbete med övriga nordiska länder, vilken delvis kommer att ges på distans.

Översättarutbildning

Det översättarprogram som startade hösten 2005 kommer att avslutas under våren 2007 med att studenterna skriver en magisteruppsats. Under våren 2006 avslutades också en kurs i översättning till svenska och en kurs i översättning från svenska samt en ettårig översättarutbildning till och från finska. Under hösten 2006 startade en kurs i översättning till svenska, en kurs i översättning från svenska samt en ettårig översättarutbildning till och från ryska.

Fortbildning för tolkar och översättare

Genom det nordiska samarbetsprojektet Termdist skall en avancerad distansutbildning för terminologer kunna erbjudas inom någon av de närmaste terminerna. En fortsatt planering pågår för att kunna erbjuda fler kurser på distans i framtiden, bland annat inom översättning.

Bolognaanpassning

Under hela året har ett intensivt arbete pågått med anpassning till Bolognareformen. TÖI avser att inför läsåret 2007/2008 erbjuda en masterutbildning i översättningskunskap och även introducera nya kurser på grundnivå.

Övrigt

TÖI är svenskt kontaktorgan för nordiskt samarbete kring tolk- och översättarfrågor och har ett omfattande internationellt kontaktnät. TÖI ansvarar även för utbildning av kontakttolkar och tolkar för funktionshindrade inom folkbildningen. TÖI fördelar statsbidrag till utbildningsanordnarna och har ett övergripande ansvar för utbildningarna. Inom folkbildningsanslaget har medel använts för förvaltningskostnader i enlighet med vad som stadgas i regleringsbrevet.

TÖI	2006	2005	2004	2003
Kostnad (tkr)	8 966	10 044	10 684	9 436

Tabell 15: Totala kostnader för TÖI:s höskoleutbildningar 2003-2006.

Utbildningstolkning/Teckenspråkstolkning

Stockholms universitet skall enligt regleringsbrevet avsätta medel för stöd till funktionshindrade, inklusive teckenspråkstolkning. Teckenspråkstolkar används vid föreläsningar, grupparbeten och redovisningar samt vid kontakter med till exempel studievägledare och Studentkåren. Verksamheten omfattar tolkservice till hörselskadade, barndomsdöva och dövblinda. Enheten för utbildningstolkning vid TÖI utför genom avtal tolkning vid flera högskolor i Stockholmsregionen, dock inte vid Lärarhögskolan. Utbildningstolkning har under 2006 använts av totalt 23 studenter; 16 studenter (varav 3 doktorander) vid Stockholms universitet, 5 studenter vid KTH, en student vid KI samt en student vid Södertörns högskola. Under år 2006 tjänstgjorde 17 egna teckenspråkstolkare samt ett flertal tolkföretag under entreprenörsavtal.

Kostnaderna för tolkningen vid andra högskolor täcks av respektive högskola och uppgick år 2006 till 7 050 tkr. Kostnaden för teckenspråkstolkningen vid Stockholms universitet år 2006 uppgick till 6 993 tkr.

Kostnadsökningen för 2006 jämfört med de föregående åren beror på att döva studenter jämfört med tidigare år har studerat på mer tolkkrävande kurser och utbildningar, vilket medfört en ökning av det totala antalet tolktimmar vid Stockholms universitet. Vid övriga lärosäten har antalet tolktimmar legat på ungefär samma nivå som tidigare.

Teckenspråkstolkning	2006	2005	2004	2003
Kostnad (tkr)	6 993	4 522	5 928	5 550

Tabell 16: Totala kostnader för teckenspråkstolkning för studenter vid Stockholms universitet 2003-2006.

Nationella medel för studenter med funktionshinder

Stockholms universitet skall samla in uppgifter om övriga högskolors kostnader för särskilt pedagogiskt stöd till studenter med funktionshinder och i mån av behov fördela de nationella medel som anvisas för detta ändamål.

Utrustning och investeringar i lärosätenas fysiska, organisatoriska och pedagogiska tillgänglighet bekostas av respektive högskola. Detta inbegriper även utbildning av lärare och övrig personal, pedagogiskt utvecklingsarbete och andra åtgärder som relaterar till ett lärosätes generella tillgänglighet. De kostnadsuppgifter som universitetet samlar in avser endast personliga pedagogiska insatser i studiesituationen för enskilda studenter med funktionshinder samt riktade pedagogiska insatser som erbjuds studenter med funktionshinder i grupp. Sammanställningen år 2006 avser kostnader för litteratur som ej produceras av Talboks- och punktskriftsbiblioteket, lektor, teckenspråkstolkning, skrivtolkning, anteckningshjälp, korrekturläsning, extra handledning och undervisning, mentor- och fadderstöd samt viss assistans inom högskolan. Från ett antal lärosäten redovisas även merkostnader för alternativ tentamensform och förlängd tentamenstid, åtgärder som vid alltfler lärosäten inkluderas i den pedagogiska metodutvecklingen på institutionsnivå.

Under år 2006 uppgick dessa kostnader till 62 352 tkr, vilket i första hand skall täckas genom att universitet, högskolor och enskilda utbildningsanordnare med examenstillstånd avsätter 0,3 procent av sina grundutbildningsanslag. 42 899 tkr (69 procent) av dessa kostnader avser utbildningstolkning (teckenspråk).

För att underlätta budgetplaneringen vid universitet och högskolor fördelar universitetet från och med 2006 de nationella medlen vid årets början, istället för som tidigare vid årets slut, utifrån en sammanställning över senast kända faktiska kostnader. De anvisade medlen för budgetåret 2006 uppgick till 26 042 tkr, varav 24 000 tkr fördelades i januari, med uppgifterna över kostnaderna år 2004 som underlag. Vidare tilldelades Institutionen för lingvistik vid Stockholms universitet 960 tkr för arbetet med digitalt svenskt teckenspråkslexikon i enlighet med propositionen Den öppna högskolan (2001/02:15). Under året har institutionen givit ut tre speciallexika, ett med tecken för språkvetenskapliga begrepp, ett med kyrkliga tecken och ett med namn på svenska landskap och orter. Dessutom har ett material för en databas med juridiska termer insamlats, parallellt med arbetet med att utveckla huvuddatabasen. Universitetets kostnader för arbetet med det särskilda åtagandet rörande studenter med funktionshinder, inklusive högskolegemensamma aktiviteter som härrör till åtagandet, uppgick till 1 065 tkr.

I förhållande till år 2005 ökade antalet kända studenter med funktionshinder med 7 procent. Den mindre ökningen de senaste två åren i förhållande till tidigare år överensstämmer med det minskade antalet nya studenter överlag. En annan förklaring är att den generella tillgängligheten ökat vid universitet och högskolor. Detta främjandearbete innebär att ett stigande antal studenter inte kommer med i statistiken över antalet kända studenter med funktionshinder vid landets lärosäten.

Budgetåret 2006 erhöll 4 001 studenter, varav 18 forskarstuderande, medel för särskilt pedagogiskt stöd på grund av att funktionshinder inverkat på studiesituationen. I studentgruppen var 65 procent kvinnor, vilket överensstämmer i stort med studentpopulationen i övrigt. Uppskattningsvis har ytterligare minst 1 104 studenter med funktionshinder, varav 12 forskarstuderande, under året kontaktat högskolans samordnare för studenter med funktionshinder för samtal och studieplanering – eller kommit till samordnarens kännedom genom att lärare och vägledare vid institutioner/motsvarande kontaktat samordnaren. Dessa kontakter har dock inte föranlett att studenterna ifråga ansökt om medel för kompenserande stöd enligt ovan.

Att "undervisa tillgängligt" och "uppföljning av universitetets och högskolors stöd till studenter med funktionshinder" var teman för den årliga konferensen för högskolors samordnare. I anslutning till konferensen höll samordnaren vid Umeå respektive Lunds universitet en utbildningsdag för nya samordnare, där 15 nya samordnare deltog.

Den nationella referensgruppen för studenter med funktionshinder har sammanträtt vid två tillfällen för att diskutera policyfrågor, och de fyra regionala samordnarnätverken har hållit

terminsvisa möten. Inom webbkameranätverket JoinSam, som stöds av NSHU, har det hållits sju virtuella möten på olika teman, samt ett antal arbetsmöten i mindre grupper.

Flera lärosäten har gjort uppföljningar under året, bland annat sammanställdes rapporten ”Att studera med dyslexi” vid Göteborgs universitet. Vid Mälardalens högskola genomfördes en uppföljning av studieresultat och orsaker till avhopp, och vid Högskolan Kristianstad visade en uppföljning av studieresultat att 88 procent av studenterna klarade sina studier.

En prioriterad fråga vid många lärosäten, exempelvis vid Linköpings och Växjö universitet, har varit att skapa organisatoriska samarbetsformer för frågor som rör likabehandling, mångfald och breddad rekrytering. Genom olika råd, referens- och tvärgrupper underlättas erfarenhetsutbyte och samverkan, samtidigt som ansvaret för tillgänglighet för studenter med funktionshinder sprids inom organisationen. Samarbetet mellan samordnare och bibliotekarier har intensifierats på många håll. Vid exempelvis Luleå tekniska universitet medverkar man gemensamt i den högskolepedagogiska utbildningen och håller gemensamma seminarier i funktionshinderfrågor på institutionerna.

Under 2006 har nya initiativ tagits vid ytterligare högskolebibliotek för att skapa en tillgänglig biblioteksmiljö. Vid Universitetsbiblioteket i Umeå har en rad program för studenter med läshinder installerats på alla datorer, och i biblioteken vid Stockholms universitet och Luleå tekniska universitet har specialutrustade resursrum inrättats. Biblioteksdirektionen vid Lunds universitet, i samarbete med Karlstad och Växjö universitet, fortsatte under året utvecklingsprojektet med ett modellarkiv för lokalt inlästa talböcker (av kompendier, delar av böcker, artiklar) i anslutning till Talboks- och punktskriftsbibliotekets (TPB) katalog.

Aspekter på grundutbildningen

Bolognaarbetet

Bolognaprocessen vid Stockholms universitet kom igång på allvar under hösten 2004 då en universitetsövergripande Bolognagrupp inrättades. Rektor fattade redan i november 2004 beslut om riktlinjer och tidsplan för Bolognaarbetet vid universitetet. Som en följd av de mer preciserade nationella förutsättningar som angavs i högskolepropositionen Ny värld – ny högskola hölls i augusti 2005 en konferens för universitetets studierektorer där ett antal centrala frågor i Bolognaarbetet diskuterades. Som ett resultat av studierektorskonferensen fattade rektor i november 2005 beslut om reviderade riktlinjer och tidsplan för Bolognaarbetet.

Aktiviteterna för att driva Bolognaprocessen framåt på fakultets- och institutionsnivå accelererade snabbt och den tidsplan som beslutades i november 2005 kan konstateras ha hållits väl. Kontakter är etablerade mellan närliggande institutioner inom universitetet samt med systerinstitutioner vid andra lärosäten. Kurser och utbildningsprogram har nivåplacerats till grundnivå eller avancerad nivå, och nivåplaceringarna har fastställts av fakultetsnämnderna. Institutionerna lämnade under hösten 2006 underlag till nästa läsårs utbildningskatalog.

Den 4 oktober 2006 hölls ännu en studierektorskonferens med syfte att följa upp arbetet samt att markera början på nästa skede i institutionernas arbete med att implementera Bologna-processen vid universitetet. Den 18 december 2006 fattade rektor beslut om lokala generella övergångsregler rörande övergången från det gamla studiesystemet till det nya. I januari 2007 beslutade rektor om en slutlig version av tidsplan och riktlinjer för arbetet, denna gång med den nya högskoleförordningen som utgångspunkt.

Under 2006 har arbetet med att utforma kursplaner och utbildningsplaner med tydligt formulerade förväntade studieresultat bedrivits med stor intensitet, och samtliga fakulteter förväntas vara klara i god tid med utformningen av de kurser och program som skall ges fr.o.m. hösten 2007. I många fall kommer hela kursutbudet att vara färdigt vid denna tidpunkt.

Mer detaljerade redovisningar av fakulteternas Bolognaarbete under 2006 framgår av den övriga redovisningen av grundutbildningen.

Breddad rekrytering

Stockholms universitet för alla

Som ett led i arbetet med att nå ut till ungdomar från studieovana hem och minska den sociala snedrekryteringen till Stockholms universitet startades i januari 2006 projektet ”Stockholms universitet för alla” av Stockholms universitet och Stockholms universitets studentkår (SUS) tillsammans. Inom ramen för projektet skall högstadiel elever från skolor i Stockholmsområdet med låg övergång till gymnasiet erbjudas besök av studentambassadörer och studiebesök på universitetet. I februari anställde Studentkåren en projektledare och våren ägnades åt att etablera kontakter med skolor och institutioner.

Under hösten har sedan ett flertal studiebesök genomförts och samarbete är etablerat med Akallaskolan och Husbyskolan i Kista, Bredbyskolan i Rinkeby, Nytorpskolan i Johanneshov, Sätterskolan i Skärholmen och Kvarnhagsskolan i Botkyrka. Från universitetets sida har hittills 14 institutioner tagit emot besök och erbjudit någon form av praktisk aktivitet för eleverna.

Annan rekryteringsverksamhet med inriktning mot nya studentgrupper

I mars hölls Öppet hus vid Stockholms universitet. Evenemanget omfattade två utbildningsmässor och dubbelt seminarieprogram – i Södra huset och i Geovetenskapens hus. Seminarieprogrammet innehöll både allmänna informationspass och fakultetsspecifika seminarier och paneldiskussioner. Dessutom gavs särskild information för sökande med utländsk förutbildning, för sökande med funktionshinder och dyslexi, samt en föreläsning om studievanor och studieteknik. Evenemanget annonserades i tunnelbana, pendeltåg och bussar i Stockholmsområdet. Inbjudan med affischer och programfoldrar skickades ut till alla gymnasie- och folkhögskolor, vuxenutbildningsanordnare och arbetsförmedlingar i länet.

Studentstöd och mentorsprogram

En viktig uppgift i arbetet för att motverka avhopp och snedrekrytering till högre nivåer är att sprida information om universitetets studiestödande verksamheter. Under vår- och höstterminens första veckor anordnas därför välkomstdagar för nya studenter, med information från Studentkåren, universitetsbiblioteket, Studenthälsan, jämlikhetssamordnaren, Handikappservice samt Studie- och språkverkstaden. Nyblivna studenter har också möjlighet att träffa representanter för kårföreningar, CSN, Studenthälsan, internationellt studentutbyte, Arbetsforum/Career center och centrala studievägledningen.

Inom ramen för Studie- och språkverkstaden bedriver Studentbyrån ett stödande arbete riktat till studenter och till institutioner. En nyhet för 2006 var att Studie- och språkverkstaden tillsammans med Handikappservice anordnade en särskild introduktionskurs för dyslektiker. Arbetsforum/Career center genomförde under våren 2006 en pilotverksamhet med karriärvägledning i grupp, som en form av uppsökande verksamhet för att nå ut till studenter som kan ha svårt att etablera sig på arbetsmarknaden.

Åtgärder vidtagna vid fakulteterna

Humanistiska fakulteten

Vid Humanistiska fakulteten deltar de flesta institutioner i aktiviteter som anordnas centralt, till exempel Öppet hus och SACO-mässan. Utöver dessa är variationen mellan institutionerna stor.

Flera institutioner och avdelningar har under året gjort sina webbsidor mer lättläsliga. Man har till exempel lagt in information på engelska, eller tillhandahållit ett provarkiv med facit, som Avdelningen för franska och italienska har gjort. Centrum för barnkulturforskning informerar om kursernas användbarhet och tidigare studenters anställningsbarhet på hemsidan. Många institutioner rekryterar aktivt genom att besöka gymnasieskolor eller får besök av ungdomar hos sig. Institutionen för lingvistik tar emot praoelever framför allt från högstadier i Rinkeby, Tensta och Botkyrka, vilket numera är en självgående verksamhet. Lingvisterna anordnar även Tecken- och språkdagen, samt årets nyhet Lingolympiaden, en tävling i språk och logik. I tävlingen deltog närmare 50 elever från 8 gymnasier i Stockholmsområdet. Inom Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusstudier har samtliga avdelningar tagit emot högstadieelever från studieovana miljöer på introduktion till studier i respektive ämne.

Institutionen för arkeologi och antikens kultur har i samband med Forskardagarna erbjudit skolor att komma till ett ca 1 timme långt program med anknytning till vart och ett av de fyra grundutbildningsämnena antikens kultur och samhällsliv, laborativ arkeologi, osteoarkeologi och allmän arkeologi. Det sistnämnda ämnet har även inbjudit skolklasser att få visningar av seminariegrävningarna i maj månad och haft besök i stort sett varje dag. En annan besöksaktivitet som lockat 440 elever från årskurs 9 i Upplands Väsby är projektet "Vi vill studera". Det är ett projekt som Lärarutbildning och skolsamverkan vid Stockholms universitet driver i samarbete med Lärostudion. Syftet är att redan i grundskolan väcka intresse för högskolestudier. Besöken har följts upp med ett besök av föräldrar från samma skolor.

Flera institutioner har anordnat nya kvälls- och sommarkurser för att locka nya grupper av studenter. Skrivkurser för studenter och yrkesverksamma med svenska som andra språk är ett exempel från Institutionen för nordiska språk. Några har nämnt Bolognaprocessen som en katalysator för att öka tydligheten i beskrivning av mål, examination och betygskriterier. Givetvis tillkommer traditionell annonsering och egna ämnesspecifika kontaktkanaler.

Juridiska fakulteten

Vid Juridiska fakulteten startades hösten 2002 ett mångfaldsprojekt med projektmedel från rekryteringsdelegationen vid Utbildningsdepartementet. Projektets syfte är att öka den sociala mångfalden på juristlinjen och att sammansättningen av studenter på juristlinjen skall spegla den sociala mångfalden i samhället.

Verksamheten har inriktats mot att ge en realistisk information om vad studier på juristlinjen innebär. En av de viktigaste delarna i projektet har varit att entusiasmera gymnasieelever och framhålla att studier på juristlinjen inte är förbehållet personer från vissa områden eller socialgrupper. En ytterligare ambition har varit att med goda exempel visa att bakgrund från studieovana miljö inte är ett hinder, och att kunskap i språk är en fördel vid studier i juridik.

Centralt för mångfaldsarbetet har också varit att redogöra för de fördelar som finns med jurist-examen och vilka arbetsmöjligheter som finns efter fullgjord utbildning.

Mångfaldsprojektet har också bestått av en uppföljande del med stöd till studenter som läser på juristlinjen. Projektet omfattar information till gymnasieskolor, studiegrupper och mentorer. Satsningen ligger nu på de delar av Mångfaldsprojektet som har nått störst framgång: studiegrupperna och skolbesöken. Ansvaret för verksamheten har övergått till de studenter som har lett studiegrupperna i Juridisk introduktionskurs.

Samhällsvetenskapliga fakulteten

Fyra institutioner vid Samhällsvetenskapliga fakulteten har annonserat i olika tidningar. Flera institutioner har även anordnat öppet hus för gymnasieelever samt marknadsfört sina utbildningar via utbildningsmässor.

Det förekommer även direkta samarbeten med gymnasieskolor. Statsvetenskapliga institutionen samarbetar exempelvis med två skolor i Tensta, vars elever under året bjudits in till institutionen för att få information om och tillfälle att bekanta sig med högre studier. Socialantropologiska institutionen har haft besök av skolklasser och planerar att börja föreläsa om ämnet i skolor.

För att få en bredare rekrytering har Institutionen för socialt arbete - Socialhögskolan samt Pedagogiska institutionen gjort utskick riktade till studievägledare vid Komvux, arbetsförmedlingen, folkhögskolor m.fl. med information om institutionernas program och kursutbud.

Institutionen för socialt arbete - Socialhögskolan har gjort olika insatser för att underlätta studier för personer med funktionshinder. Bland annat har man utarbetat studieplaner, där hänsyn tas till eventuella särskilda behov.

Flera institutioner har även startat kurser som skall locka nya studentgrupper till universitetet. Exempelvis har Ekonomisk-historiska institutionen givit sommar- och kvällskurser med syftet att attrahera studenter utan tidigare studievana. Statsvetenskapliga institutionen har under året anordnat kvällskurser med samma syfte.

Naturvetenskapliga fakulteten

Naturvetenskapliga fakulteten konstaterar att de studerande som idag lämnar gymnasieskolans naturvetenskapliga och tekniska program har en klart större variation i bakgrundskunskaper än tidigare. En av orsakerna är det stora utbud av utbildningar som idag finns på gymnasienivå. En annan är att flera kurser i naturvetenskapliga ämnen, vilka tidigare varit obligatoriska i NT-programmen, nu enbart ingår som valbara kurser. Gymnasiekurser, som utgör förkunskapskrav för tillträde till fakultetens utbildningar, och som berörs av förändringen är i första hand Biologi B, Fysik B, Kemi B och Matematik E. I viss utsträckning berörs också Matematik D. Ungdomar, speciellt de som kommer från studieovana miljöer, kan ha svårt att orientera sig bland olika valmöjligheter på gymnasiet och att se konsekvenserna av sina val för framtida utbildnings- och yrkesmöjligheter.

Mot denna bakgrund ger fakulteten årligen kursen Basår, 40 p, vilken ger naturvetenskaplig behörighet i biologi, fysik, matematik och kemi för den som saknar sådan från gymnasiet. Sedan några år genomför också fyra s.k. dockningskurser i respektive matematik, fysik, kemi och biologi, för att ge studenter ytterligare en möjlighet att uppnå behörighet genom specifik komplettering.

Fakulteten har ytterligare en introduktionskurs, Hållbar samhällsutveckling, 40 p, som är speciellt anpassad som inledning till universitetsstudier. Detta är en tvärvetenskaplig kurs, som bl.a. ger generella kunskaper av betydelse för framtida arbete. Kursen är en god början på akademiska studier samtidigt som den ger poäng som kan räknas in i en examen.

Samtliga dessa kurser arbetas nu om för att kunna ges även då den nya högskoleförordningen träder i kraft.

Fakultetens kemiska sektion driver mångfaldsprojektet "Ökad kemiutbildning en nödvändighet" som tidigare haft stöd av rekryteringsdelegationen, men som nu drivs med egna resurser. Projektet omfattar bl.a. adoption av klasser i två gymnasier med bred social och etnisk bakgrund bland eleverna.

Måluppfyllelse avseende breddad rekrytering

Projektet "Stockholms universitet för alla" har kommit igång snabbt – många institutioner är redan engagerade, trots att verksamheten nyligen har startat. Det är svårt att mäta konkreta resultat, men genom att universitetet på detta sätt når ut till nya grupper fungerar projektet förhoppningsvis både rekryterande och profilerande. En annan vinst med verksamheten är att lärare och forskare genom studiebesöken engageras i breddningsarbetet.

En stor del av arbetet för breddad rekrytering har under året ägnats åt utvärderingar, handlingsplaner, enkätvar och konferenser. Med detta som planeringsunderlag kommer insatserna under nästa år att kunna vara ännu mer inriktade mot praktiskt breddningsarbete.

Vid Humanistiska fakulteten hänvisar flera institutioner till ett allmänt intryck av att kunna se studenter med en mer skiftande bakgrund än tidigare. Institutionen för lingvistik har sedan höstterminen 2003 undersökt andelen studenter med annat modersmål än svenska på den största kursen, grundkursen i lingvistik 20 p. Där har andelen studenter med annat modersmål ökat från 11,3 procent under höstterminen 2003 till 26,7 procent under höstterminen 2006. Avdelningen för koreanska vid Institutionen för orientaliska språk ser en påtaglig utjämnning av förhållandet adopterade – icke-adopterade studenter.

Juridiska fakultetens uppfattning är att arbetet har varit lyckosamt och att man har lyckats rekrytera fler studenter med en annan social och etnisk bakgrund än tidigare.

Vid Samhällsvetenskapliga fakulteten har majoriteten av institutionerna under hela den aktuella perioden haft en heterogen studentgrupp och sålunda en bred rekrytering. För Ekonomisk-historiska institutionen och Statsvetenskapliga institutionen har satsningarna på de ovan nämnda kvällskurserna haft lyckat utfall och bidragit till en breddad rekrytering.

Institutionen för socialt arbete - Socialhögskolan har gjort en uppföljning av sin satsning på att underlätta studier för studenter med funktionshinder. Uppföljningen visar att i nästan alla fall har studierna för dessa personer följt den upprättade planen och sålunda varit tillfredsställande.

Alternativt urval

Universitetsstyrelsen beslutade 2002 om införandet av en s.k. fri kvot. I syfte att öka mångfalden skall nio olika urvalsförfaranden kunna användas. Rektor beslutar om vilka urvalsgrunder som skall användas för varje enskild utbildning efter förslag från respektive institution.

Under 2006 har arbetet med lokalt urval i stort sett legat nere i väntan på den nya högskoleförordningen. Universitetets lokala antagningsordning har nu anpassats till denna och sju av de ursprungliga nio lokala urvalsreglerna finns kvar. Behovet av speciella urvalsförfaranden har dock minskat de senaste åren i och med att antalet sökande minskat. På många utbildningar antas alla som är behöriga.

Validering av reell kompetens

Universitetets utbildningskatalog innehåller information om hur den som saknar formell skolutbildning kan åberopa reell kompetens som behörighet vid ansökan till utbildning. Lokala riktlinjer för bedömningen har tidigare beslutats av rektor.

I antagningen inför höstterminen 2006 bedömdes 235 ansökningar om reell kompetens från sökande. Detta är en minskning jämfört med höstterminen 2005 då ca 300 ärenden hantearades. Nitton ansökningar beviljades. Ytterligare 139 personer befanns vara behöriga genom motsvarande kunskaper eller beviljades undantag.

Studentinflytande

Vid Stockholms universitet betonas ett aktivt lärande, vilket förutsätter studentmedverkan i utbildningen. Studenterna ges möjlighet att vara delaktiga i universitetets utveckling. På fakultetsövergripande nivå kanaliseras studentinflytandet genom Studentkåren, som är representerad i alla centrala beslutande och rådgivande organ.

Humanistiska fakulteten

Vid Humanistiska fakulteten består utbildningsutbudet till stor del av enstaka kurser, vilket återspeglas i svårigheterna med kontinuerligt studentinflytande på institutionsnivå. På många institutioner är kursutvärderingar det grundläggande instrumentet för studentinflytandet. Ofta är ämnesrådsrepresentanter med i att utveckla kursutvärderingar och på några institutioner gäller detsamma även för jämställdhetsplanen, verksamhetsplanen och arbetsmiljöplanen. Centrum för barnkulturforskning gör en summering av studenternas kursutvärderingar som delas ut till lärarna och en sammanfattning läggs även ut på hemsidan. Engelska institutionen har infört mentorer för samtliga grupper inom grundkursen. Mentorerna är studenter som läser på B- och C-nivån. Genom dessa får institutionen värdefull återkoppling.

På Institutionen för spanska, portugisiska och latinamerikastudier träffas studierektorn och ämnesrådet tre gånger per termin för uppföljning och avstämning. På Lärostudion är studentrepresentanterna involverade i frågor om att uppgradera utrustning och programvaror. Institutionen för journalistik, medier och kommunikation understödjer sin studentkårs arbete med studenttidningen och studentradion, och har kontakter med kåren flera gånger i veckan.

Juridiska fakulteten

Juridiska fakulteten anser inte särskilda åtgärder för ökat studentinflytande vara erforderliga, då man har ett aktivt och väl fungerande linjeråd.

Samhällsvetenskapliga fakulteten

Vid Samhällsvetenskapliga fakulteten upprätthålls flera etablerade former för studentinflytande, exempelvis att studenterna finns representerade i viktiga organ som institutionsstyrelser och olika arbetsgrupper. Därutöver har flera institutioner under året börjat med särskilda mötes-tillfällen, då studierektorer, prefekter och studenter träffats för att diskutera utbildningen.

Tre institutioner har även sett över och vidareutvecklat kursutvärderingssystemet, för att det skall fungera som ett mer effektivt verktyg för studenterna att påverka utbildningen. Ekonomisk-historiska institutionen har under innevarande år bland annat ombesörjt en student-representants deltagande i en extern konferens om Bologna-processen, för att på så sätt få studenterna mer delaktiga i reformarbetet.

Fakulteten anordnar även s.k. förmöten med de studentrepresentanter som ingår i fakultetsnämnden. Vid dessa möten görs en genomgång av de ärenden som kommer att tas upp på nästa fakultetsnämnd. Det innebär att studenterna kommer väl förberedda till fakultetsnämndens möten och sålunda fullt ut kan bevaka studenternas intressen.

Naturvetenskapliga fakulteten

De två viktigaste kanalerna för studentinflytande vid Naturvetenskapliga fakulteten är via kursutvärderingar samt genom studentrepresentation i beredande och beslutande organ. Några specifika åtgärder avseende kursutvärderingarna har inte vidtagits under året. Då det gäller studentrepresentationen är det inom Naturvetenskapliga fakulteten svårt att få representanter till beslutande organ inom institutioner. Dock har det under det sista året gått något bättre än tidigare att få studentrepresentanter till fakultetsnämnden och fakultetens olika beredningar. Detta kan i någon mån förklaras av bättre och tydligare kanaler mellan Studentkåren och fakulteten.

De studentrepresentanter som finns på olika nivåer gör ett bra och värdefullt arbete, och utgör ett viktigt inslag i nämnder, styrelser m.m. Inom fakultetsnämnden har studentrepresentanterna alltid deltagit mycket aktivt och varit välrepresenterade. För att i någon mån kompensera studenterna för den tid uppdragen tar från deras studier utgår en ersättning till dem som har uppdrag i fakultetsnämnd och i nämndens beredningsgrupper.

Fakulteten har också ett gott samarbete med studenternas Naturvetenskapliga förening. För att inspirera såväl studenter som institutioner till åtgärder för att öka studentinflytandet har fakulteten på sin webb information om de bestämmelser som finns om studentinflytande samt länkar till sidor med information om hur studenternas representation vid institutionerna kan organiseras.

Studentinflytande ur ett jämställdhetsperspektiv

I första hand är det naturligtvis studenterna själva som ansvarar för att få en jämställd representation. Flera institutioner vid Humanistiska fakulteten informerar och uppmuntrar nya studenter till att starta eller upprätthålla ett fungerande ämnesråd för ett organiserat studentinflytande, men eftersom det till syvende och sist är Studentkåren som väljer ämnesrådsrepresentanterna är institutionernas möjligheter att påverka begränsade. Den faktiska fördelningen av representationsplatser är godtycklig, särskilt vid institutioner där man bara har ett fåtal studentrepresentanter, kanske till och med en enda. Fördelningen mellan kvinnor och män kan variera kraftigt från år till år, men trots detta anser flera institutioner att de har lyckats med en balanserad representation av bägge könen.

Juridiska fakulteten menar att några åtgärder ej har behövt vidtagas då studenterna tillser detta själva.

Sammansättningen av ämnesråd och liknande vid Samhällsvetenskapliga fakultetens institutioner speglar överlag proportionen mellan kvinnliga och manliga studenter väl. Flera institutioner påpekar dock att det är studenterna själva som utser sina representanter och att institutionerna inte vill göra våld på studentbestämmandet genom att styra utnämningarna.

Av de studentrepresentanter som under året har funnits i Naturvetenskapliga fakultetens beredande och beslutande organ är ca 60 procent kvinnor. Inga konkreta åtgärder har vidtagits av fakulteten för att rekrytera manliga ledamöter, då man menar att detta är en fråga för Studentkåren.

Internationalisering inom grundutbildningen

Stockholms universitet har som ett av sina övergripande mål att bli ett mer attraktivt universitet för utländska studenter. Samtidigt skall studenterna vid Stockholms universitet uppmuntras att förlägga delar av sina studier vid universitet utomlands. För att uppnå dessa mål uppmuntrar universitetet masterprogram på engelska och framtagande av utbildningsprogram i samarbete med utländska universitet. Universitetet kommer också att ta fram gemensamma riktlinjer för tillgodoräknande av utländsk utbildning. Under år 2006 har rektor tillsatt en internationaliseringsutredning som syftar till att ge rekommendationer om hur universitet skall arbeta vidare med internationaliseringen.

Vid fakulteterna vidtas en rad olika åtgärder för att främja internationaliseringen. Från Humanistiska fakulteten framhålls att studier av språkämnen i sig leder till ökad internationalisering. Kunskaper i främmande språk leder till internationella kontakter i fortsatta studier och arbetslivet. Att ett avsevärt antal utländska studenter varje år studerar svenska vid Institutionen för nordiska språk bör även det ses som ett viktigt led i internationaliseringen.

Internationaliseringsarbetet inom Juridiska fakulteten sker bl.a. genom ett omfattande utbyte över nationsgränserna med andra lärosäten över hela världen för utbyte av både studenter och lärare. Uppföljningar sker bl.a. genom deltagande i koordinationsmöten i Europa och inom Norden. Juridiska institutionens omfattande kursutbud på engelska har ett stort antal utländska sökande, och ett flertal utländska universitet önskar teckna avtal om utbyten. Internationaliseringsarbetet följs även upp genom att både Erasmus- och Nordplusstudenterna måste lämna in en STARS-rapport vid hemkomsten. Studenternas erfarenheter av sina studier utomlands tas till vara exempelvis genom att de ger råd och information till andra studenter som överväger att söka utlandsstudier.

Vid Samhällsvetenskapliga fakulteten bedrivs internationaliseringsarbetet för det första genom olika utbytesprogram, vilka innebär att svenska studenter reser utomlands men också att utländska studenter kommer till Stockholms universitet. Flera institutioner uppmuntrar även aktivt sina studenter att läsa delar av utbildningen utomlands. Företagsekonomiska institutionen har tagit fram en internationaliseringspolicy. Även Sociologiska institutionen har arbetat fram en plan för studentutbyte. Ekonomisk-historiska institutionen har inom grenen Internationella relationer ett omfattande internationellt utbyte, som bland annat inkluderar student-/lärarutbyte med ett franskt universitet och inom kort även ett indiskt universitet. Institutionen kommer under år 2007 att ha en person som jobbar heltid som internationell samordnare. Även Företagsekonomiska institutionen har partneravtal med utländska universitet samt en nyutträd Director of International Affairs som sköter dessa kontakter. För det andra sker internationaliseringsarbetet på grundutbildningsnivå genom att kurser anordnas på engelska. Statsvetenskapliga institutionen har möjlighet att erbjuda hela sitt kursutbud på engelska. Nationalekonomiska respektive Statistiska institutionen ger alla sina kurser på högre nivå på engelska, om behov föreligger. Även hos de övriga institutionerna finns vissa kurser som ges på engelska. Institutionen för socialt arbete - Socialhögskolan har inom sina utbildningar ett moment som kallas "Tema utland", där studenter som gjort praktik utomlands får berätta om sina erfarenheter. Företagsekonomiska institutionen gör kontinuerligt en analys av hur utbytesverksamheten fungerar och ser för tillfället också över sina partneravtal med utländska universitet.

Inom Naturvetenskapliga fakulteten har internationaliseringsarbetet under året koncentrerats till arbetet med Bologna-processen.

Grundutbildningens finansiering

Intäkter och kostnader för grundutbildningen

Tabellen nedan visar hur intäkterna och kostnaderna för grundutbildningen vid universitetet fördelar sig på olika poster. Anslagsmedlen är med mycket god marginal den viktigaste intäktskällan.

Grundutbildning (tkr)	Enligt uppdrag i regleringsbrevet	Beställd utbildning	Uppdragsutbildning	Totalt
Verksamhetens intäkter				
Anslag	1 001 397	0	0	1 001 397
Avgifter och andra ersättningar	40 584	46 851	51 540	138 975
Bidrag	8 770	0	0	8 770
Finansiella intäkter	6 962	0	0	6 962
Summa intäkter	1 057 713	46 851	51 540	1 156 104
Verksamhetens kostnader				
Personal	652 682	25 705	22 080	700 467
Lokaler	194 570	3 531	7 021	205 122
Övrig drift	87 468	15 120	24 348	126 936
Finansiella kostnader	2 481	5	174	2 660
Avskrivningar	23 533	0	1	23 534
Summa kostnader	960 734	44 361	53 624	1 058 719

Tabell 17: Intäkter och kostnader för grundutbildningen inklusive uppdragsutbildningen och beställd utbildning för år 2006.

Intäkterna har i förhållande till 2005 ökat med 10,3 procent. Ökningen beror huvudsakligen på ökade intäkter av anslag – grundutbildningsanslaget höjdes med 108,4 mkr inför år 2006. Anslagens andel av de totala grundutbildningsintäkterna har ökat från 84,9 procent 2005 till 86,6 procent 2006.

Intäkterna från uppdragsutbildning och beställd utbildning var i det närmaste oförändrade jämfört med föregående år och uppgick år 2006 till 98,4 mkr, vilket är 8,5 procent av intäkterna för grundutbildningen. Andelen är, till följd av den stora anslagsökningen, en minskning i förhållande till 2005 då intäkterna för uppdragsutbildning och beställd utbildning uppgick till 9,3 procent och 2004 då de uppgick till 9,9 procent.

Kostnaderna för grundutbildningen däremot är i det närmaste oförändrade mellan 2005 och 2006. I förhållande till 2005 kan noteras att personalkostnaderna minskat både i absoluta och relativa tal mätt (från 66,5 procent 2005 till 66,1 procent 2006). Skälet till att kostnaderna gått ned är framför allt att institutionerna inte kunnat ta anslagsmedlen för grundutbildning i anspråk fullt ut p.g.a. dålig studenttillströmning.

Kostnaderna för uppdragsutbildning och beställd utbildning var år 2006 98,0 mkr vilket motsvarar 9,3 procent av de totala kostnaderna för grundutbildningen. Det är en minskning i förhållande till år 2005 då dessa kostnaders andel av de totala grundutbildningskostnaderna var 9,7 procent.

Grundutbildning (mkr)	Totalt 2006	Totalt 2005	Totalt 2004
Verksamhetens intäkter			
Anslag	1 001,4	889,4	864,3
Avgifter och andra ersättningar	139,0	152,5	163,8
Bidrag	8,8	1,9	8,2
Finansiella intäkter	7,0	4,0	4,6
Summa intäkter	1 156,1	1 047,9	1 040,9
Verksamhetens kostnader			
Personal	700,5	704,4	678,8
Lokaler	205,1	197,7	191,9
Övrig drift	126,9	125,3	136,1
Finansiella kostnader	2,7	1,7	2,6
Avskrivningar	23,5	29,4	32,7
Summa kostnader	1 058,7	1 058,5	1 042,1
Transfereringar			
Erhållna	72,6	77,3	74,4
Lämnade	-72,6	-77,3	-74,4
Kapitalförändring	97,4	-10,6	-1,2

Tabell 18: Intäkter och kostnader för grundutbildningen inklusive uppdragsutbildningen och beställd utbildning för år 2004-2006 med fördelning på finansieringskällor och totalt för grundutbildningen.

Myndighetskapital

Myndighetskapitalet för grundutbildningen uppgick till 400 453 tkr år 2006. Myndighetskapitalets förändring sedan 2004 redovisas i tabellen nedan.

Myndighetskapital grundutbildning	2006	2005	2004
Kapital (tkr)	400 453	282 914	287 595
Förändring från föregående år (procent)	41,5	-1,6	1,5

Tabell 19: Myndighetskapital för grundutbildningen 2004-2006.

Regleringsbrevets målangivelser

I regleringsbrevet för år 2006 anges ett mål för grundutbildningen vid Stockholms universitet. Detta är:

- Antalet helårsstudenter inom de naturvetenskapliga och tekniska utbildningsområdena bör uppgå till minst 3 700.

Antalet helårsstudenter var 3 752 år 2006 vilket innebär en ökning med 1,4 procent i förhållande till 2005 då antalet helårsstudenter var 3 700. Universitetet har därmed uppnått målet.

Forskarutbildning och forskning

Doktorander

Nyantagning

Under år 2006 antogs 259 studenter till forskarutbildning vid Stockholms universitet. De nyantagna doktorandernas fördelning på vetenskapsområden och forskningsämnen framgår av nedanstående tabeller. Medan nyantagningen inom det naturvetenskapliga vetenskapsområdet håller sig på samma nivå som tidigare år fortsätter antalet nyantagna att falla inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga området – i förhållande till 2005 är minskningen 16 procent.

Vetenskapsområde	2006	2005	2004	2003
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	108 (61)	129 (59)	185 (63)	159 (47)
Naturvetenskapligt	151 (41)	154 (54)	150 (51)	151 (44)
Totalt	259 (49)	283 (56)	335 (58)	310 (45)

Tabell 20: Antal nyantagna till forskarutbildning 2003-2006 fördelat på vetenskapsområden. Andelen kvinnor anges inom parentes i procent av antalet nyantagna per år och vetenskapsområde.

Under året har antalet nyantagna doktorander minskat i de flesta forskningsämnen i förhållande till år 2005, sannolikt beroende på det ekonomiska läget.

Forskningsämne	2006	2005	2004	2003
Humaniora/religionsvetenskap*	31 (71)	39 (61)	57 (54)	52 (50)
Rättsvetenskap/juridik	5 (60)	5 (40)	10 (50)	7 (43)
Samhällsvetenskap	67 (62)	85 (58)	118 (68)	100 (45)
Matematik	5 (20)	11 (45)	10 (30)	9 (11)
Medicin**	1 (0)	3 (33)	3 (67)	2 (50)
Naturvetenskap	146 (42)	138 (55)	131 (53)	132 (48)
Teknikvetenskap***	4 (0)	2 (100)	6 (50)	8 (13)

Tabell 21: Antal nyantagna till forskarutbildning 2003-2006 fördelat på forskningsämnen. Andelen kvinnor i procent av antalet nyantagna per år och forskningsämne anges inom parentes. *Religionsvetenskap finns inte som ämne vid Stockholms universitet. **Medicinsk strålningsfysik. ***Biofysik och naturresurshushållning.

Fördelningen av de nyantagna på forskningsämnen avspeglar fördelningen på vetenskapsområden. Det är i stort sett bara inom naturvetenskap som antagningen ökar, i övrigt ligger antagningen på samma nivå eller lägre än tidigare.

Mellan 2003 och 2006 har totalt 68 studerande antagits till forskarutbildning som skall leda till en licentiatexamen, de allra flesta inom Samhällsvetenskapliga fakulteten. Under år 2006 har tre studerande antagits till forskarutbildning som skall leda till en licentiatexamen, samtliga inom Samhällsvetenskaplig fakultet.

Vetenskapsområde	2006	2005	2004	2003
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	3 (33)	21 (66)	7 (71)	22 (50)
Naturvetenskapligt	0	9 (55)	5 (0)	1 (100)
Totalt	3 (33)	30 (63)	12 (42)	23 (52)

Tabell 22: Antal antagna till forskarutbildning som skall leda till licentiatexamen 2003-2006. Andelen kvinnor i procent av antalet antagna per år och vetenskapsområde anges inom parentes.

Könsfördelning

Andelen kvinnor bland aktiva forskarstuderande var 55 procent år 2006 medan den 2005 uppgick till 54 procent.

Vetenskapsområde	2006	2005	2004	2003
Humanistisk-samhällsvetenskapligt (procent)	58	57	58	56
Naturvetenskapligt (procent)	49	49	48	50
Totalt (procent)	55	54	54	54

Tabell 23: Andel kvinnor bland aktiva doktorander 2003-2006 med fördelning på vetenskapsområden.

Könsfördelningen inom forskarutbildningen är alltså jämn totalt sett, även om det inte gäller i varje enskilt ämne. Det arbete som bedrivs för att förbättra situationen inriktas både mot antagningen av nya forskarstuderande och mot åtgärder för stöd till det underrepresenterade könet under utbildningens gång. Jämställdhetsproblemen är av olika karaktär inom fakulteterna, vilket gör att åtgärderna varierar.

Åtgärder mot social snedrekrytering

Inga särskilda åtgärder har vidtagits under år 2006 för att motverka social snedrekrytering till forskarutbildningen. De insatser som gjorts för breddad rekrytering till grundutbildningen kan dock i förlängningen betraktas som åtgärder för breddning även av rekryteringsbasen för forskarutbildningen.

Genomsnittlig studietid

I tabellen nedan redovisas genomsnittlig studietid för doktorsexamen och licentiatexamen fördelat på vetenskapsområde för år 2005 jämfört med åren 2002 och 2004.

Vetenskapsområde	2005	2004	2002
Humanistisk-samhällsvetenskapligt			
Doktor	5,0	5,1	5,0
Lic	3,2	2,5	3,0
Naturvetenskapligt			
Doktor	3,7	4,1	4,3
Lic	2,7	2,7	2,7

Tabell 24: Genomsnittlig nettostudietid för doktorsexamen resp. licentiatexamen 2002, 2004 och 2005 fördelat på vetenskapsområde.

Som framgår av tabellen är den genomsnittliga studietiden något längre inom humaniora, juridik och samhällsvetenskap än inom naturvetenskap. Den genomsnittliga nettostudietiden för doktorsexamen inom det naturvetenskapliga vetenskapsområdet har blivit avsevärt kortare under de senaste åren, vilket kan antas bero på reformer inom forskarutbildningen, som individuella studieplaner och två handledare till varje doktorand. Däremot var den positiva trenden från 2004 avseende genomsnittlig nettostudietid för licentiatexamen inom humanistisk-samhällsvetenskapligt vetenskapsområde inte varaktig – det bör dock påpekas att populationen i det fallet är relativt liten, vilket kan medföra ganska stora svängningar från ett år till ett annat.

Examina

Examinationsmålet för forskarutbildningen inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet är 550 examina för fyraårsperioden 2005-2008. Inom det naturvetenskapliga vetenskapsområdet är målet 455 forskarexamina för perioden. Givet resultaten för 2005 (134,5 examina inom humaniora-samhällsvetenskap och 112,5 inom naturvetenskap) samt för 2006, vilka redovisas i tabellen nedan, får utsikterna att nå målet sägas vara tämligen goda.

Vetenskapsområde	Antal doktors-examina som inte föregåtts av licentiatexamen	Antal doktors-examina som föregåtts av licentiatexamen	Antal licentiat-examina	Antal examina i forskarutbildningen, omräknade*
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	108	15	26	128,5
Naturvetenskapligt	40	58	76	107
Totalt	148	73	102	235,5

Tabell 25: Antal doktorsexamina respektive licentiatexamina per vetenskapsområde 2006.

* Doktorsexamen räknas som en examen. Doktorsexamen som föregåtts av licentiatexamen och licentiatexamen räknas som en halv examen.

Innehållet i forskarutbildningen

Effektivitet och kvalitet

Stockholms universitet arbetar kontinuerligt med frågor om forskarutbildningens kvalitet. Särskilt ägnas mycket tid åt frågan hur utbildningen skall kunna göras mer effektiv utan att kvalitetskraven sänks.

De Humanistiska och Samhällsvetenskapliga fakulteterna har under året anordnat en gemensam framtidsdag, även kallad överlevnadsdag, för doktorander. Dagen innehåller som regel information och tips om yrkeskarriären efter disputationen. I år hölls föreläsningar om bland annat stipendier, doktorand- och post-docanställningar och Trygghetsstiftelsens programverksamhet. En panel med före detta doktorander som fått arbete utanför universitetet medverkade. Även Forskningservice har anordnat en stipendiedag.

Juridiska fakulteten genomförde under våren 2006 en omfattande självutvärdering som ett led i Högskoleverkets granskning av fakulteten. Ambitionen var, från Juridiska fakultetens

sida, att utvärderingen också skulle ligga till grund för förslag till förbättringar av forskarutbildningen. I forskningsutskottet pågår just nu utarbetandet av en ny kurs för doktorander, som syftar till att stärka doktorandernas kompetens och förbättra kvaliteten på forskarutbildningen. Förslaget blir färdigt under våren 2007. Handledare kommer också att erbjudas handledarkurs, vilket i förlängningen bör kunna bidra till en förstärkt kvalitet på forskarutbildningen. Samtliga doktorander på fakulteten har dessutom erbjudits möjlighet att få biträdande handledare.

För flera av Samhällsvetenskapliga fakultetens institutioner, exempelvis Institutionen för socialt arbete - Socialhögskolan, kan framhållas att de inom sina respektive forskningsfält har en mycket stark ställning och sålunda kan erbjuda sina doktorander en stimulerande och lärorik forskningsmiljö av högsta klass.

Många institutioner har under året dessutom vinnlagt sig särskilt om att ge doktoranderna tillträde till och inblick i den internationella forskningsarenan, för att på så sätt höja kvaliteten i utbildningen. Bland konkreta sådana åtgärder märks exempelvis de forskarutbildningskurser på engelska, med inbjudna gästlärare från hela världen, som Psykologiska institutionen startat. Även Kriminologiska institutionen har haft utländska professorer som lärare på doktorandkurser under året, medan CHESS anordnat två gemensamma doktoranddaggar med institutioner i de nordiska grannländerna.

Samhällsvetenskapliga fakultetskansliet anordnar tillsammans med doktorandkoordinatör vid Humanistiska fakulteten varje termin en introduktionsdag för nyantagna doktorander, samt varje läsår den ovannämnda framtids-/överlevnadsdagen. Fakultetsnämnden har också gjort en omfattande uppföljning av rutinerna inom forskarutbildningen vid fakulteten.

Under 2005 genomförde Naturvetenskapliga fakulteten en översyn av forskarutbildningen för att tydliggöra ansvar och uppgifter för de lärare som på olika sätt medverkar i densamma. Samtliga allmänna studieplaner reviderades och tillfördes en kortfattad ämnesbeskrivning.

Under 2006 anordnades en forskarutbildningskonferens för lärare verksamma inom forskarutbildningen. Syftet var dels att informera om det pågående arbetet med att implementera Bolognamodellen i utbildningarna, dels att visa på några goda exempel för en mer effektiv forskarutbildning. En av studierektorerna för den biologiska sektionens forskarskola redogjorde för deras introduktionskurs för doktorander och studierektorn för forskarutbildningen i matematik berättade om institutionens mentorsprogram.

Vidtagna och kommande åtgärder för att öka effektiviteten i forskarutbildningen

Vid Humanistiska fakulteten skickar dekanus ett välkomstbrev till alla nyantagna. Som tidigare nämnts anordnas också varje termin en välkomstdag gemensam för doktorander inom den Humanistiska och den Samhällsvetenskapliga fakulteten. Vid dessa två tillfällen har information getts om forskarutbildningens regelverk, handledningsfrågor, kontaktbibliotekarier och andra centrala resurser för doktorander. Handledare har fått utbildning vid Universitetspedagogiskt centrum (UPC). Därutöver har Humanistiska fakultetsnämnden beslutat att fördelningen av medlen för studiestöd i forskarutbildningen från och med år 2006 skall vara prestationsrelaterad, vilket rimligen kommer att påverka effektiviteten på längre sikt.

Juridiska fakulteten framhåller handledarens engagemang som en viktig del i att öka effektiviteten i forskarutbildningen. Mer konkreta åtgärder är dels att erbjuda handledare utbildning, dels att inom ramen för den nya kursen för doktorander som planeras inkludera ett moment där också handledaren medverkar. Juridiska fakultetens forskningsutskott har också tydligt uttalat som fakultetens riktlinje att avhandlingar normalt inte skall överskrida ca 300 sidor. Denna information går nu ut till opponenter och betygsnämndsledamöter. Detta är en fråga som fakulteten också diskuterat med övriga juridiska fakulteter och institutioner i Sverige vid de två gånger per år hållna dekan- och prefektmötena. Den ovannämnda självvärderingen har också till syfte att öka genomströmningen.

De åtgärder som vidtagits vid Samhällsvetenskapliga fakulteten kan brytas ned i olika kategorier. För det första har en rationalisering av doktorandernas arbetsuppgifter skett och en tydligare arbetsordning har upprättats för att underlätta arbetet med den egna avhandlingen. Såväl Institutionen för data- och systemvetenskap som Kriminologiska institutionen och Ekonomisk-historiska institutionen har gjort sådana översyner. För det andra har upplägget av forskarutbildningen setts över. Vid Socialantropologiska institutionen har särskilda möten hållits mellan doktorandråd och studierektor för att enas om olika sätt att förbättra utformningen av utbildningen och på så sätt öka genomströmningen. Liknande möten har förekommit även vid andra institutioner. För det tredje har tre institutioner startat eller är på gång att starta fadder- eller mentorsprogram, där äldre och mer erfarna forskare fungerar som stöd för nyantagna doktorander. Detta gör att de nyantagna snabbare hittar rätt i sin forskarutbildning och ökar därmed effektiviteten i utbildningen. För det fjärde har flera institutioner sett över handledarsituationen och på olika sätt arbetat för en mer strukturerad handledning.

Forskarskolor

Stockholms universitet är värduiversitet för två forskarskolor. Forskarskolan i genomik och bioinformatik är knuten till Naturvetenskapliga fakulteten medan forskarskolan i språkvetenskap är knuten till den humanistiska. Enligt regleringsbrevet är planeringsförutsättningarna att respektive forskarskola vid utgången av år 2007 skall ha examinerat minst 25 doktorander.

Forskarskolan i genomik och bioinformatik skall erbjuda en sammanhållen forskarutbildning baserad på högkvalitativa doktorandkurser. Förutom Stockholms universitet deltar Karolinska institutet, Kungliga tekniska högskolan, Uppsala universitet, Linköpings universitet, Umeå universitet, Sveriges lantbruksuniversitet, Södertörns högskola och Mälardalens högskola.

Totalt har 25 doktorander antagits till forskarskolan, 15 av dessa är kvinnor. För att få en geografisk balans och en jämvikt mellan större och mindre högskolor fördelas de 25 doktorandplatserna mellan deltagande universitet och högskolor. Samarbetet mellan värduiversitetet och partnerhögskolorna består av en gemensam rådgivande grupp med en representant per högskola, en årlig doktorandkurs i internatformat samt en gemensam workshop. Under år 2006 har åtta doktorander disputerat. Av de återstående är 10 kvinnor och 5 män.

Forskarskolan i romanska språk, FoRom, syftar till att ge en kvalificerad forskarutbildning på språkvetenskaplig grund i något av de romanska språken samt att ge övergripande kunskaper om det romanska språk- och kulturområdet.

De i samarbetet ingående högskolorna är Stockholms universitet, Karlstads universitet, Växjö universitet, Mälardalens högskola samt Gävle-Sandvikens högskola. Samtliga högskolor har representanter i den styrgrupp som leder forskarskolan. Sammanlagt har totalt 33 studerande antagits till forskarskolan varav 22 är kvinnor. "Överintaget" (33 antagna mot uppdraget på 25 doktorer) betingas framför allt av en beredskap för eventuella avhopp. Det förtjänar också påpekas att den enda möjlighet som står FoRom till buds för att delvis externfinansiera denna forskarutbildning är de tvååriga forskarutbildningsstipendier som erbjuds av Knut och Alice Wallenbergs stiftelse. Över huvud taget skulle det inte vara möjligt att klara ens uppdraget på 25 doktorer utan dessa stipendier.

Under år 2006 har sex gemensamma seminarier hållits och ett samkväm har ordnats. Sex gästföreläsningar har anordnats, de flesta i samband med disputationer. Sedan oktober 2005 har nio doktorander disputerat, varav sju under år 2006.

Forskningsverksamheten

Internationellt forskningssamarbete

Universitetet har ett omfattande forskarutbyte med utländska lärosäten, institut och centra. Under år 2006 deltog sammanlagt 124 personer vid universitetet, varav 91 doktorander, i internationellt utbyte medan 91 personer från andra länder, varav 58 doktorander, besökte universitetet. Uppgifterna gäller längre vistelser och inte kortare besök, konferensdeltagande eller liknande. Antalet inresande från utomeuropeiska länder har minskat för varje år sedan 2003, medan inresande från Europa nu minskat efter en ökning under de två föregående åren.

Program	2006	2005	2004	2003
Erasmus				
Utresande	51	53	53	37
Inresande	44	67	53	35
Övriga				
Utresande	73	82	88	69
Inresande	47	58	77	82
Totalt				
Utresande	124	135	141	106
Inresande	91	125	130	117

Tabell 26: Antal utresande och inresande doktorander, forskare och lärare på internationellt utbytesprogram och andra avtal 2003-2006.

Internationella kontakter och internationellt samarbete är såväl naturliga som nödvändiga inom all forskning på hög nivå. I stort sett alla institutioner vid universitetet gästas regelbundet för kortare eller längre tid av gästforskare från andra länder. Forskare och forskarstuderande deltar kontinuerligt i kurser och internationella kongresser. Det är också vanligt att nyblivna doktorer åker på post-doc till universitet över hela världen. Många återvänder till Stockholms universitet och har då knutit nya internationella kontakter.

Vid Humanistiska fakulteten har en särskild utredning gjorts för att främja internationaliseringen av forskarutbildningen. Utredningen kommer att följas upp under våren 2007. Den Humanistiska fakulteten har även genomfört en enkät bland institutionerna dels för att kartlägga

de samarbetsavtal som institutionerna har direkt med olika lärosäten, dels för att höra institutionernas synpunkter på efterfrågade kriterier för sådana avtal. Härvid framkom att institutionerna anser det bäst att satsa på avtal direkt mellan institutioner. Centrala avtal blir lätt operativa, goda relationer är viktiga för att göra samarbetet ändamålsenligt och effektivt, och nära institutionskontakter underlättar långsiktigt planerande. Avtal bör skrivas på initiativ av enskilda forskare/forskargrupper/institutioner. Vidare anser de humanistiska institutionerna att man vid val av utbytespartner bör ta fasta på internationell ranking, på excellenskriterier och starka forskningsinstitutioner, samt att man bör ta hänsyn till ämnen som befinner sig i gränslandet mellan exempelvis humaniora och samhällsvetenskap.

Vid Juridiska fakulteten sker internationaliseringsarbetet i forskarutbildningen i första hand genom uppmuntran till doktoranderna att delta vid internationella konferenser och workshops. Fakulteten avsätter också medel för forskarstuderandes deltagande i sådana internationella fora. De flesta ansökningar från doktorander som tillstyrkts av berörd handledare beviljas medel av fakultetens forskningsutskott.

Inom forskarutbildningen vid den Samhällsvetenskapliga fakulteten är graden av internationalisering i de flesta fall hög. Doktoranderna uppmuntras tidigt att delta i internationella konferenser och stöds då även ekonomiskt. Merparten av institutionerna arbetar även aktivt med att få doktoranderna att publicera sig internationellt och månar om att doktoranderna blir delar av internationella forskningsnätverk. Flera institutioner har även anordnat internationella symposier under året. Statsvetenskapliga institutionen har också ett samarbete som innebär att institutionens doktorander är garanterade ett antal platser vid Essex Summer School. På samma sätt har Socialantropologiska institutionen kopplingar till en återkommande europeisk sommarskola i Wien, som riktar sig till doktorander.

Alla institutioner inom Naturvetenskapliga fakulteten har väl etablerade kontakter för samverkan inom forskningen med institutioner över hela världen. En del av dessa sker inom formaliserade nätverk, andra genom mer informella samarbeten. Vanligt är sampublicering av artiklar med forskare och forskarstuderande från andra länder. Många av fakultetens forskare har internationella uppdrag och är ledamöter i internationella organisationer.

Särskilda forskningsområden

Svenska som andraspråk för döva

År 1998 inrättades vid Institutionen i nordiska språk en professur i ämnet svenska som andraspråk för döva. Den gavs då en ämnesbeskrivning där den tillämpade forskningen och appliceringen av forskningsresultaten i undervisningen för döva särskilt lyftes fram. Mycket av arbetet inom området har skett i nära samverkan med specialskolan för döva/gravt hörselskadade. Forskning, utvecklingsarbete och kompetensutveckling av specialskolans lärare har knutits samman i verksamheten. Likaså utgör utbildningen i ämnet för döva studenter en viktig del av arbetet. Både forskningen och utbildningen är unika för Stockholms universitet.

Utöver innehavaren av professuren finns även två universitetsadjunkter anställda. Från och med 2006 har Humanistiska fakultetsnämnden ställt medel motsvarande en doktorandanställning till ämnets förfogande. Den ena av adjunkterna är antagen till forskarutbildning i ämnet som dess första doktorand. Den andra är doktorand på halvtid i ämnet teckenspråk vid Institutionen för lingvistik.

Under året har dessutom en forskningsassistent varit anställd på deltid i projektet Kommunikation i grupp bland hörselskadade ungdomar, finansierat av Hörselskadades Riksförbunds Forskningsfond. I detta projekt studeras hörselskadades behov av tvåspråkighet i (talad) svenska och teckenspråk, ett behov som först nyligen börjat uppmärksammas på allvar. I förlängningen av detta ligger även frågor som rör behoven av motsvarande tvåspråkighet hos barn med s.k. cochleaimplantat, en form av konstgjord hörsel. Specialskolan för döva/gravt hörselskadade tar emot allt fler barn med sådana implantat och frågorna är många kring hur dessa barns språkliga utveckling bäst kan tillgodoseas.

Av internationell samverkan under året kan särskilt fortsatt arbete med en EU-projektansökan inom ramen för Asia-Link nämnas. För detta äger samarbete rum med Nederländerna, Storbritannien, Indien, Indonesien och Kina. Projektet gäller distansundervisning och läroplansutveckling för döva. Vidare har ämnet tillsammans med bl.a. avdelningen för teckenspråk vid Institutionen för lingvistik stått som värd för 3rd International Deaf Academics and Researchers Conference som i augusti samlade ett 90-tal döva akademiker och forskare från hela världen. En gästforskare från Australien har under sommaren och hösten 2006 varit verksam inom ämnet, och tillsammans med avdelningen för teckenspråk har ämnet tagit emot en amerikansk gästforskare som skall stanna under hela läsåret.

Bland övrig utomeuropeisk samverkan har särskilt kontakter med ett antal latinamerikanska länder varit fortsatt viktiga under året, bl.a. genom deltagande i uppläggnings- och utvecklingsprojekt i Santiago de Chile vid en dövskola där man sedan en tid

tillbaka undervisar på landets teckenspråk. Arbetet sker tillsammans med forskare vid två universitet i Chile.

Samverkan har skett med det omgivande svenska samhället genom föreläsningar, medverkan i studiedagar och vid sammankomster för föräldrar till döva och hörselskadade barn och liknande. Samarbete med Lärarhögskolan har också ägt rum vad gäller planeringen av en ny lärarutbildning för verksamhet bland döva och hörselskadade elever.

Innehavaren av den professur som inrättades under 1998 för de medel som särskilt anvädes för området har fullgjort heltidstjänstgöring under året. För övriga anställda inom ämnesområdet, se ovan. Den totala kostnaden för forskningen under år 2006 var 1 274 tkr vilket skall jämföras med 1 346 tkr år 2005.

Svenska som andraspråk för döva	2006	2005	2004	2003
Kostnad (tkr)	1 274	1 346	1 148	1 346

Tabell 27: Total kostnad för forskningsområdet Svenska som andraspråk för döva 2003-2006.

Isocyanatforskning i Hässleholm

Avdelningen för arbetsmiljö kemi är en enhet inom Institutionen för analytisk kemi vid universitetet. Verksamheten är förlagd till Hässleholm och har under 2006 bestått av fem lärare/forskare, en forskningsingenjör samt fyra doktorander. Enhetens intäkter uppgick under 2006 till 7,2 mkr (varav 6,7 mkr i statsanslag) och kostnaderna till 5,9 mkr. Bakgrunden till verksamheten vid enheten är följande:

Astma är en sjukdom som ökar i en rad västländer. I Rhine-studien fann man nyligen att "incidens-rate" för astma var 2,2 per tusen personår i de nordiska länderna. Studier visar att 5-15 procent av de nya astmafall som börjar i vuxen ålder är orsakade av arbetet. I en norsk befolkningsstudie kunde 14,7 procent av nya astmafall tillskrivas yrkesexponering. Med en grov uppskattning baserad på dessa data skulle antalet nya yrkesastmafall i Sverige kunna beräknas till 2 000 personer vilket är långt över antalet diagnostiserade fall. Mer än 200 ämnen i arbetslivet kan ge överkänslighet (bl.a. isocyanater), men allergener går endast att påvisa i en begränsad del av yrkesastmafallen. Detta innebär att många fler astmafall i själva verket kan vara yrkesrelaterade. Det finns därför stor anledning till att klarlägga sambandet mellan exponering för lågmolekylära kemiska ämnen och astma. Isocyanater, aminer och anhydrider är välkända att kunna irritera luftvägarna och kan orsaka hypersensitivitet och yrkesastma. Lågmolekylära sensibiliserande kemiska ämnen utgör en stor och ökande grupp kemikalier. Ett stort antal olika typer av isocyanater används inom arbetslivet och i termiska nedbrytningsprodukter av polyuretan återfinns dessutom aminoisocyanater och aminer. Många arbetare är exponerade för dessa kemikalier både i gas- och partikelform.

Isocyanater är reaktiva och kan inte analyseras som sådana utan måste derivatiseras till stabila ämnen för analys. De är giftiga vid mycket låga halter och därför behövs högkänslig analysmetodik. Det finns hundratals olika isocyanater men referenssubstanser saknas till de flesta. Många nya typer bildas vid termisk nedbrytning. Det är därför en stor analytisk utmaning att studera isocyanater både inom industrin och i naturen (utsläpp).

Det behövs metodikutveckling för hittills okända men potentiellt toxikologiskt viktiga ämnen. Modern masspektrometri erbjuder stora möjligheter för detta, men fortfarande krävs lämpliga separationstekniker. Det är också viktigt att få tillgång till metoder för bestämningen av toxikologiskt intressanta ämnen i komplexa matriser.

Under 2006 har några viktiga mål varit att:

- Vidareutveckla analytiska metoder för bestämningen av reaktiva organiska ämnen såsom aldehyder, akrylater, aminer, epoxiämnen och isocyanatadduker inom industrin.
- Vidareutveckla metoder för selektiv bestämning av sådana ämnen i gas och partikel fas.
- Studera patchtest för isocyanater använda inom yrkesdermatologin.
- De av forskargruppen utvecklade metoder för isocyanater, aminoisocyanater och aminer i luft har under 2006 resulterat i 2 st ISO-metoder.

I fortsättningen vill avdelningen dessutom:

- Utveckla direktvisande instrument för bl.a. isocyanater i luft.
- Studera bildningen och uppbyggnaden av isocyanatmodifierade proteiner i blod och urin. Detta är viktigt för förståelsen av biologiska effekter.
- Utveckla specifik biokemisk/immunologisk metodik för diagnostiseringen av isocyanatöverkänslighet i samarbete med medicinsk expertis.

Professorer

Vid Stockholms universitet är totalt 414 professorer anställda, motsvarande 390 personår. 22 procent av professorerna är kvinnor. Under 2006 minskade antalet professorer med 20 personer (4,6 procent) medan antalet personår ökade med 0,3 procent. Förklaringen till detta är att

många av de professorer som lämnade universitetet under 2006 hade deltidstjänstgöring, exempelvis i form av avtalspension.

Regeringens rekryteringsmål för nyanställda professorer under fyraårsperioden 2005-2008 är att 30 procent skall vara kvinnor. År 2006 uppgick andelen kvinnor bland de nyanställda professorerna till 13 procent. Om rekryteringsmålet skall kunna uppnås behöver följaktligen andelen kvinnliga nyanställda professorer vara väsentligt högre under kommande år.

Vetenskapsområde	2006	2005	2004	2003	2002
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	8 (13)	23 (39)	21 (48)	21 (24)	19 (21)
Naturvetenskapligt	8 (13)	10 (50)	8 (0)	6 (0)	16 (31)
Totalt	16 (13)	33 (42)	29 (35)	27 (19)	35 (26)

Tabell 28: Antal nyrekryterade professorer år 2006 med jämförelsetal för perioden 2002-2005. I kategorin nyrekryterade inräknas även beförade professorer. Andel kvinnor per år och vetenskapsområde anges inom parentes.

För att öka möjligheterna att nå rekryteringsmålet har rektor anslagit extra medel för kvinnliga docenters forskningsmeritering under en treårsperiod. Därutöver kvarstår fakulteternas uppdrag att utveckla modeller som identifierar kvinnliga lärare och forskare med förutsättningar och ambitioner att söka anställning som eller befördras till professor. Fakulteterna skall också utarbeta förslag på åtgärder som stödjer och uppmuntrar dessa kvinnor att söka anställning, samt utarbeta rutiner för att genomlys och utforma anställningsprofilerna vid ledigkungalöranden utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Nya professorer 2006

Det humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet

Jan Blomqvist, i sociologisk alkoholforskning
 Birgitta Englund Dimitrova, med inriktning på tolkning och översättning
 John Fullerton, i filmvetenskap
 Harald Kjellin, i data- och systemvetenskap
 Bengt Novén, i franska med litteraturvetenskaplig inriktning
 Magnus Sverke, i psykologi
 Arni Sverrisson, i sociologi
 Jukka Törrönen, i socialvetenskaplig alkohol- och drogforskning

Det naturvetenskapliga vetenskapsområdet

Andreas Barth, i experimentell molekylär biofysik
 Arne Elofsson, i bioinformatik
 Thomas Helleday, i molekylärgenetik
 Peter Lundqvist, i astronomi
 Per Palsböll, i genetik
 Gunnar Skarping, i analytisk kemi
 Neus Visa, i molekylär genomforskning
 Stefan Wastegård, i kvartärgeologi med inriktning mot kvartärstratigrafi

Forskningsfinansiering

Intäkter för forskning och forskarutbildning

Universitetets intäkter för forskning och forskarutbildning kommer från en rad olika finansieringskällor. Viktigast är de statliga anslagen men till dessa kommer intäkter från bl.a. statliga forskningsråd, EU och fonder.

Finansieringskälla (mkr)	2006		2005		2004	
	Intäkter	Andel (%)	Intäkter	Andel (%)	Intäkter	Andel (%)
Anslag	991,0	55,9	960,3	56,5	931,1	56,3
Avgifter och andra ersättningar	150,6	8,5	138,7	8,2	121,1	7,3
Bidrag	622,5	35,1	593,6	35,0	594,4	36,0
Finansiella intäkter	9,4	0,5	5,6	0,3	6,7	0,4
Totalt	1 773,4	100,0	1 698,2	100,0	1 653,3	100,0

Tabell 29: Intäkter för forskning och forskarutbildning 2006 med fördelning på finansieringskällor och med jämförelsetal för 2004-2005.

År 2006 var 48,6 procent av forskningsanslaget avsett för det humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet och 51,4 procent för det naturvetenskapliga vetenskapsområdet.

Intäkterna för forskning och forskarutbildning ökade med 4,4 procent under år 2006. Värt att notera är att bidragsintäkterna som stagnerade under 2005 nu ökar igen. De totala intäkterna ökade med 4,7 procent under perioden 2004-2006, vilket är en förbättring i förhållande till perioden 2003-2005 då ökningen var 3,8 procent.

Som ett led i arbetet med att öka de externa forskningsintäkterna har universitetet inrättat avdelningen för forskningsservice som en fakultetsgemensam stödfunktion. Dess huvuduppgift är att tillhandahålla en helhetsbild av EU:s forskningsfinansiering och forskningspolitiska utveckling samt att ge universitetets forskare kvalificerad rådgivning i samband med EU-projekt. Avdelningen bedriver även en omfattande omvärldsbevakning kring forskning och forskningsfinansiering.

Kostnader för forskning och forskarutbildning

Av tabellen nedan kan utläsas att de totala kostnaderna för forskning och forskarutbildning år 2006 var 1 722 mkr. Liksom inom grundutbildningen är personalkostnaderna helt dominerande. Kostnadsandelen för respektive kostnadslag har förändrats marginellt. Lokalkostnadernas andel har minskat något, medan personalkostnadernas har ökat.

Ändamål (mkr)	2006		2005		2004	
	Kostnader	Andel (%)	Kostnader	Andel (%)	Kostnader	Andel (%)
Personal	1 116,4	64,8	1 097,9	64,3	1 042,2	62,8
Lokaler	277,0	16,1	282,5	16,5	282,9	17,1
Övrig drift	261,3	15,2	256,9	15,0	263,4	15,9
Finansiella kostnader	3,7	0,2	3,6	0,2	3,9	0,2
Avskrivningar	63,6	3,7	66,2	3,9	66,7	4,0
Totalt	1 722,1	100,0	1 707,1	100,0	1 659,1	100,0

Tabell 30: Totala kostnader för forskning och forskarutbildning 2004-2006 med fördelning på kostnadslag. Respektive kostnadslags andel av de totala kostnaderna för forskning och forskarutbildning anges i procent.

Ändamål (mkr)	Kostnader Hum-Sam-området			Kostnader Nat-området		
	2006	2005	2004	2006	2005	2004
Personal	512,0	508,6	498,3	604,5	589,4	543,9
Lokaler	114,4	118,3	121,7	162,6	164,2	161,2
Övrig drift	115,8	111,3	105,5	145,5	145,5	157,9
Finansiella kostnader	1,6	1,3	1,7	2,2	2,3	2,2
Avskrivningar	15,6	17,7	18,4	48,0	48,5	48,3
Totalt	759,3	757,2	745,6	962,8	949,9	913,5

Tabell 31: Kostnader för forskning och forskarutbildning 2004-2006 med fördelning på vetenskapsområden och kostnadslag.

Uppdragsforskningens intäkter och kostnader

Universitetet bedriver forskning på uppdrag av bland annat statliga myndigheter och företag inom det privata näringslivet. Intäkterna för uppdragsforskningen uppgick år 2006 till 93,9 mkr vilket utgjorde 5,3 procent av de totala intäkterna för forskning och forskarutbildning. Det är en liten ökning i förhållande till föregående år, då intäkter från uppdragsforskning utgjorde 5,1 procent av de totala intäkterna. Kostnaderna för uppdragsforskningen uppgick 2006 till 92,2 mkr vilket är 5,4 procent av de totala kostnaderna för forskning och forskarutbildning. Intäkter och kostnader för uppdragsforskningen framgår av tabellen nedan.

Uppdragsforskning (mkr)	2006	2005	2004
Intäkter	93,9	86,8	75,1
Kostnader	92,2	80,4	75,2
Resultat	1,8	6,4	-0,1

Tabell 32: Intäkter, kostnader och resultat för uppdragsforskning 2004-2006.

Myndighetskaptal

Myndighetskaptalet för forskning och forskarutbildningen var -108 252 tkr år 2006. Myndighetskaptalets förändring sedan 2004 redovisas i tabellen nedan.

Myndighetskaptal forskning och forskarutbildning	2006	2005	2004
Kaptal (tkr)	-108 252	-140 032	-124 677
Förändring från föregående år (%)	22,7	-12,3	6,9

Tabell 33: Myndighetskaptal för forskning och forskarutbildning 2004-2006.

Regleringsbrevets målangivelser

I regleringsbrevet för år 2006 anges vissa mål för forskning och forskarutbildning vid Stockholms universitet. Dessa är:

- Under perioden 2005-2008 skall minst 550 forskarexamina avläggas inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet och minst 455 inom det naturvetenskapliga vetenskapsområdet.

Inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet har 128,5 forskarexamina avlagts under periodens andra år 2006. Inom det naturvetenskapliga vetenskapsområdet har 107 examina avlagts. Under åren 2005 och 2006 har sammanlagt 263 examina avlagts inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet och 219,5 inom det naturvetenskapliga. Det innebär att Stockholms universitet har tämligen goda utsikter att nå målet.

- Minst 30 procent av de professorer som anställs under perioden 2005-2008 skall vara kvinnor.

Universitetet har anställt 16 professorer under 2006. Av dessa var två kvinnor, motsvarande 13 procent av det totala antalet. År 2005 anställdes emellertid 33 professorer av vilka 42 procent var kvinnor, och andelen kvinnor bland de nyanställda professorerna blir därmed 33 procent för åren 2005 och 2006 tillsammans. Under förutsättning att andelen kvinnliga nyanställda professorer stiger igen under 2007 och 2008 har universitetet fortfarande vissa utsikter att nå målet.

Gemensamt för verksamhetsgrenarna

I detta kapitel behandlas frågor som är gemensamma för verksamhetsgrenarna grundutbildning respektive forskning och forskarutbildning. Det gäller universitetets kvalitetsarbete, den övergripande redovisningen av olika slag av personalfrågor samt redovisningen av den pedagogiska utbildningen av universitetets lärare.

Kvalitetsarbete

Stockholms universitet skall bedriva utbildning på grundnivå och avancerad nivå av hög kvalitet, samtidigt som forskningen vid flertalet av universitetets institutioner skall vara nationellt ledande och internationellt framstående. För att uppfylla dessa mål ger universitetet kvalitetsfrågor högsta prioritet i verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning. Universitetets verksamhetsplan innehåller en rad kvalitetsindikatorer vilka syftar till att visa på kvalitetsnivån i verksamheten. Kvalitetsindikatorerna kompletteras med en rad granskningar av särskilda kvalitetsaspekter, vilka återkommer periodiskt i årscykler. Under år 2007 kommer granskningar att göras av forskningstidens omfattning för fast anställda lektorer och befordrade professorer, samt av studenternas grad av tillfredsställelse med utbildningen ("Nöjdstudentenkäten").

Under 2006 har ett särskilt universitetsgemensamt kvalitetsråd inrättats, med prorektor som ordförande och i övrigt bestående av företrädare för fakulteterna samt för Studentkåren och personalorganisationerna. Kvalitetsrådets uppgifter är att samordna arbetet i samband med externa kvalitetsgranskningar, medverka till att utveckla kvalitetsindikatorer för verksamhetsuppföljningen samt fungera som remissinstans i kvalitetsfrågor.

Egeninitierade utvärderingar

Humanistiska fakulteten

Vid Humanistiska fakulteten har, bortsett från kurs- och i vissa fall terminsutvärderingar, endast ett fåtal egeninitierade större utvärderingar genomförts. Våren 2005 genomfördes en enkät bland de studenter som övat språk i Lärostudion. Under åren 2005 och 2006 genomfördes två större uppföljningar av de studenter som deltagit i det s.k. Språktandeprojektet vid Lärostudion och Institutionen för nordiska språk. Vad gäller Humanistiska fakultetens utredning om Lärostudion ligger enkätresultaten delvis till grund för planeringen av uppgraderingen av utrustning och programvaror i Lärostudion. Uppföljningen av Språktandeprojektet har resulterat i förbättrad information om språktandemutbyte till potentiella deltagare och tydligare återkoppling till både nöjda och mindre nöjda studenter. Den har också resulterat i att tandemparen numera följs upp mitt i terminen i syfte att fånga upp de par som av en eller annan orsak inte fungerat.

Både Institutionen för nordiska språk och Historiska institutionen har genomfört en större enkät bland doktorander. Utvärderingen inom forskarutbildningen vid Historiska institutionen inspirerade till en handledarkonferens om handledningens villkor där positiva och negativa erfarenheter ventilerades. Ett annat resultat var att doktorandseminarierna hädanefter utvärderas terminsvis och rapporteras direkt till studierektorn. Doktorandenkäten vid Institutionen för nordiska språk har framför allt lett till att en bättre mall för framtida enkäter har tagits fram.

Juridiska fakulteten

Högskoleverket har under året utvärderat juristutbildningarna och den juridiska forskarutbildningen i landet. Två självvärderingar avseende grundutbildning och forskarutbildning har genomförts och redovisats till verkets bedömargrupp. Någon egeninitierad utvärdering har därför inte skett. Fakulteten avvaktar nu Högskoleverkets rapport för att se vilka åtgärder som eventuellt kan behöva vidtas.

Samhällsvetenskapliga fakulteten

Under år 2005 inleddes arbetet med en omfattande undersökning av rutinerna inom Samhällsvetenskapliga fakultetens forskarutbildning. Undersökningen bygger dels på en enkät som gått ut till institutioner med frågor rörande exempelvis handledningsresurser, introduktion för nyanställda, granskning av slutmanus etc., dels på en genomgång av samtliga individuella studie- och finansieringsplaner för fakultetens doktorander.

På institutionsnivå har det under år 2006 skett en stor utvärdering av PAO-programmet (Personal, arbete och organisation), som syftar till att utreda programmets relevans för arbetsmarknaden. Fyra av fakultetens institutioner medverkar i programmet. En av dessa, Pedagogiska institutionen, har även gjort en utvärdering av sitt multimedieprogram under året. Institutionen för socialt arbete - Socialhögskolan har under år 2006 låtit göra en stor utvärdering av hur sista terminen på socionomprogrammet fungerat. Vid Ekonomisk-historiska institutionen har tre forskare och lärare under året utvärderat grundutbildningens utformning och kvalitet. Det har

mynnat ut i rapporten "Förslag till en ny grundutbildning i ekonomisk historia". Nationalekonomiska institutionen har låtit utvärdera examinationen av uppsatser på påbyggnads- och fördjupningsnivå vid institutionen. Nämnas kan även att Institutionen för data- och systemvetenskap (DSV) under året genomfört en undersökning av arbetsmiljön vid institutionen.

Flera av de nyss nämnda utvärderingarna är inte helt färdigställda, varför några åtgärder ännu inte vidtagits.

Den rapport som de tre forskarna vid Ekonomisk-historiska institutionen författade resulterade i att en kommitté tillsattes för att arbeta med grundutbildningens utformning. Den nya utbildningen i ekonomisk historia kommer att sjuösättas under 2007. Som en följd av den utvärdering som gjordes förändrade Nationalekonomiska institutionen formen för examinering av uppsatser, på så sätt att särskilda examinationsgrupper infördes. DSV:s utvärdering av arbetsmiljön visade inte på några allvarliga brister, varför inga åtgärder behövt vidtagas.

Naturvetenskapliga fakulteten

Naturvetenskapliga fakulteten har under år 2006 arbetat med och fastställt en strategisk plan för perioden 2007-2011. Arbetet har involverat såväl institutioner som fakultetens ledning. Planen skall vara vägledande för att uppnå ett stort antal mål inom grundutbildning, forskarutbildning, forskning, samverkan med det omgivande samhället, organisation m.m. Motsvarande plan för 2001-2006 har följts upp med avseende på vad som genomförts och uppnåtts under perioden.

Vid fakulteten görs vart fjärde år rapporten "Efter studierna – naturvetare i arbetslivet" vilken grundar sig på en enkät som sänds ut till alla som tagit examen vid fakulteten. Enkäten tar upp frågor om såväl utbildningen som om den f.d. studentens nuvarande yrkesverksamhet. Rapporten gjordes senast 2003 och medel har nu avsatts för att upprepa utvärderingen under 2007. Vid det senaste utvärderingstillfället framkom att de f.d. studenterna ansåg att kontakterna mellan institutionerna och arbetsmarknaden var dålig. Vid fakulteten satsas nu på en utbyggd verksamhet med externa examensarbeten och praktik. Fakultetens arbetsmarknadsdag den 6 december där 27 myndigheter och företag var representerade, besöktes av 300 studenter. Hösten 2005 gjorde fakulteten en enkätundersökning för att undersöka intresset bland doktoranderna för en fortsatt akademisk karriär. Enkäten översattes till engelska så att även doktorander som inte har svenska som modersmål skulle kunna besvara den. På forskarutbildningskonferensen gav doktoranderna sin syn på utfallet av enkätundersökningen. För att ytterligare höja kvaliteten på handledningen i forskarutbildning har fakultetsnämnden beslutat att avsätta medel för en tvådagars påbyggnadsutbildning på kursen Handledning och ledarskap, som givits i fakultetens regi sedan 1999. Första utbildningstillfället för påbyggnadsutbildningen blir i februari 2007.

Kompetensförsörjning

Redovisning av kompetens kategorier

En av universitetets uppgifter är att uppfylla samhällets behov av kvalificerad kompetens inom en mängd olika områden vilket sker genom att utveckla kompetens av olika slag hos studenter i grundutbildningen och forskarstuderande inom forskarutbildningen. Detta innebär att även universitetets behov av kärnkompetens tillgodoses genom egen och andra universitets och högskolors verksamhet.

Universitetets övergripande mål för kompetensförsörjningen är att ha tillräcklig tillgång på kvalificerad kompetens inom olika vetenskapsområden så att universitetet är attraktivt för både studenter, anställda och externa forskningsfinansiärer och därigenom kan fullgöra sina av statsmakterna och andra uppdragsgivare ålagda uppgifter.

Universitetet har dessutom stort behov av andra kompetenser som stöd för verksamheten. Som exempel på sådana kompetensområden kan nämnas det administrativa, det ekonomiska respektive det tekniska området. Kravet på kvalifikation inom dessa kompetensområden varierar mycket, från ganska begränsad kompetens till spetskompetens. I flera fall krävs högskoleutbildning – i några fall forskarutbildning – för att svara mot verksamhetens krav.

Som ett underlag till regeringens egna analyser av utvecklingen inom myndigheternas kompetensförsörjning har universitetet till Arbetsgivarverket lämnat kompletterande uppgifter till lönestatistiken för september 2006. Kompletteringen utgörs av uppgifter om kompetenskategori för varje anställd varvid använts de anvisade kompetenskategorierna lednings-, kärn- och stödkompetens.

All personal vid universitetet har kodats enligt de centrala parternas BESTA-system. I denna kodning ingår även kod för kompetenskategorierna varvid alla med formellt personalan-svar kodats som ledningskompetens.

I kategorin ledningskompetens (i fortsättningen L-kategorin) ingår rektor, prorektor, förvaltningschefen, dekanerna, överbibliotekarien, samt de professorer, lektorer och forskare som har uppdrag som prefekt eller institutsföreståndare samt cheferna för förvaltningsenheterna. I kategorin ingår numera även andra anställda som i sin befattning har ett formellt personalan-svar, exempelvis avdelningsföreståndare.

I kategorin kärnkompetens (i fortsättningen K-kategorin) ingår befattningar som professor, universitetslektor, forskarassistent, universitetsadjunkt, men även befattningar som forskare, doktorand och forskningsassistent.

Kategorin stödkompetens (i fortsättningen S-kategorin) består av personal med tekniska eller administrativa arbetsuppgifter som utgör stöd i kärnverksamheten.

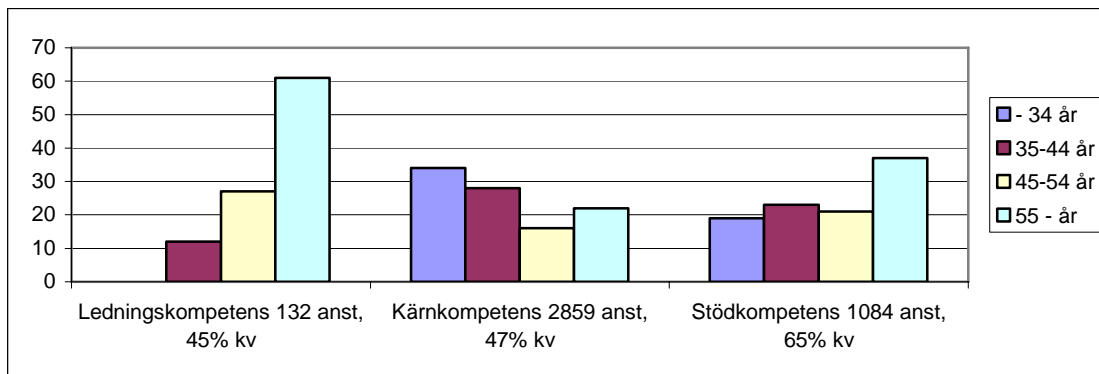

Diagram 2: Åldersfördelningen (procentandel per ålderskategori) inom respektive kompetenskategori.

I diagrammet ovan redovisas åldersstrukturen för respektive kompetenskategori. Det är endast marginella förändringar jämfört med 2005 vad avser antal, kön- och åldersfördelning i de olika kompetenskategorierna bortsett från S-kategorin där antalet minskat med 49 anställda. Hälften av minskningen beror på att anställda har avgått med ålderspension.

I Arbetsgivarverkets åiterrapportering framgår att personalomsättningen¹ vid universitetet som helhet är 14 procent, dvs. densamma som år 2005. Personalomsättningen är även i år störst i den yngsta åldersgruppen, -34 år, men nu 20 procent, dvs. en minskning med fem procentenheter jämfört med år 2005. Personalomsättningen är även i år störst i K-kategorin, 16 procent. Båda dessa förhållanden beror till stor del på de tidsbegränsade anställningarna som doktorand och forskarassistent. Personalomsättningen vid Stockholms universitet är en procentenhet högre än för sektorn som helhet, sannolikt beroende på att arbetsmarknaden i Stockholm är bättre än i stora delar av resten av landet.

I Arbetsgivarverkets åiterrapportering redovisas även löneutvecklingen för identiska individer september 2005 till september 2006. Av denna framgår att löneutvecklingen varit störst för anställda med ledningskompetens 8,9 procent och minst för dem med stödkompetens, 5,8 procent. Denna löneutveckling är större än föregående år vilket till största delen beror på att det lokala löneavtalet vid lönerevisionen 2006 låg på en högre nivå än den föregående lönerevisionen. I alla tre kompetenskategorierna var löneutvecklingen något större för kvinnor än för män.

För att stimulera personalrörlighet erbjuds universitetets anställda karriärvägledning. En del av de partsgemensamma medlen har avsatts för att finansiera förtidspensioner som underlättar generationsväxlingen.

Universitetet har under året genom externa annonser sökt 173 nya medarbetare. En tredjedel av dessa vände sig till lärare (inkl. professorer), en tredjedel till doktorander och den sista tredjedelen till teknisk och administrativ personal. I allmänhet har responsen på annonserna varit god, vilket betyder att universitetet kunnat anställa nya medarbetare med god kompetens vad avser lednings- och kärnkompetens som stödkompetens.

Att sätta upp mer specifika och därigenom mätbara mål för universitetets kompetensförsörjning är förenat med stora svårigheter som hänger ihop med universitetets organisation. För att skapa bästa möjliga betingelser för forskning och undervisning har universitetet en decentraliserad organisation med 67 mycket självständiga institutioner och forskningsinstitut. De konkreta behoven av kärnkompetens vid dessa styrs av deras uppdrag gällande utbildning och forskning vilka skiftar över tiden. Institutionerna har god överblick över det närmaste årets behov av lärare, kommande pensionsavgångar och upphörande tidsbegränsade anställningar m.m.

I Stockholms universitets långsiktiga plan 2007-2011 preciseras följande delmål för kompetensförsörjningen:

- Karriärmöjligheterna för nydisputerade forskare från universitetets egna institutioner och andra lärosäten/motsvarande skall förbättras.
- Nyrekryteringar skall planeras och genomföras på sätt som skapar förutsättningar för en smidig generationsväxling de kommande åren.

¹ Personalomsättningen (extern rörlighet) är definierad som det lägsta av talen nyanställda och avgångna i förhållande till genomsnittet av antalet anställda 2004 och 2005.

- Lediga läraranställningar vid universitetet skall utlysas på ett sådant sätt att så många kompetenta sökande som möjligt kan attraheras.
- Attraktiva anställnings- och arbetsvillkor skall så långt det är möjligt erbjudas för att universitetet skall kunna konkurrera om kompetent arbetskraft.
- Arbetet skall planeras så att lärare och forskare får sammanhängande tid för forskning och egen kompetensutveckling (forskning och högskolepedagogisk utbildning för lärare, ledarskapsutbildning för personer i chefsposition m.m.).

Under 2006 har mycket av arbetet kretsat runt utformandet av den långsiktiga planen. Förbättringen av existerande och utformandet av nya aktiviteter som stödjer uppfyllelsen av de identifierade delmålen i den långsiktiga planen sker kontinuerligt.

Som en indikator på kompetensläget vid universitetet kan anföras att 82 procent av lärarna (exklusive gäst- och timplärare) har doktorsexamen. Om universitetsadjunkter räknas bort uppgår andelen med doktorsexamen till 95 procent.

Forskarassistenter och biträdande lektorer

Av tabellen framgår antalet forskarassistenter och biträdande lektorer för vart och ett av åren 2003-2006, med antalet nyanställda under respektive år inom parentes. Biträdande lektor är fortfarande en relativt ovanlig anställningsform vid universitetet. Antalet forskarassistentanställningar som kan utlysas är direkt beroende av det finansiella läget vid institutionerna – när ekonomin sviktar är sådana anställningar ofta det första institutionerna sparar in på.

Antal	2006	2005	2004	2003
Forskarassistenter	143 (23)	124 (19)	158 (35)	142 (39)
Biträdande lektorer	11 (3)	11 (3)	8 (6)	2 (2)

Tabell 34: Det totala antalet forskarassistenter och biträdande lektorer vid Stockholms universitet 2003-2006 med antalet nyanställda inom parentes.

Etnisk och kulturell mångfald

Stockholms universitet karaktäriseras, liksom många andra universitet och högskolor, av ett stort inslag av lärare och forskare med utländsk bakgrund, över 20 procent. Många institutioner och forskningsinstitut har engelska som arbetspråk eftersom man dels har flera lärare och forskare som inte talar svenska, dels har många internationella kontakter.

En studie från Arbetsgivarverket visar att 10,4 procent av de statsanställda har utländsk bakgrund, dvs. är antingen själva födda utomlands eller har minst en förälder som är född utomlands. Inom UHF-sektorn (universitet, högskolor och forskningsverksamhet) som helhet har 18 procent utländsk bakgrund. Resultatet från denna undersökning tyder på att arbetsmiljön bland Stockholms universitets anställda präglas av en stor etnisk och kulturell mångfald. För att kvalitetssäkra detta har det under året genomförts utbildningar för personer i arbetsledande befattningar och skyddsombud med mångfald som genomgående tema. Vidare ingår information i mångfaldsfrågor numera i introduktionsutbildningen för nyanställd personal.

En seminarierie med tema jämlikhet, likabehandling och jämställdhet har givits under det gångna året, likaså har Stockholms universitets tisdagsföreläsningar under hösten ägnats åt temat kultur, mångfald och mänsklighet.

Arbetsmiljö

Under 2006 har sjukfrånvaron (mätt som procent av ordinarie arbetstid) bibehållit samma låga nivå som 2005. Liksom tidigare är andelen högre för kvinnor än män även om avståndet minskat något. Under 2005 och 2006 har antalet nytillkomna långtidssjukskrivna (sjukskrivna längre än 60 dagar som ej varit långtidssjuk under föregående år) legat på en konstant nivå. Anmärkningsvärt är att 60 procent av personerna som blivit långtidssjukskrivna under 2005 och 2006 är under 50 år. Doktoranderna är klart överrepresenterade inom denna grupp.

	2006	2005	2004	1/7 – 31/12 2003	1/1 – 30/4 2003	2002	2001
Källa	Eget PA-system				AgV:s återrapportering		
Anställda –29 år	1,9	1,8	0,4	1,1	1,7	2,0	1,7
Anställda 30-49 år	2,5	2,6	1,9	3,2	2,8	3,2	3,0
Anställda 50 år–	2,3	2,3	4,9	3,8	3,8	4,0	4,5
Kvinnor	3,3	3,6	4,1	4,6	4,4	4,7	4,8
Män	1,3	1,2	1,6	1,5	1,7	2,0	2,0
Totalt	2,3	2,4	2,9	3,1	3,1	3,4	3,4
Varav långtidssjuka (60 dagar eller mer)	1,6	1,7	0,7	2,1	Ingen uppgift		

Tabell 35: Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid.

I universitetets långsiktiga plan 2007-2011 har följande delmål identifierats:

- Långtidssjukfrånvaron skall minska.
- Planeringssamtal skall genomföras med samtliga anställda.
- Möjligheterna att delta i friskvårdsinsatser skall öka liksom informationen om hälsofrågor.
- Kunskaperna i säkerhetsfrågor vid arbetsplatsen skall öka.

Under 2006 har universitetet arbetat fram en ny arbetsmiljöpolicy vilken ger ett tydligt stöd i arbetsmiljöarbetet. En metod för systematisk undersökning av den psykosociala arbetsmiljön (SIAM) har tagits fram och börjat användas.

Universitetet erbjuder en rad olika chefsutbildningar för att stödja existerande chefer men vänder sig även till blivande chefer. Anställda som är intresserade av ett framtida chefskap och ställföreträdande chefer erbjuds seminarier och mentorsprogram inom ledarskapsutveckling. För nytillsatta prefekter genomförs en obligatorisk chefsutbildning. Som stöd i arbetet erbjuds chefer kurser inom konflikthantering, psykisk ohälsa på arbetsplatsen, planeringssamtal och arbetsmiljö. Universitetet erbjuder även ledarskapsutbildningar vilka genomförs i samarbete med andra lärosäten.

Samtliga anställda erbjuds utbildning inom första hjälpen, hjärt- och lungräddning, brandsläckning, sluta röka och konflikthantering. För att stimulera friskvård ges universitetets anställda möjlighet till att träna på arbetstid vilket kan ske enskilt i universitetets gym, i grupp i de gemensamma aktiviteter som anordnas eller utanför universitetet med hjälp av den friskvårdsersättning som erbjuds. En stresshanteringsutbildning som riktar sig speciellt mot doktorander har tagits fram och genomförts.

Jämställdhetsarbetet vid universitetet

Det övergripande målet för Stockholms universitet är att nå ett jämställt universitet till år 2010, med balans mellan kvinnors och mäns inflytande på undervisning, forskning, studie- och arbetsförhållanden, samt mellan antalet kvinnor och män i grund- och forskarutbildning, inom olika yrkesgrupper och i nämnder och styrelser.

Jämställdhetsarbetet vid Stockholms universitet gäller alla anställda och alla studenter, och på alla nivåer. Det är i mötet med lärarna, utbildningens innehåll och dess förmedling som studenten får vägledning i vad som anses som akademiskt meriterande forskning, relevant undervisningsinnehåll, etc. I kontakten med anställda i olika funktioner produceras och reproduceras uppfattningar om normer för kvinnliga respektive manliga förhållningssätt och arbetsuppgifter. Jämställdhetsarbetet gäller alltså även studieklimat, undervisningsmetoder och examinationsformer.

En viktig del av detta förändringsarbete sker ute på institutionerna i samband med upprättandet av jämställdhetsplanerna som kontinuerligt länkas samman på jämställdhetskommitténs webbplats, www.jamstkom.su.se. Samtliga institutioner och alla större enheter har nu gällande planer, och för att stödja institutionerna i deras revidering och utveckling av dessa anordnar jämställdhetskommittén regelbundet utbildning och informationsträffar.

Enligt jämställdhetslagen skall varje arbetsplats årligen göra en lönekartläggning för att undersöka eventuella osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män. Varje år genomför Personalbyrån tillsammans med de fackliga organisationerna en sådan lönekartläggning gällande samtliga anställda vid universitetet. Huvudresultatet av kartläggningen för 2006 är att det inte går att se några osakliga löneskillnader på en aggregerad nivå, med undantag för universitets-

adjunkter, forskare med enbart doktorexamen, samt forskningsingenjörer. Arbetet med en fortsatt analys på individnivå rörande dessa grupper pågår inför lönerevisionen 2007.

För femte året i rad har jämställdhetskommittén delat ut stipendier för dels bästa C- eller D-uppsats med genusperspektiv, dels ett aktivt jämställdhetsarbete på institutionsnivå. Träffpunkten för kvinnliga anställda vid universitetet, Klubb Sonja, har fortsatt med möten en gång per månad, och lunchseminarier med presentationer av aktuell genusforskning vid universitetet har inletts under hösten med fortsättning en gång per månad.

Personalbyrån har därtill deltagit i samarbetet inom det nationella IDAS-projektet (Identify, Development, Advancement och Support) med syfte att synliggöra och få fram kvinnors akademiska kompetens inför framtidens behov av ledare och chefer inom akademien. Ett mentorsprojekt för kvinnliga forskare vid universitetet med tio adepter och tio mentorer pågår, och tillsammans med övriga lärosäten i Stockholmsområdet har ett regionalt nätverk för kvinnliga professorer och lektorer startats.

För kvinnliga doktorander finns sedan några år nätverket ENSU (Empowerment nätverket vid Stockholms universitet) som fungerar som en mötesplats för kvinnor inom forskarutbildningen vid Stockholms universitet, med föreläsningar, seminarier och workshops.

Till universitetets samlade jämställdhetsarbete bidrar även Centrum för genusstudier med dels undervisning och forskning, dels öppna tvärvetenskapliga seminarier och konferenser om bl.a. genus och organisation, genus och funktionshinder samt intersektionalitet, dvs. klass, kön, sexualitet och etnicitet. Centrum för genusstudier gav under läsåret 2005/2006 även en uppdragsutbildning för jämställdhetsarbetare.

Lärarkåren

Inom lärarkåren är andelen män större eller väsentligt större för högre tjänster, medan adjunktsanställningar innehas av fler kvinnor än män, även om det varierar mellan fakulteterna. Interna rekryteringsmål för lärarkåren, med undantag för professorer, är att fördelningen mellan kvinnor och män skall ligga inom ramen 40/60 procent. Samma mål gäller för alla beslutande församlingar inom universitetet. På sikt eftersträvas en jämn könsfördelning inom samtliga grupperingar vid universitetet.

Nyrekryteringen av lärare utom professorer under år 2006 redovisas i nedanstående tabell. Av tabellen framgår att andelen kvinnor bland nyrekryterade lärare tidigare har varierat kraftigt mellan de olika lärarkategorierna, men nu kan en tendens mot utjämning skönjas.

Lärarkategori	2006	2005	2004	2003	2002
Lektor	96 (53)	87 (53)	82 (34)	26 (65)	55 (36)
Bitr. lektor	3 (67)	2 (50)	4 (25)	1 (0)	---
Forskarassistent	23 (48)	16 (32)	32 (44)	32 (38)	29 (38)
Adjunkt	29 (52)	27 (63)	40 (63)	7 (14)	22 (46)

Tabell 36: Antal nyrekryterade lärare inom olika lärarkategorier 2006 med andelen kvinnor i procent inom parentes och med jämförelsetal för åren 2002-2005.

Dekaner, prefekter och studierektorer

I nedanstående tabell redovisas dekaner, prefekter och studierektorer vid Stockholms universitet under 2006, med andelen kvinnor uttryckt i procent inom parentes, och med jämförelsetal för åren 2002-2005.

Kategori	2006	2005	2004	2003	2002
Dekaner	4 (50)	4 (25)	4 (25)	4 (25)	4 (0)
Prefekter	55 (20)	56 (27)	79 (30)	79 (28)	86 (30)
Studierektorer	116 (50)	112 (40)	112 (42)	94 (41)	55 (35)

Tabell 37: Antal dekaner, prefekter och studierektorer med andelen kvinnor inom parentes, 2002-2006.

Jämställdhetsarbetet inom fakulteterna

Humanistiska fakulteten

Rekryteringsmålen för år 2006 har varit att andelen kvinnor bland de nyrekryterade skall uppgå till 50 procent för samtliga lärarkategorier. Målet har uppnåtts beträffande lektorer (8 kvinnor av 12 totalt) och forskarassistenter (3 kvinnor av 6 totalt), men av nyrekryterade professorer (inkl. befordrade) är en kvinna och två män, vilket innebär att andelen nyrekryterade kvinnor där utgör 33 procent.

Beträffande uppdraget som studierektor är 34 kvinnor och 23 män, dvs. kvinnorna utgör 60 procent, medan fördelningen avseende prefekter/föreståndare är 10 kvinnor och 14 män (42 procent kvinnor). Dekanus är man och prodekanus kvinna.

Inom Humanistiska fakulteten är andelen kvinnor redan i utgångsläget ganska hög inom de flesta lärarkategorier. Skillnaderna mellan ämnena är dock i många fall stor; vissa ämnen t.ex.

filosofi och historia har en totalt sett mycket stor manlig dominans, medan andra ämnen, t.ex. vissa språk, har stor övervikt av kvinnor. Dessa skillnader finns oftast inom alla lärarkategorier. Inga åtgärder har vidtagits på central nivå utan det som varit möjligt att göra har gjorts på institutionerna. Det som gjorts inskränker sig i princip till information till kvinnliga lektorer om att man kan söka befordran samt uppmaningar till prefekter att aktivt uppmuntra kvinnor att söka befordran.

I vilken utsträckning genusperspektiv anläggs inom fakultetens utbildningar varierar från särskilda kurser som Feministisk filosofi och Kvinnor under antiken till utbildningen vid Centrum för genusstudier som är helt inriktad mot jämställdhet och genus. Oavsett om man ger särskilda kurser eller inte har genusperspektivet vid flertalet institutioner integrerats i det allmänna kursutbudet. Vid några institutioner ingår genusperspektivet principiellt i alla kurser, vid andra institutioner behandlas frågan där man anser den vara relevant för utbildningen.

Juridiska fakulteten

Det ekonomiska läget har inte medgivit någon nyrekrytering av lärare under de senaste åren. För närvarande är emellertid ett antal lektorat under tillsättning, vilket kan komma att innebära förändringar av könsfördelningen inom lärarkåren. Juridiska fakultetsnämnden har fastställt rekryteringsmål för kvinnliga professorer innehållande ett antal uppdrag för prefekten vid Juridiska institutionen. Vad gäller uppdrag som dekan och prefekt anses situationen inom fakulteten vara god, med en kvinna som dekanus och en kvinna som ställföreträdande prefekt, varför några särskilda åtgärder inte vidtagits.

Inom forskarutbildningen råder sedan några år tillbaka en jämn könsfördelning, vilket talar för en god rekryteringsgrund för framtida läraranställningar. Inom grundutbildningen dominerar kvinnorna (ca 60 procent). Under våren 2006 arrangerades en öppen hearing om könets betydelse i den akademiska karriären.

Fakultetens policy är att genusfrågor skall behandlas integrerat i den reguljära verksamheten, och med det avses såväl det allmänna jämställdhetsarbetet som aktuell forskning. Rättsvetenskaplig forskning med genusinriktning bedrivs inom en rad olika projekt, och genusinslag återfinns inom kurser i familjerätt, arbetsrätt, straffrätt, processrätt, rättshistoria och allmän rättslära.

Samhällsvetenskapliga fakulteten

De flesta institutioner har särskilda jämställdhetsgrupper eller jämställdhetsombud som hanterar jämställdhetsfrågor. Under året har särskilda möten eller seminarier kring jämställdhet anordnats på flera institutioner. Vid Statsvetenskapliga institutionen har också en enkätundersökning kring jämställdhet genomförts bland såväl studenter som lärare.

Viktigt att framhålla är att fakulteten som enda fakultet vid Stockholms universitet har en aktiv jämställdhetsgrupp på fakultetsnivå som bevakar övergripande jämställdhetsfrågor och kommer med förslag på åtgärder till fakultetsnämnden. Ett exempel på ett viktigt sådant förslag under året är inrättandet av ett mentorsprogram för kvinnliga doktorander.

Målet för nyrekryterade lärare är att andelen kvinnor skall vara minst 30 procent av nya professorer och 50 procent för övriga lärarkategorier, enligt fakultetsnämndens rekryteringsmål för perioden 2005-2008. Under år 2006 anställdes fyra forskarassistenter vid fakulteten, varav två är kvinnor, dvs. 50 procent. När det gäller lektorer är situationen inte lika god; av tolv nya lektorer under året är tio män. Inte heller professorstillsättningarna motsvarar målen, då samtliga fem professorer som tillträtt under år 2006 är män. En liknande trend kan för övrigt även noteras när det gäller docentantagningar under året, där det under år 2006 varit en klar majoritet av män. Exakt vad det dåliga utfallet för år 2006 beror på och hur det bör åtgärdas är föremål för pågående diskussion i fakultetens jämställdhetsgrupp. Sedan rekryteringsmålen fastslogs har institutionernas förslag till anställningsprofiler regelmässigt granskats med hänsyn till dessa. Möjliga åtgärder diskuteras med berörd prefekt som i vissa fall har ombetts att inkomma med ytterligare upplysningar om exempelvis genomförd inventering och kartläggning av potentiella kvinnliga sökande.

Vid flera institutioner har insatser gjorts under året för att de kvinnliga lärarna skall få möjlighet att meritera sig och bli befordrade. Vid Sociologiska institutionen har exempelvis kvinnliga lärare erbjudits möjlighet att få nedsättning i undervisningsmängden för att på så sätt kunna ägna mer tid åt egen forskning. Pedagogiska institutionen har erbjudit kvinnliga lärare rådgivning om hur man ansöker om befordran.

Bland akademiska ledare ser könsfördelningen olika ut beroende på nivå. Dekanus är kvinna och prodekanus man. Av fakultetens fjorton institutioner har inte mindre än tolv manliga prefekter. Detta förhållande kan i hög grad kopplas samman med bristen på kvinnliga professorer, då det främst är bland professorer som prefekterna rekryteras. Nio av fakultetens fjorton prefekter är professorer. Noterbart där är att bland de fem som inte har professorstitel återfinns fakultetens två enda kvinnliga prefekter.

Vid Samhällsvetenskapliga fakulteten har de flesta utbildningar en relativt jämn könsfördelning. Vid Pedagogiska institutionen samt vid Institutionen för socialt arbete - Socialhögskolan är emellertid en stor majoritet av studenterna kvinnor, varför man har vidtagit olika åtgärder under året. Till exempel har den sistnämnda för att öka antalet antagna män annonserat i bl.a. Värnpliktsnytt, och även deltagit vid olika utbildningsmässor och då representerats av manliga informatörer. Dessutom har man infört bestämmelsen att vid lika meritvärde har män företräde till utbildningarna. Pedagogiska institutionen har ett utbildningssamarbete med två mansdominerade högskolor, Polishögskolan och Försvarshögskolan, för att öka rekryteringen av män.

Även inom forskarutbildningen är det relativt jämn könsfördelning på många institutioner. Vid Ekonomisk-historiska institutionen finns flera lärare som forskar på det genusvetenskapliga området och de har bl.a. anordnat "tjej-luncher", vars syfte är att intressera kvinnor för högre studier och forskning.

Jämställdhet och genusvetenskap behandlas i hög grad i flera av institutionernas utbildningar och kurser, exempelvis har Pedagogiska institutionen en särskild fortsättningskurs med genusinriktning. På magister- och forskarutbildningsnivå finns särskilda seminarier med inriktning mot genusvetenskap, och man utvecklar även kurser tillsammans med Centrum för genusstudier. Även Socialantropologiska institutionen har en särskild kurs med genusinriktning.

Naturvetenskapliga fakulteten

Samtliga institutioner har inrättat jämställdhetsplaner och det fortsatta arbetet med uppdatering av planerna följs aktivt upp. Som tidigare kommer fakulteten att arrangera seminarier, gärna i samarbete med institutionerna, men även med övriga fakulteter och jämställdhetskommittén vid Stockholms universitet.

Fakultetens doktorandenkät redovisades i början av 2006, och resultatet ledde till att de kvinnliga doktorandernas situation lyftes fram vid ett seminarium för handledare inom forskarutbildningen. Forskarutbildningsberedningen genomför en analys av enkätresultaten med utgångspunkt från jämställdhetsperspektivet och lämnar förslag till åtgärder under våren 2007. För att öka antalet kvinnliga förebilder för de yngre forskarna har fakultetsnämnden anslagit särskilda medel för kvinnliga gästforskare.

Målet för andelen kvinnor bland nyrekryterade lärare inom fakulteten för perioden 2005-2008 är minst 40 procent för kategorin forskarassistenter/biträdande lektor, inklusive rådsfinansierade forskarassistenter. Detta har uppnåtts med god marginal, då 5 av totalt 10 nyrekryterade forskarassistenter/biträdande lektor är kvinnor.

För kategorin universitetslektorer är målet för samma period minst 35 procent, vilket dock inte har uppnåtts under året, då endast 3 av totalt 9 nyrekryterade universitetslektorer är kvinnor.

Av 8 befordrade professorer under 2006 är en kvinna. Fakultetens akademiska ledare, dekanus, prodekanus och sektionsdekaner är samtliga män.

Arbetet med att förbättra rekryteringsprocessen har fortgått med bl.a. mallar för anställningsprofiler på fakultetens hemsida och en PM om att institutionerna skall motivera sina förslag till nyanställning och inventera vilka tänkbara kvalificerade sökande av båda könen som finns samt informera dem om den lediga anställningen. Fakultetens policy är att utlysa läraranställningar internationellt och strävar på så sätt efter att attrahera kvalificerade sökande av båda könen.

Sex av fakultetens kvinnliga lektorer kommer i åtnjutande av rektors medel för kvinnliga docenters forskningsmeritering. Åtgärden innebär tid för forskning på halvtid under en period av ett till två år och syftar till att förbättra förutsättningarna för fler kvinnliga professorer.

Högskolepedagogisk utbildning och utvecklingsarbete

Pedagogiskt utvecklingsarbete bedrivs av universitetets lärare och skall understödjas av institutioner, fakulteter och universitetsgemensamma enheter. Utvecklingen av lärarnas pedagogiska kompetens sker på flera nivåer, dels på institutions- och fakultetsnivå genom seminarier, interna kurser, pedagogiska dagar och liknande, dels på central nivå via Universitetspedagogiskt centrum (UPC). Rektor beslutade 2005 att behörighetskravet för tillsvidareanställning som universitetsadjunkt eller universitetslektor skall vara högskolepedagogisk utbildning om minst 5 poäng (eller motsvarande). För undervisande doktorander krävs inledande högskolepedagogisk utbildning om 2 poäng (eller motsvarande). Dessa behörighetsgivande kurser ges av UPC eller efter beslut av dekanus av den enskilda fakulteten.

UPC:s behörighetsgivande kurser omfattar 5 poäng och är uppdelade på två moduler, dels Universitetspedagogik 1 (UP1) om 2 poäng, dels Universitetspedagogik 2 (UP2) om 3 poäng. UP2 finns i två olika inriktningar: Examination för lärande samt IT-stöd i campus- och distansutbildning. Utbildningen syftar till att främja ett vetenskapligt förhållningssätt till lärarrollen, där kursplanering, läraaktiviteter, examination och kursvärdering styrs av kunskaper om studenters lärande. Forskning och undervisning skall integreras både genom att läraren anknyter till aktuell forskning inom ämnet och baserar sitt kursutvecklingsarbete på högskolepedagogisk forskning.

UPC:s kurser bygger på teorier om aktivt lärande och s.k. holistisk kursplanering. Utbildningen är interaktiv, knyter an till lärarnas praktik och stimulerar till kontakter mellan lärare inom olika ämnesområden. Utbildningen syftar till att uppmuntra till kritisk reflektion kring lärarrollen för att förbättra lärares förutsättningar för kontinuerlig pedagogisk utveckling och högskolepedagogisk forskning inom den egna disciplinen. Kursernas lärandemål är anpassade för att lärarna skall kunna genomföra de förändringar som krävs i samband med Bologna-processen på lärosätet, framför allt att formulera förväntade studieresultat och målrelaterade betygskriterier.

UP1 ges också på engelska. För undervisande doktorander inom naturvetenskaplig fakultet finns en särskild variant av UP1: Universitetspedagogik 1 för naturvetare. Vid Naturvetenskapliga fakulteten anordnar Kemiska sektionen och Biologiska sektionen egna högskolepedagogiska utbildningar.

Under 2006 har 216 lärare och doktorander godkänts efter genomgången UP1 och UP2. 34 deltagare har resterande uppgift kvar. Från ett kurstillfälle av UP1 respektive UP2 har resultat ännu inte hunnit inrapporteras. Dessa kursomgångar omfattar ytterligare 42 deltagare.

Vetenskapsområde	Antal lärare som genomgått högskolepedagogisk utbildning 2006		
	Kvinnor	Män	Totalt
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	101	63	164
Naturvetenskapligt	18	34	52
Totalt	119	97	216

Tabell 38: Antalet lärare som under 2006 genomgått högskolepedagogisk utbildning arrangerad av UPC, uppdelat på vetenskapsområde och kön.

UPC ger även utbildning i forskarhandledning. Den grundläggande kursen, Forskarhandledning 1, består av fem heldagar och behandlar olika faktorer som rör forskarhandledning, såsom gruppdynamik, samtalsteknik, konflikthantering, ledarskap, samt etiska aspekter på forskning och handledning inklusive genus och mångfald. Forskarhandledning 2, Att ge och ta kritik, är en fördjupningskurs. Båda kurser vänder sig till såväl nya som erfarna forskarhandledare. Kurserna är avgiftsbelagda och öppna för deltagare från samtliga fakulteter och även från annan högskola. Under 2006 deltog 32 handledare i dessa kurser.

Naturvetenskapliga fakulteten anordnar egen handledarutbildning. Utöver vad som redovisas i tabellen nedan har 27 handledare, varav 10 kvinnor och 17 män, deltagit i Naturvetenskapliga fakultetens handledarutbildning.

Vetenskapsområde	Antal deltagare 2006		
	Kvinnor	Män	Totalt
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	17	11	28
Naturvetenskaplig	2	2	4
Totalt	19	13	32

Tabell 39: Antalet lärare som deltagit i den av UPC anordnade handledarutbildningen under 2006, uppdelat på vetenskapsområde och kön.

UPC ger också andra högskolepedagogiska kurser. Presentationsteknik – presentation för förståelse, 1 p, har som mål att deltagarna skall tillämpa presentationsteknik som främjar studenternas inläring, bl.a. med hjälp av olika medier och digitalt föreläsningsstöd. I samverkan med Personalbyrån har UPC också gett kursen English in Higher Education, 1 p. Målet med kursen är att deltagarna skall lära sig olika pedagogiska strategier för att hantera de problem som kan dyka upp när lärare och studenter inte arbetar på sitt modersmål. Bakgrunden till kursen är de många masterprogram som utformas på engelska vid lärosätet.

UPC stödjer på olika sätt införandet av en ny utbildnings- och examensstruktur i samband med Bologna-processen. Sedan 2004 ges kursen Bologna – lärandemål och betygskriterier för att lärare och ansvariga för pedagogiskt utvecklingsarbete skall kunna formulera förväntade studieresultat och betygskriterier som på bästa sätt stödjer studenternas lärande och som är i enlighet med Stockholms universitets beslut. Under senare tid ges i stället för kursen särskilt anpassade workshops för enskilda institutioner.

Ett övergripande mål för Bologna-processen är att främja anställningsbarhet. En viktig del av det arbetet är att formulera tydliga förväntade studieresultat och där framhäva generella kompetenser. Med anledning av det har UPC hållit en seminarierie om anställningsbarhet och generiska kompetenser med gästföreläsare. Seminarierna har behandlat innebörden i anställningsbarhet och generella kompetenser, samt hur dessa praktiskt kan implementeras i undervisning och prövas vid examination.

UPC har anordnat en hearing om forskarhandledarutbildning som direkt följdes av ett nationellt möte för forskarhandledarutbildare. I hearingen deltog gästföreläsare från England och Sverige.

Andra seminarier och workshops UPC hållit är Plagiarism – a pedagogical response, Feminist Epistemology and engaging educational research, Möjligheter med blogg och podcasting i undervisningen, Digitala kartbiblioteket – hur funkar det?, samt Direktsändning och videokonferens i undervisningen.

Typ av utbildning	Antal lärare som genomgått resp. deltagit i kurs- eller seminarieverksamhet						
	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Högskolepedagogisk kurs	216	246	236	118	40	36	60
Handledarutbildning (central)	32	44	65	30	35	25	35
English in Higher Education	4						
Bologna-Lärandemål och betygsriterier	59	82					
Fältpedagogik		7					
Executive Summary		27					
Genus och mångfald		8					
Presentationsteknik	13	20					
Seminarier	157	191	203	259	318	403	655
IT-pedagogiska seminarier	106	47	228	439	306	141	400
Totalt	587	672	732	846	699	605	1 150

Tabell 40: Antal lärare som genomgått högskolepedagogisk utbildning och som deltagit i handledarutbildning, kurser eller seminarier (omfattar inte workshops riktade till institutioner).

Utöver kursverksamhet, seminarier och workshops arbetar UPC med att stödja pedagogiskt utvecklingsarbete också på andra sätt. Inte minst handlar det om att samverka med enskilda lärare och institutioner och ge stöd kring frågor om IT i undervisningen, examination, studentaktiverande undervisningsformer etc. UPC och Sektionen för IT och Media har i samverkan planerat formerna för införandet i juni 2007 av en central lärplattform vid lärosätet.

Ekonomisk redovisning

Inledning

Bokslutet för Stockholms universitet år 2006 visar på en positiv kapitalförändring om ca 149,3 mkr, vilket motsvarar omkring 5 procent av verksamhetens kostnader. Det slutliga resultatet var bättre än för år 2005 då universitetet hade ett negativt resultat om 19,9 mkr. Det ackumulerade myndighetskapitalet för Stockholms universitet är 293 mkr, varav ca -4,3 mkr utgörs av andelar i dotterföretag.

Delårsbokslutet visade på ett underskott om 52,7 mkr för första halvåret, vilket var bättre än delårsresultatet för 2005 då underskottet var 114,9 mkr. Underskottet för halvåret 2006 beror på att semesterlöneskulden då bokföringsmässigt är som störst och påverkar resultatet negativt. Om den hade varit av samma storlek som vid årsskiftet hade resultatet varit ett överskott på cirka 18,8 mkr.

Den prognos som gjordes i samband med delårsbokslutet pekade på en positiv kapitalförändring om ungefär 25 mkr. Att utfallet blev 124,3 mkr bättre än prognosen beror både på att intäkterna blev högre än beräknat, ca 34 mkr och att kostnaderna både för verksamheten och transfereringarna blev lägre än beräknat 41 mkr respektive 49 mkr.

Anslagsintäkterna blev 4 mkr lägre än prognosen vilket bland annat beror på att universitetet erhöll 3 mkr mer i forskningsanslag, men förbrukade 7,6 mkr mindre av de anslag som fördelas av Tolk- och översättarinstitutet. Intäkter av avgifter och andra ersättningar blev 27 mkr eller 9,3 procent högre än prognostiserat. Merparten av denna post avser uppdragsintäkter, men även avgifter enligt 4 § i avgiftsförordningen ingår. Intäkterna av uppdrag uppgick andra halvåret 2006 till 121 procent i jämförelse med första halvåret. I prognosen gjordes ett antagande att dessa intäkter skulle vara lika stora andra halvåret. Bidragsintäkterna stämde i stort med prognosen. De blev 0,4 mkr högre. De finansiella intäkterna blev 3,5 mkr bättre än prognosen. Den genomsnittliga räntan var 0,6 procent högre andra halvåret jämfört med första, vilket inte hade förutsetts i prognosen.

På kostnadssidan blev utfallet totalt 41 mkr lägre än prognosen. Personalkostnaderna blev 38,7 mkr lägre och lokalkostnaderna blev 1,5 mkr lägre, medan övriga driftskostnader och avskrivningar i stort stämde med prognosen. De blev vardera ca 0,6 mkr lägre än prognostiserat. Den stora differensen för personalkostnader förklaras till största delen av att lönekostnadspåslaget felaktigt belastade delårsutfallet med för högt belopp, vilket inte beaktades i prognosen. Vidare stämde finansiella kostnader i stort med prognosen. Att det högre ränteläget slår mer på prognosen på finansiella intäkter än finansiella kostnader beror på att skuldsidan är betydligt lägre än tillgångssidan. Kostnaderna för transfereringar var 53 mkr mindre än prognosen. Prognosen för kostnaderna för transfereringar är alltid mycket osäker och beräknades genom den genomsnittliga förbrukningen andra halvåret i jämförelse med det första 2001-2005. Kostnaderna andra halvåret 2006 blev betydligt lägre än första vilket bland annat beror på att rutiner för utbetalning av vissa bidrag belastat enbart första halvåret.

Minskningen av kostnader för verksamheten kan förklaras av att universitetet inte nådde upp till takbeloppet, främst p.g.a. dålig studenttillströmning. Det senare har lett till att institutionerna inte kunnat ta sina grundutbildningsmedel för 2006 i anspråk fullt ut. Prognosen för grundutbildningsanslaget visar på en avvikelse mot utfallet, som blev väsentligt sämre än väntat. I delårsbokslutet beräknades 51 995 tkr behöva tas i anspråk av sparade helårsprestationer. Utfallet blev dock att totalt 87 885 tkr måste tas i anspråk av sparade prestationer, vilket är 35 890 tkr mer än beräknat. Verksamhetens omfattning och därmed kostnader blev således mindre än väntat samtidigt som universitetet har kunnat ta sparade helårsprestationer i anspråk. Detta i kombination har lett till ett kraftigt ekonomiskt överskott inom grundutbildningen.

Ett tidigare problem har varit den resultatmässiga snedfördelningen mellan de olika verksamhetsgrenarna. I samband med 2001 års bokslut ändrades principerna för fördelning av de universitetsgemensamma kostnaderna, vilket medförde att kostnaderna fördelas mer rättvist mellan grundutbildning och forskning/forskarutbildning. Den historiska snedfördelningen mellan de två verksamhetsgrenarna kvarstår dock i den balanserade kapitalförändringen.

Sammanställning av väsentliga uppgifter

	2006	2005	2004	2003	2002
Grundutbildning					
Antal hst inkl. uppdragsutbildning	22 464	23 505	24 422	24 854	22 633
– andel kvinnor	60	61	61	60	61
– andel män	40	39	39	40	39
Antal hpr inkl. uppdragsutbildning	16 709	17 274	18 072	18 369	17 807
Forskarutbildning					
Antal nyantagna doktorander	259	283	335	310	322
– andel kvinnor	49	56	58	45	60
– andel män	51	44	42	55	40
Antal doktorander totalt $\geq 10\%$ aktivitet	1 907	1 821	1 669	1 754	1 757
– andel kvinnor	55	55	54	54	54
– andel män	45	45	46	46	46
Antal doktorander med doktorandanställning (årsarb.)	751	869	810	804	788
Antal doktorander med utbildningsbidrag (årsarb.)	173	279	230	213	184
Antal doktorsexamina	221	241	277	269	222
Antal licentiatexamina	102	102	89	115	103
Personal; lärare¹					
Antal lärare totalt (årsarb.)	1 416	1 663	1 692	1 750	1 711
– andel kvinnor	36	38	39	40	40
– andel män	64	62	61	60	60
Antal disputerade lärare (årsarb.)	1044	1063	968	883	872
– andel kvinnor	32	32	31	31	31
– andel män	68	68	69	69	69
Antal professorer (årsarb.)	390	351	335	322	315
– andel kvinnor	22	20	20	19	20
– andel män	78	80	80	81	80
Ekonomi					
Intäkter totalt (mnkr), varav	2 930	2 746	2 694	2 679	2 587
Grundutbildning (mnkr)					
– andel anslag	1 156	1 048	1 041	1 042	1 000
– andel externa intäkter	87 %	85 %	83 %	81 %	79 %
Forskning och forskarutbildning (mnkr)	1 773	1 698	1 653	1 637	1 587
– andel anslag	56 %	57 %	56 %	55 %	56 %
– andel externa intäkter	44 %	43 %	44 %	45 %	44 %
Kostnader totalt (mnkr)	2 781	2 766	2 701	2 700	2 583
– andel personal	65 %	65 %	65 %	63 %	62 %
– andel lokaler	27 %	27 %	27 %	27 %	28 %
Lokalkostnader ² per kvm (kr)	1 795	1 787	1 776	1 729	1 666
Balansomslutning (mnkr), varav	1 355	1 228	1 212	1 111	1 325
– oförbrukade bidrag					
– årets kapitalförändring	500	402	393	409	473
– myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	149	-20	-7	-24	2
	293	144	163	170	194

¹ Definition enligt högskoleförordningen.² Enligt resultaträkningen.

Redovisningsprinciper och värderingsgrunder

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Universitetets redovisning följer förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring och god redovisningssed samt förordningen om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor (1993:1153).

Universitetet tillämpar från och med 1 januari 1999 i alla väsentliga delar Baskontoplan 1999 för statliga myndigheter. Den nya kontoplanen har blivit mer detaljerad vad gäller särredovisning av transaktioner med andra myndigheter.

Om inget annat anges redovisas beloppen i den ekonomiska redovisningen i tusental kronor.

Tillgångar

Tillgångar har värderats enligt lägsta värdets princip. Fordringar har tagits upp med de belopp de beräknas inflyta.

Anläggningstillgångar

Inventarier med ett anskaffningsvärde på minst 10 tkr och med en ekonomisk livslängd på minst 3 år redovisas som anläggningstillgång. Anläggningstillgångar avskrivs enligt plan med följande avskrivningstider:

- 3 år Datorer
- 5 år Kontorsmaskiner, inredningsinventarier, elektriska apparater, bilar m.m.
- 10 år Byggnadsinventarier, skepp och förbättringsutgift annans fastighet.

Konst avskrivs ej. Någon invärdering av universitetets konstsamling har ej gjorts. Från och med år 2002 upptar universitetet immateriella tillgångar med ett anskaffningsvärde av minst 10 tkr och avskrivningstid av fem år.

Externfinansierade projekt

I den löpande redovisningen bokförs inbetalda medel för bidragsprojekt (förskott) som en skuld till finansiären. Kostnader som avser projektet skall bokföras löpande när de uppstår. För bidragsfinansierade projekt bokförs vid varje månads slut intäkter motsvarande månadens kostnader, vilket medför att de bidragsfinansierade projekten löpande under året har ett resultat på noll kronor. Vid bokslutet redovisas oförbrukade bidrag under periodavgränsningsposter på skuldsidan i balansräkningen, om avtalet anger en dispositionstid efter den 31 december 2006. Bidragsprojekt där dispositionstiden löper ut den 31 december 2006 resultatförs. I de fall kostnaderna under året har varit större än inbetalda medel har universitetet en fordran på finansiären, och denna bokförs på tillgångssidan i balansräkningen under periodavgränsningsposter.

Uppdragsprojekt erhåller normalt inga förskott. Kostnaderna bokförs löpande under året men ingen intäktsavräkning sker vid månads slut. För uppdragsprojekt som inte är avslutade vid upprättandet av delårsbokslut och årsbokslut betraktas över- och underskott som förutbetalda intäkt respektive upplupen intäkt. Med andra ord resultatförs de inte och påverkar inte årets resultat.

Uppdragsprojekt som utgörs av undervisning åt andra universitet eller högskolor betraktas vid helårsbokslutet som löpande verksamhet och resultatförs. Uppdragsprojekt resultatförs i samband med att projektet avslutas löpande under året.

Alla bidragsprojekt kontrolleras årligen för att fastställa, att de har ett underliggande kontrakt med dispositionstid för medlen efter den 31 december. Om dispositionstiden har löpt ut senast 31 december räkenskapsåret resultatförs de i enlighet med försiktighetsprincipen.

Transfereringar

Från och med 1999 redovisar universitetet transfereringar enligt Ekonomistyrningsverkets rekommendationer. Som transfereringar redovisas bl.a. stipendier och lämnade bidrag samt de intäkter som erhållits för att finansiera transfereringarna, där antingen givaren till universitetet och/eller mottagaren från universitetet är en statlig part. I de fall där ingen part är statlig bokförs transfereringarna enbart via balansräkningen. Tidigare år före år 1999 har större delen av transfereringarna bokförts som driftskostnader.

Utbildningsbidrag har tidigare redovisats i avsnittet för transfereringar men från och med år 2005 redovisas utbildningsbidragen i avsnittet personalkostnader.

Avstämning av mellanhavanden med andra statliga myndigheter

Från och med år 2000 har statsredovisningen ökat kraven på särredovisning av mellanhavanden med andra statliga myndigheter och från och med 2003 skall, vid inrapportering till statsredovisningen, varje transaktion till annan statlig myndighet kunna särredovisas. Erhållna bidrag och avgifter samt givna bidrag och köp skall redovisas och stämmas av med varje statlig motpart för belopp överstigande en miljon kronor. För fordringar och skulder över årsskiftet gäller att belopp över 100 tkr skall stämmas av. För att klara detta har Stockholms universitet utökat sin kodsträng. En unik kod för varje myndighet och en gemensam kod för samtliga övriga motparter har införts. Förändringen har genomförts från och med år 2002 vid Stockholms universitet. Efter årets avstämning med andra statliga myndigheter har universitetet inga differenser.

Verksamhetsgrenar

Enligt regleringsbrev finns numera två verksamhetsgrenar, nämligen grundläggande högskoleutbildning med stödfunktioner samt forskning och forskarutbildning med stödfunktioner. Verksamhetsgrenen övrig verksamhet, som tidigare redovisats förekommer därför inte och de intäkter och kostnader som redovisades där har fördelats på de två befintliga verksamhetsgrenarna.

Övriga väsentliga uppgifter

Fördelning av förvaltningens intäkter och kostnader

Förvaltningens kostnader och intäkter fördelas till verksamhetsgrenarna och fakulteterna genom en fördelningsnyckel baserad på hur kostnaderna för institutionerna fördelar sig.

Förvaltningens intäkter och kostnader har fördelat sig med 43 procent till grundutbildningen och 57 procent till forskning och forskarutbildningen.

Stockholms Universitet Holding AB

Ägandet av Stockholms Universitet Holding AB övergick per den 1 januari 1998 från Närings- och handelsdepartementet till Stockholms universitet. Bolaget äger helt eller delvis aktier i sex bolag. Inga nya bolag har förvärvats under år 2006. Under år 2006 har aktieinnehavet i bolaget Idéagenten ökat från 50 till 100 procent.

Förvaltning av stiftelser

I enlighet med Stiftelselagen (1994:1220) bröts de fonder och samförvaltade donationer som är att betrakta som stiftelser och därmed egna juridiska personer ut ur universitetets redovisning den 1 januari 1997. Utanför universitetets redovisning finns 150 anknutna stiftelser vilka avger separata bokslut och årsredovisningar.

Marknadsvärdet av det förvaltade kapitalet uppgår till 459,2 mkr per den 31 december 2006. Utdelade medel uppgår till 16,2 mkr. Förmögenheten har ökat i värde med 7 procent under år 2006 efter utdelningar. Den totala avkastningen på stiftelsernas kapital var 12,7 procent under år 2006. Förvaltningen av universitetets stiftelser bygger på långsiktiga placeringar och regleras av universitetets placeringspolicy. Det förvaltade kapitalet bestod vid utgången av året av svenska aktier 37 procent, utländska aktier 8 procent, garantiprodukter 25 procent och övriga ränteplaceringar 30 procent.

Inga nya stiftelser har tillkommit under år 2006.

Universitetet handhar förvaltningen av stiftelserna tillsammans med förvaltningen av Stockholms Universitet Holding AB och dotterbolag. Denna förvaltning har under 2006 haft kostnader på 8 643 tkr (8 390) varav personalkostnaderna är 6 166 tkr (5 589). Ersättning från stiftelserna och holdingbolag med dotterbolag uppgår till 6 381 tkr.

Pensionsskuld per 2006-12-31

Skulden utgör värdet av de pensionsförmåner för vilka myndigheten skall bekosta utbetalningarna. Universitetet bokför den av SPV beräknade pensionsskulden samt beviljade men ännu inte utbetalade pensioner. Beloppet utgörs dels av pensionsersättningar, dels av delpensioner.

Finansieringsanalys för 2006

Ingen finansieringsanalys har upprättats för 2006. Enligt regleringsbrev för 2007 anges under 2 Övriga mål och återrapporteringskrav under ekonomisk redovisning: Gemensam redovisning för verksamhetsgrenarna, p 3:

Universitet och högskolor medges under 2007 undantag från bestämmelserna enligt 6 kap 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att universitet och högskolor i årsredovisningen skall upprätta och till regeringen lämna en finansieringsanalys. Undantaget avser endast räkenskapsåren 2006 och 2007 och ett eventuellt fortsatt undantag för 2008 kommer att avgöras senare under 2007.

Resultaträkning (tkr)

	Not 1	2006-01-01- 2006-12-31	2005-01-01- 2005-12-31
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		1 992 364	1 849 716
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 2	289 530	291 171
Intäkter av bidrag		631 319	595 588
Finansiella intäkter	Not 3	16 339	9 642
Summa		2 929 552	2 746 117
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 16	-1 816 879	-1 802 318
Kostnader för lokaler		-482 170	-480 225
Övriga driftskostnader		-388 279	-382 247
Finansiella kostnader	Not 4	-6 387	-5 333
Avskrivningar		-87 086	-95 528
Summa		-2 780 800	-2 765 652
Verksamhetsutfall		148 752	-19 535
Resultatandelar i dotterföretag		568	-397
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		103 714	110 331
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		17 305	22 801
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		21 536	24 445
Lämnade bidrag		-142 555	-159 471
Saldo		0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	Not 11	149 320	-19 932

Balansräkning (tkr)

		2006-12-31	2005-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella tillgångar	Not 17	1 913	2 714
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		98 749	113 424
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		151 566	141 344
Pågående nyanläggningar		14 666	6 148
Summa Materiella anläggningstillgångar	Not 5	264 981	260 916
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i dotterföretag	Not 6	1 301	732
Långfristiga värdepapper	Not 15	413	458
Summa Finansiella anläggningstillgångar		1 714	1 190
Fordringar			
Kundfordringar		13 132	15 915
Fordringar hos andra myndigheter	Not 7	47 714	49 007
Övriga fordringar		1 258	1 273
Summa Fordringar		62 104	66 195
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		124 932	117 115
Upplupna bidragsintäkter		61 180	58 323
Övriga upplupna intäkter		15 246	11 567
Summa Periodavgränsningsposter	Not 8	201 358	187 005
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	Not 9	-702	8 330
Kassa och bank			
Behållning på räntekonto i Riksgäldskontoret	Not 10	808 544	690 963
Kassa, postgiro och bank		15 512	10 638
Summa Kassa och bank		824 056	701 601
SUMMA TILLGÅNGAR		1 355 424	1 227 951

KAPITAL OCH SKULDER		2006-12-31	2005-12-31
Myndighetskapital			
Statskapital		5 000	5 000
Resultatandelar i dotterföretag		-4 268	-4 268
Balanserad kapitalförändring		142 882	162 814
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		149 320	-19 932
Summa Myndighetskapital	Not 11	292 934	143 614
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	Not 18	31 894	28 899
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 12	235 950	271 122
Skulder till andra myndigheter	Not 13	74 771	65 980
Leverantörsskulder	Not 19	26 219	142 016
Övriga skulder		49 414	42 918
Depositioner		168	163
Summa Skulder m.m.		386 522	522 199
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		123 374	117 219
Oförbrukade bidrag		500 152	402 385
Övriga förutbetalda intäkter		20 548	13 634
Summa Periodavgränsningsposter	Not 14	644 074	533 238
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		1 355 424	1 227 951

Anslagsredovisning

Anslag	Ingående överför. belopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisp. anslagsbelopp	Indragning	Tot. disp. belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp 06-12-31
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning							
16:25:27 Grundutbildning (ramanslag)		1 028 803			1 028 803	-1 028 140	663
001 Takbelopp (ram)		989 896			989 896	-989 233	663
003 Nationellt resurscentrum i kemi (ram)		1 195			1 195	-1 195	0
005 Tolk- och översättarinstitutet (ram)		11 251			11 251	-11 251	0
007 Stud kostn f deltagande i kurser i Nordens språk o litteratur (ram)		419			419	-419	0
008 Stöd till studenter med funktionshinder (ram)		26 042			26 042	-26 042	0
16:25:28 Forskning och forskarutbildning (ramanslag)	6 020	1 024 184		-6 020	1 024 184	-1 024 184	0
001 Humanistisk-samhällsvetenskapligt (ram)	2 207	373 851		-2 207	373 851	-373 851	0
002 Naturvetenskapligt (ram)	2 325	398 573		-2 325	398 573	-398 573	0
003 Internationella meteorologiska inst. (ram)	12	2 037		-12	2 037	-2 037	0
004 Ersättning för lokalhyror m.m. (ram)	1 476	249 723		-1 476	249 723	-249 723	0
Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid							
17:25:02 Bidr. till vissa handikappåtg. inom folkbildn. (ramanslag)		37 226			37 226	-31 778	5 448
002 Bidrag till tolkutb. samt teckenspråksutb. (ram)		36 694			36 694	-31 246	5 448
003 Bidrag till SU för förvaltningskostn. vid TÖI (ram)		532			532	-532	0
17:25:03 Bidrag till kontakttolkutbildning (ramanslag)		14 529	-1 000		13 529	-11 976	1 553
001 Bidrag till kontakttolkutbildningen (ram)		14 529	-1 000		13 529	-11 976	1 553
Summa	6 020	2 104 742			2 103 742	-2 096 078	7 664
Redovisning mot inkomsttitel							
	Ing skuld	Inbetalt under året			Inkomster	Utg skuld	
2394 01 Övriga ränteinkomster	0	0			-39	-39	
Summa	0	0			-39	-39	

Finansiella villkor

För universitet och högskolor görs undantag från bestämmelserna om avräkning i anslagsförordningen (1996:1189). Avräkning mot anslag och anslagsposter för medel som utbetalas till lärosätens räntekonto i Riksgäldskontoret skall ske i samband med de månatliga utbetalningarna till respektive lärosätets räntekonto i Riksgäldskontoret.

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

25:27 Grundutbildning

Anslagsbelastningen för grundutbildningsanslagen i form av ersättning för helårsstudenter och helårsprestationer samt ersättning för särskilda åtaganden m.m. skall redovisas i årsredovisningen. Ersättning för helårsstudenter och helårsprestationer beräknas på grundval av redovisningen i LADOK. Eventuell mellanskillnad mellan avräknade överföringar till räntekontot och den slutliga anslagsbelastningen redovisas som ett anslagssparande. Om redovisningen sker av fler helårsprestationer än vad som kan ge ersättning inom takbeloppet, kan sådana helårsprestationer sparas till följande budgetår utan regeringens särskilda medgivande. Stockholms universitet har ingen anslagskredit.

Ränteintäkter som erhållits på räntekonto och som hänför sig till anslagssparande för budgetåret 2006 skall senast den 15 mars 2007 betalas till Riksgäldskontoret. Ränteintäkter beräknas enligt den räntesats på räntekontot som gällde den 30 juni 2006 och på ett belopp som motsvarar halva anslagssparandet.

Per capitaersättningen för helårsstudenter och helårsprestationer inom de olika utbildningsområdena anges under avsnitt 2 Övriga mål och återrapporteringskrav avsnitt: Verksamhetsgren Grundläggande högskoleutbildning med stödfunktioner punkt 7.

Vidare erhålls ersättning för särskilda åtaganden inom anslaget för grundutbildning.

Ersättningen erhålls i tolfte delar och avräknas i samband med överföringen.

25:28 Forskning och forskarutbildning

Medel får omfördelas mellan anslagsposterna för respektive vetenskapsområde m.m. upp till tre procent av var och en av posterna. Medel under anslagsposten ersättning för lokalhyror m.m. får fördelas fritt mellan vetenskapsområdena.

I anslagsposten 25:28 ap.2 ingår 6 700 tkr för isocyanatforskning i Hässleholm.

Till räntekontot överförs varje månad en tolfte del av anslagen 25:27 och 25:28. Anslagen avräknas i samband med överföringen.

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

25:2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen, anslagsposterna 2 och 3

25:2 ap.2 Anslaget används för bidrag till tolkutbildning samt teckenspråkslärover utbildning till handikapporganisationerna och planeras i samråd med Tolk- och översättarinstitutet. Av medlen får högst 500 tkr användas för rekryteringsfrämjande åtgärder och 2 500 tkr till administration och för utvärdering och utveckling av teckenspråkstolkutbildningen och teckenspråkslärover utbildningen. Utfallet för rekryteringsfrämjande åtgärder 2006 var 483 tkr och för administration och för utvärdering och utveckling av teckenspråkstolkutbildningen och teckenspråkslärover utbildningen var utfallet 2 500 tkr. Medlen rekvireras från statsverkets checkräkning.

25:2 ap.3 Bidrag till universitetet för förvaltningskostnader vid Tolk- och översättarinstitutet utbetalas i tolfte delar till universitetets räntekonto och avräknas i samband med överföringen.

25:3 Bidrag till kontakttolkutbildning

Anslaget används till kontakttolkutbildning i minoritetsspråk. Högst 1 300 tkr får användas till förvaltningskostnader vid Tolk- och översättarinstitutet. Av anslaget har 1 300 tkr använts till förvaltningskostnader. 3 900 tkr skall användas i enlighet med regeringsbeslutet 2 juni 2005 nr II:3 (U2005/1577/SV) om ett uppdrag till Stockholms universitet angående kontakttolkutbildning. Medlen rekvireras från statsverkets checkräkning.

Noter till resultat- och balansräkning

NOT 1 RESULTAT PER VERKSAMHETSGREN

	Grund- utbildning	Forskning/ forskarutbildning	Totalt
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1 001 397	990 967	1 992 364
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	138 975	150 555	289 530
Intäkter av bidrag	8 770	622 549	631 319
Finansiella intäkter	6 962	9 377	16 339
Summa	1 156 104	1 773 448	2 929 552
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-700 467	-1 116 411	-1 816 879
Kostnader för lokaler	-205 122	-277 048	-482 170
Övriga driftskostnader	-126 936	-261 343	-388 279
Finansiella kostnader	-2 660	-3 728	-6 387
Avskrivningar	-23 534	-63 553	-87 086
Summa	-1 058 719	-1 722 082	-2 780 800
VERKSAMHETSUTFALL	97 385	51 367	148 752
Resultat från andelar i dotterföretag	244	324	568
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	70 555	33 159	103 714
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	1 856	15 449	17 305
Övriga medel för finansiering av bidrag	237	21 300	21 536
Lämnade bidrag	-72 648	-69 908	-142 556
Saldo	0	0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	97 630	51 690	149 320
<i>Årets kapitalförändring 2005-12-31</i>	<i>-10 760</i>	<i>-9 172</i>	<i>-19 932</i>

I årets kapitalförändring är hänsyn ej tagen till intern omfördelning mellan verksamhetsgrenarna av tidigare års överskott som påverkat årets bokförda kapitalförändring. I årets kapitalförändring i tabell 2 finns den interna omfördelningen med.

NOT 2 AVGIFTSFÖRORDNINGEN 4 § AVGIFTER	2006-12-31	2005-12-31
Kompendier	4 280	4 342
Diverse övrigt material		
Lokaler	10 380	10 962
Konferenser	6 854	6 661
Inträden	562	1 689
Information och kursmaterial	3 104	2 701
Kopieringskort e.d.	1 019	1 517
Rikstest m.m.	489	472
Konsulttjänster	14 847	14 696
Administrativa tjänster	2 227	2 052
Övriga tjänster	16 769	14 837
Summa	60 531	59 929
 NOT 3 FINANSIELLA INTÄKTER	 2006-12-31	 2005-12-31
Ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret	16 338	9 455
Övriga finansiella intäkter	1	187
Summa finansiella intäkter	16 339	9 642
 NOT 4 FINANSIELLA KOSTNADER	 2006-12-31	 2005-12-31
Räntekostnader på lån i Riksgäldskontoret	5 778	4 829
Övriga finansiella kostnader	609	504
Summa finansiella kostnader	6 387	5 333

NOT 5 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Tekniska anläggningar	Transport- medel, inventarier	Skepp	Förbättrings- utgift på annans fastighet	Pågående nyanlägg- ningar	Summa
Ingående anskaffningsvärde	156 343	724 096	6 781	218 987	6 149	1 112 356
Under året anskaffade	45 517	32 581		4 536	8 520	91 154
Under året definitivsatta anläggningar (Pågående 2005-12-31)					-2	-2
Under året omklassificerade						
Under året utrangerade	-8 116	-58 929	-499	-1 400		-68 944
Summa anskaffningsvärde	193 745	697 749	6 282	222 122	14 665	1 134 563
Ingående avskrivningar	-99 550	-641 830	-4 541	-105 688	0	-851 609
Återförda avskr. p.g.a. förändrad redovisningsprincip						
Årets avskrivningar	-22 924	-43 632	-333	-18 829		-85 718
Under året omklassificerade						0
Avskrivningar utrangerade	7 837	58 265	499	1 143		67 246
Akkumulerade avskrivningar	-114 637	627 196	-4 376	-123 373	0	-869 581
Bokfört värde	79 107	70 552	1 906	98 749	14 666	264 982
<i>(Bokfört värde 2005-12-31)</i>	<i>56 806</i>	<i>82 240</i>	<i>2 297</i>	<i>113 424</i>	<i>6 149</i>	<i>260 916</i>

Årets avskrivningar -85 718

Årets utrangerade anläggningstillgångar hade vid utrangeringstillfället (060630) ett bokfört värde på 11 847 tkr. Huvuddelen av anläggningarna har skrotats. Årets realisationsförlust för utrangerade (sålda, kasserade, stulna) anläggningstillgångar uppgår till 970 tkr.

NOT 6 ANDELAR I DOTTERFÖRETAG

Universitetet äger 100 procent av Stockholms Universitet Holding AB (3 000 aktier, nominellt värde 300 tkr). Bolaget är ej börsnoterat. Andelarna, motsvarande 5 275 tkr, har erhållits från Näringsdepartementet enligt beslut 20 december 1997. Därmed har inte universitetet något anskaffningsvärde för aktierna.

Stockholms Universitet Holding AB innehar följande aktier 2006-06-30:

100 %	Academus AB
100 %	Success AB
100 %	Idéagenten Stockholm AB
23 %	Läraryouren i Sverige AB
20 %	Nordic Brand Academy
17 %	PlasEx AB

Bokfört värde:	2006-12-31	2005-12-31
Statskapital (från Näringsdepartementet)	5 000	5 000
Resultatandel (inkl 275 tkr från Näringsdepartementet)	-4 268	-3 871
Resultatandel per 31 december 2006 (delårsrapport 2006)	568	-397
Totalt värde andelar i dotterföretag	1 301	732

Före 2006 fördes den resultatpåverkande andelen om från balanserat kapital till resultatandel dotterbolag samma år som resultatpåverkan skedde. Från och med 2006 omförs detta närmast efterföljande år.

NOT 7 FORDRINGAR HOS ANDRA MYNDIGHETER	2006-12-31	2005-12-31
Kundfordringar hos andra myndigheter	11 143	15 659
Fordran mervärdesskatt	30 718	31 147
Övriga fordringar hos andra myndigheter	5 853	2 200
Summa	47 714	49 007

NOT 8 PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER	2006-12-31	2005-12-31
<i>Inomstatliga</i>		
Förutbetalda hyreskostnader	3 264	3 244
Förutbetalda försäkringskostnader	394	460
Övriga förutbetalda kostnader	18 465	9 973
Överförbrukade bidrag annan statlig myndighet	21 856	22 144
Upplupna uppdragsintäkter	4 281	2 981
Övriga upplupna intäkter		
<i>Summa periodavgränsningsposter inomstatliga</i>	48 260	38 801
<i>Utomstatliga</i>	2006-12-31	2005-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	99 370	97 720
Upplupna intäkter uppdragsprojekt	10 049	8 151
Överförbrukade bidrag övriga finansiärer	39 324	36 179
Övriga periodavgränsningsposter	3 438	5 719
Övriga upplupna intäkter	917	435
<i>Summa periodavgränsningsposter utomstatliga</i>	153 099	148 204
Summa	201 358	187 005
 NOT 9 AVRÄKNING MED STATSVERKET	 2006-12-31	 2005-12-31
Ingående balans	8 330	0
 Avräkning mot statsbudgeten:		
- Anslag	2 096 078	1 961 941
- Inkomstitlar	-39	0
 Avräknat mot statsverkets checkräkning		
- Anslagsmedel som tillförts räntekontot	-2 061 849	-1 906 092
- Medel från räntekontot som tillförts inkomstitel	0	0
- Uppbördsmedel m.m.	0	0
- Transfereringar m.m.	-43 222	-47 519
Utgående balans	-702	8 330

NOT 10 RÄNTEKONTO HOS RIKSGÄLDEN

Universitetet har en kredit på räntekontot på 196 880 tkr. Krediten är ej utnyttjad under året. Likviditetsbehovet (utbetalningar – inbetalningar) t.o.m. den 31 januari år 2007 är ungefär 6 procent (49 164 tkr) av saldot på räntekontot per den 31 december 2006. Likviditetsbehovet för personalrelaterade utbetalningar år 2007 uppgår till 10 procent (82 596 tkr).

	2006-12-31	2005-12-31
Saldo på räntekonto hos Riksgälden per den 31 december	808 544	690 963
Består av:		
Ej förbrukade anslagsmedel	663	-8 330
Bidrag från annan statlig myndighet	304 919	234 075
Övriga icke statliga bidrag	134 053	107 918
Upplupna/oförbrukade uppdragsintäkter myndigheter	8 245	3 808
Upplupna/oförbrukade uppdragsintäkter övriga	-3 508	-1 305
Räntenetto	10 599	4 627
Personalens källskatt, sociala avgifter m.m. kostnadsfört i december men inbetalas i januari	82 596	78 177
Övriga medel	270 977	271 993
Summa	808 544	690 963

NOT 11 MYNDIGHETSKAPITAL

Universitetet redovisar en positiv kapitalförändring om 149 320 tkr, vilket motsvarar 5,37 procent av verksamhetens kostnader (2 780 800). Av årets kapitalförändring härrörs 568 tkr till resultatandelar i dotterföretag.

	2006-12-31	2005-12-31
Myndighetskapital per verksamhetsgren		
Grundutbildning	400 453	282 914
Forskning och forskarutbildning	-108 252	-140 032
Kapital och resultatandelar i dotterföretag	732	732
Totalt myndighetskapital	292 934	143 614

	Ingående balans	Omföring 2006 kapitalförändring	Omfört från Näringsdepartementet	Årets kapitalförändring	Totalt myndighetskapital
Statskapital utan avkastningskrav	5 000				5 000
Resultatandelar i dotterföretag	-4 268				-4 268
Balanserad kapitalförändring	142 882				142 882
Årets kapitalförändring	0			149 320	149 320
Totalt myndighetskapital	143 614	0	0	149 320	292 934
<i>(Totalt myndighetskapital 2005)</i>	<i>163 546</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-19 932</i>	<i>143 614</i>

NOT 12 SKULD TILL RIKSGÄLDSKONTORET	2006-12-31	2005-12-31
Lån i Riksgälden per 1/1	271 122	276 178
Under året upptagna lån	0	0
Årets amortering	-35 172	-5 055
Lån i Riksgäldskontoret per 31/12	235 950	271 122

Universitetet disponerar en låneram på 350 000 tkr i Riksgäldskontoret för finansiering av anläggningstillgångar i verksamheten.

NOT 13 SKULD TILL ANDRA MYNDIGHETER	2006-12-31	2005-12-31
Leverantörsskulder till andra myndigheter	23 739	18 098
Skuld mervärdesskatt	4 490	3 619
Skuld till Riksskatteverket, sociala avgifter	31 963	30 697
Övriga personalrelaterade skulder	12 860	12 355
Övriga skulder	1 718	1 211
Summa	74 771	65 980

NOT 14 PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER	2006-12-31	2005-12-31
<i>Inomstatliga</i>		
Förutbetalda intäkter	768	0
Förutbetalda uppdragsintäkter	12 526	6 789
Oförbrukade bidrag	326 957	259 973
Övriga upplupna kostnader	1 995	350
<i>Summa periodavgränsningsposter inomstatliga</i>	<i>342 246</i>	<i>267 112</i>
<i>Utomstatliga</i>		
Förutbetalda intäkter	712	0
Förutbetalda uppdragsintäkter	6 541	6 846
Oförbrukade bidrag	173 195	142 412
Upplupna personalkostnader	119 922	113 442
Övriga upplupna kostnader	1 457	3 426
<i>Summa periodavgränsningsposter utomstatliga</i>	<i>301 828</i>	<i>266 126</i>
Totalt periodavgränsningsposter	644 074	533 238

NOT 15 LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV	2006-12-31	2005-12-31
Värdepappersinnehav Kammarkollegiet	413	458

NOT 16 KOSTNADER FÖR PERSONAL	2006-12-31	2005-12-31
Lönekostnader, exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal.	1 152 195	1 126 113

NOT 17 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Immateriella anläggningstillgångar	Förvärvade licenser, rättigheter, m.m.	
	2006	2005
IB anskaffningsvärde	5 555	5 052
Årets anskaffningar	350	503
Årets försäljningar/utrangeringar	0	0
<i>UB anskaffningsvärde</i>	5 905	5 555
IB ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-2 841	-1 762
Årets avskrivningar/nedskrivningar	-1 151	-1 079
Årets försäljningar/utrangeringar	0	0
Korrigering av tidigare års avskrivningar/nedskrivningar	0	0
<i>UB ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar</i>	-3 992	-2 841
Summa bokfört värde	1 913	2 714

NOT 18 PENSIONSSKULD

Pensionsskuld per 2006-12-31 är 31 894 tkr, varav avsättning till delpensioner uppgår till 25 370 tkr. Värdet har beräknats i enlighet med NSAs försäkringstekniska riktlinjer 10/99.

Ingående pensionsskuld 1/1	28 899
Årets pensionskostnad	20 017
Årets pensionsutbetalningar	-17 022
Utgående pensionsskuld 31/12	31 894

NOT 19 LEVERANTÖRSSKULDER	2006-12-31	2005-12-31
Av leverantörsskuldena år 2005 härrörde sig 101 606 tkr till hyror för kvartal 1 2006. År 2006 finns inga leverantörsskulder för hyror avseende första kvartalet 2007.	26 219	142 016

Myndighetskapital

ENLIGT REGERINGSBESLUT 8 Dnr U1999/2361, 3373/UH

Tabell 1 Redovisning av myndighetskapital m.m.

	Belopp
A. Ackumulerat över- eller underskott (årets och balanserad kapitalförändring)	292 201
- del som avser den avgiftsfinansierade verksamheten	10 603
- del som avser bidragsfinansierad verksamhet	-
- del som avser resultatandelar i dotterföretag och intresseföretag	568
- del som avser donationsmedel	-
<i>Summa A efter justeringar</i>	281 030
B. Årets totala kostnader	2 780 800
- del som avser den avgiftsfinansierade verksamheten	148 137
- del som avser bidragsfinansierad verksamhet	367 152
- del som avser resultatandelar i dotterföretag och intresseföretag	-
- del som avser donationsmedel	-
<i>Summa B efter justeringar</i>	2 265 511
A i procent av B	12,4 %

I redovisning av myndighetskapitalet har universitetet exkluderat statskapital och resultatandelar i dotterföretag, totalt 732 tkr.

För den avgiftsfinansierade verksamheten uppgår det ackumulerade överskottet i förhållande till sina totala kostnader till 7,1 procent. Årets kapitalförändring i den avgiftsfinansierade verksamheten är positiv, 4 794 tkr. Enligt 23 § Kapitalförsörjningsförordningen (1996:1188) skall myndigheten lämna ett förslag till disposition till regeringen om överskottet uppgår till mer än 10 procent. Av det ackumulerade överskottet avser ungefär 6,9 mkr Stockholms akademiska forum, Sveriges universitets- och högskoleförbund och det Nordiska universitetsadministratörs-samarbetet (NUAS). Dessa medel kan universitetet ej disponera. Det disponibla ackumulerade överskottet i den avgiftsfinansierade verksamheten uppgår till 3 695 tkr och motsvarar 2,89 procent av de totala kostnaderna.

För ej avgiftsfinansierad verksamhet uppgår det ackumulerade överskottet i förhållande till årets kostnader i ej avgiftsfinansierad verksamhet till 12,4 procent. Överskottet har uppstått genom att sparade resurser tagits i anspråk, då takbeloppet inte uppnåddes. Detta överskott kommer successivt att tas i anspråk för att öka volymen av helårsprestationer till att motsvara den nivå som anges i regleringsbrevet. Universitetet kommer att föra överskottet till balanserad kapitalförändring 2006 för att disponeras i verksamheten kommande år.

Tabell 2 Redovisning av kapitalförändring per verksamhetsgren

Verksamhetsgren (belopp i tkr)	Balanserad kapitalförändring (A)	Årets kapitalförändring (B)	Summa (A+B)
Grundutbildning	278 529	121 924	400 453
* Verksamheten	296 141	120 388	416 529
* Avgiftsfinansierade verksamheten	-17 612	1 536	-16 076
Forskning/ Forskarutbildning	-135 648	27 396	-108 252
* Verksamheten	-159 069	24 138	-134 931
* Avgiftsfinansierade verksamheten	23 421	3 258	26 679
Totalt	142 881	149 320	292 201

Redovisning av avgiftsbelagd verksamhet 2006

Verksamhet	Över- /underskott t o m 2004	Över- /underskott 2005	Intäkter 2006	Kostnader 2006	Över- /underskott 2006	Ackumulerat över- /underskott, utgående 2006
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
Övriga avgifter inom grund- läggande högskoleutbildning	-1 528	-467	3 649	-4 327	-678	-2 673
Övriga avgifter inom forsk- ning och forskarutbildning	-	-	-	-	-	-
<i>Uppdragsverksamhet</i>						
Beställd utbildning	5 881	-942	46 851	-44 362	2 489	7 428
Uppdragsutbildning	-17 616	-3 341	51 540	-53 623	-2 083	-23 040
Uppdragsforskning	15 039	6 421	93 931	-92 171	1 760	23 220
Summa	1 776	1 671	195 971	-194 483	1 488	4 935

Ersättningar, förmåner och övriga uppdrag för universitetsstyrelsens ledamöter

Nedan visas ersättningar, förmåner och övriga uppdrag för universitetsstyrelsens ledamöter samt för förvaltningschefen. Ersättningar och förmåner redovisas för budgetåret 2006. Enligt regeringsbeslut utgår arvode till de externa ledamöterna med 28 000 kronor per år. Till suppleanter utgår ingen ersättning. Till ordförande utgår arvode med 66 000 kronor per år.

	Belopp	Övriga uppdrag
Rektor, prorektor, förvaltningschef		
Kåre Bremer	1 048 308	Inga uppdrag
Lena Gerholm	803 895	Inga uppdrag
Leif Lindfors	896 107	SU Holding AB Högskolerestauranger AB
Ordförande		
Sten Heckscher	66 000	Inga uppdrag
Externa ledamöter		
Olof Ehrenkrona	28 000	Inga uppdrag
Ethel Forsberg	28 000	Kemikalieinspektionen Statens energimyndighet Toxikologiska rådet
Joe Frans	28 000	Statens museer för världskultur Rikspolisstyrelsens styrelse
Inger Liliequist	28 000	Riksantikvarieämbetet Hallandsåskommittén Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna
Staffan Salén	28 000	Amapola Flyg AB E-work Scandinavia AB Fredells Trävaru AB GI Viktkoll AB Largus AB AB Sagax Salénia AB Skyways AB Strand Kapitalförvaltning AB X5 Music Group AB Westindia AB
Crister Skoglund	28 000	Inga uppdrag
Berit Svedberg	28 000	Inga uppdrag

Verksamhetsföreträdare

Gudrun Dahl	783 193	Norges forskningsråds forskningsprogram ”Poverty and peace”
-------------	---------	--

Suzanne Wennberg	800 810	Inga uppdrag
------------------	---------	--------------

Studentrepresentanter

Josefin Grankvist (t o m 060630)	14 000	CSN-samråd
----------------------------------	--------	------------

Lotta Karlsmark (t o m 060630)	14 000	Frescati Förvaltning AB
--------------------------------	--------	-------------------------

Emily Rosenqvist (t o m 060630)	14 000	Idéagenten AB
---------------------------------	--------	---------------

Daniel Carnerud (fr o m 060701)	14 000	Universitetsbokhandeln AB
---------------------------------	--------	---------------------------

Ulrika Dahl (fr o m 060701)	14 000	Inga uppdrag
-----------------------------	--------	--------------

Mia Sand (fr o m 060701)	14 000	SSCO
--------------------------	--------	------

Gruppsuppleanter, verksamhetsföreträdare

Stefan Nordlund	800 218	Inga uppdrag
-----------------	---------	--------------

Gunnar Svensson	760 679	Inga uppdrag
-----------------	---------	--------------

Gruppsuppleanter, studentrepresentanter

Rio Cederlund (t o m 060630)	--	Inga uppdrag
------------------------------	----	--------------

Emily Rosenqvist (fr o m 060701)	--	Idéagenten AB
----------------------------------	----	---------------

Bilagor

Bilaga 1. Styrelsebeslut

Styrelsen för Stockholms universitet har vid sammanträde idag, den 19 februari 2007, fastställt årsredovisning för budgetåret 2006.

Sten Heckscher
kammarrättspresident, ordförande

Kåre Bremer
professor, rektor

Lena Gerholm
professor, prorektor

Olof Ehrenkrona
verkställande direktör

Ethel Forsberg
generaldirektör

Joe Frans
f d riksdagsledamot

Inger Liliequist
riksantikvarie

Staffan Salén
verkställande direktör

Crister Skoglund
filosofie doktor

Berit Svedberg
museidirektör

Gudrun Dahl
professor

Suzanne Wennberg
professor

Mia Sand
studentrepresentant

Daniel Carnerud
studentrepresentant

Ulrika Dahl
studentrepresentant

Suppleanter

Stefan Nordlund
professor

Gunnar Svensson
professor

Emily Rosenqvist
studentrepresentant

Bilaga 2. Underlag för beräkning av grundutbildningsanslag för budgetåret 2006

Bilaga 1 till regeringsbeslut 2006-11-23, nr I:12

Belastning på anslaget för grundutbildning (tkr)

År 2006

Utnyttjat takbelopp och eventuellt utnyttjat anslagssparande för grundläggande högskoleutbildning

1.a. Under 2006 genomförda helårsstudenter och helårsprestationer inom 2006 års takbelopp enligt Bilaga 2

897 493

1.b. Eventuella decemberprestationer från 2005 som ryms inom takbeloppet.

3 885

2.a. Eventuellt utnyttjande av under tidigare budgetår uppkommet anslagssparande, eller

2.b. Eventuellt utnyttjande av tidigare sparade helårsprestationer.

87 855

Summa takbelopp

989 233

Årets anslagsbelastning avseende särskilda åtaganden

38 907

Summa prognostiserad anslagsbelastning grundutbildning ¹

1 028 140

Ersättning för helårsprestationer för december 2005 som tidigare ej ersatts inom takbeloppet 3 885 tkr

¹ Beloppet skall överensstämma med summan för motsvarande anslag i anslagsredovisningen

Bilaga 2 till regeringsbeslut 2006-11-23, nr I:12

Redovisning av antal helårsstudenter (HST), helårsprestationer (HPR) samt redovisning av intäkter på grundutbildningsanslaget.

Utfall avseende perioden 2006-01-01 - 2006-12-31

Utb.omr.	A Beräknat utfall HST ^{1,2)}	B Beräknat utfall HPR ¹⁾	C HST Ersättn. (tkr)	D HPR Ersättn. (tkr)	E Nätuniv. Utfall HST	F Nätuniv. Utfall HPR	G Nätuniv. HST Ersättn. ³ (tkr)	H Nätuniv. HPR Ersättn. ³ (tkr)	I Beräknad total ersättning C+D+G+H	J Takbelopp enl RB (tkr)
Humaniora	5 851	4 000	104 013	70 029	37	11	661	186	174 890	
Teologi			0	0			0	0	0	
Juridik	2 675	2 283	47 559	39 970			0	0	87 529	
Samhällsvetenskap	7 693	5 703	136 753	99 852	63	30	1 123	517	238 246	
Naturvetenskap	2 491	1 849	111 713	71 456	43	18	1 911	689	185 769	
Teknik	1 067	722	47 825	27 881	152	23	6 819	887	83 412	
Farmaci			0	0			0	0	0	
Vård	380	350	18 712	14 927			0	0	33 640	
Odontologi			0	0			0	0	0	
Medicin	498	405	27 392	27 135			0	0	54 528	
Undervisning			0	0			0	0	0	
Övrigt	621	542	23 094	16 387			0	0	39 481	
Design			0	0			0	0	0	
Konst			0	0			0	0	0	
Musik			0	0			0	0	0	
Opera			0	0			0	0	0	
Teater			0	0			0	0	0	
Media			0	0			0	0	0	
Dans			0	0			0	0	0	
Idrott			0	0			0	0	0	
Summa	21 276	15 854	517 061	367 637	295	81	10 515	2 279	897 493	989 896

Lärosätet har tidigare uppkommet anslagssparande motsvarande _____ kronor.

Lärosätet har tidigare sparade helårsprestationer motsvarande 87 855 000 kronor.

Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med _____ kronor.

Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet med 92 403 000 kronor.

Kommentarer till tabellen

¹ Exklusive utbildning för annan högskola, uppdragsutbildning, särskild utbildning för lärare i yrkesämnen, övriga särskilda lärarutbildningar, projekt för invandrade akademiker och kurser inom nätuniversitetet.

² Följande uppgifter skall fyllas in enligt regleringsbrev för 2006

Mål för antalet helårsstudenter inom utbildningsområdena naturvetenskap och teknik 3 700. Utfall 3 752.

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden.

Totalt antal utbildade helårsstudenter _____ inom **design**. Högst får _____ avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.
Övriga helårsstudenter inom design har avräknats mot utbildningsområdet _____.

Totalt antal utbildade helårsstudenter _____ inom **konst**. Högst får _____ avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.
Övriga helårsstudenter inom konst har avräknats mot utbildningsområdet _____.

Totalt antal utbildade helårsstudenter _____ inom **musik**. Högst får _____ avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.
Övriga helårsstudenter inom musik har avräknats mot utbildningsområdet _____.

Totalt antal utbildade helårsstudenter _____ inom **opera**. Högst får _____ avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.
Övriga helårsstudenter inom opera har avräknats mot utbildningsområdet _____.

Totalt antal utbildade helårsstudenter _____ inom **teater**. Högst får _____ avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.
Övriga helårsstudenter inom teater har avräknats mot utbildningsområdet _____.

Totalt antal utbildade helårsstudenter _____ inom **media**. Högst får _____ avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.
Övriga helårsstudenter inom media har avräknats mot utbildningsområdet _____.

³ Ersättning för kurser inom nätuniversitetet som avräknas inom takbeloppet med normala ersättningsbelopp för respektive utbildningsområde.
För att helårsstudenter och helårsprestationer skall kunna redovisas inom nätuniversitetet skall kursen vara registrerad av lärosätet hos Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning.

Bilaga 3 till regeringsbeslut 2006-11-23, nr I:12

Redovisning av grundutbildningen

<i>A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)</i>	
Årets takbelopp (tkr)	989 896
+ Ev. ingående anslagssparande (tkr)	
Summa (A)	989 896
<i>B. Utfall totalt för grundutbildningen</i>	
Ersättning för HPR från december föregående budgetår	3 885
Årets utfall: ersättning för HST+HPR (tkr)	897 493
+ Ev. utnyttjande av tidigare sparade HPR (tkr)	87 855
Summa (B) ^{1.}	989 233
Summa (A-B) ^{2.}	663

^{1.} Summan skall avse den totala ersättning som lärosätet genomför produktion för, dvs. oberoende av om den ryms eller ej inom tilldelade medel (A).

^{2.} Om summan blir positiv, skall det föras in i tabell över anslagssparandet nedan. Blir summan i stället negativ, skall beloppet föras till tabell över sparade helårsprestationer nedan.

<i>Tabell. Anslagssparande</i>	
Totalt utgående anslagssparande (A-B)	663
- Ev. anslagssparande över 10 % av takbeloppet ^{3.}	
Summa	663

^{3.} Den del av anslagssparandet som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

<i>Tabell. Sparade helårsprestationer</i>	
Ingående värde av sparande HPR (tkr) ^{4.}	87 855
- Ev. utnyttjande av tidigare sparade HPR under 2006 (tkr)	-87 855
+ Ev. sparade HPR under 2006 (tkr)	
Summa	0
- Ev. belopp överstigande 10 % av takbeloppet 2006 (tkr)	
Utgående värde av sparade HPR (tkr) ^{5.}	0

^{4.} Kan uppgå till högst 10 % av takbeloppet 2005.

^{5.} Kan uppgå till högst 10 % av takbeloppet 2006.

Bilaga 3. Statistik rörande studenter och forskarstuderande med funktionshinder som erhållit medel för särskilt pedagogiskt stöd budgetåret 2006

	Teckenspråkiga			Hörselskadade			Synskadade			Rörelsehindrade			Studenter med dyslexi/ läs- och skriv		
	studenter			stud. ej tolk			studenter			studenter			dyslexi/ läs- och skriv		
	ant	kv	män	ant	kv	män	ant	kv	män	ant	kv	män	ant	kv	män
Uppsala universitet	9	8	1	12	8	4	14	8	6	6	3	3	105	70	35
Lunds universitet	0			14	6	8	12	8	4	44	37	7	233	138	95
Göteborgs universitet	16	12	4	4	4		16	13	3	12	9	3	112	84	28
Stockholms universitet*	44	30	14	6	3	3	17	11	6	46	29	17	153	95	58
Umeå universitet	2	2		14	7	7	14	11	3	22	17	5	176	112	64
Linköpings universitet	8	4	4	6	4	2	10	5	5	48	41	7	106	73	33
Karolinska Institutet	2	2		7	3	4	10	8	2	9	6	3	97	71	26
K. Tekniska Högskolan	8	3	5	3		3	1		1	0			25	9	16
Luleå tekniska universitet	0			10	3	7	5	1	4	40	33	7	90	57	33
Karlstads univ	1	1		1	1		2		2	2	1	1	62	42	20
Växjö univ	0			8	5	3	7	5	2	23	17	6	79	47	32
Örebro univ	38	27	11	20	14	6	6	5	1	29	22	7	140	96	44
Mittuniversitetet	3	2	1	15	10	5	8	2	6	29	21	8	97	80	17
Blekinge tekniska högsk	0			0			0			1		1	12	10	2
Malmö högskola	3	1	2	5	5		6	4	2	15	14	1	94	67	27
Högskolan i Kalmar	2	1	1	6	5	1	3	2	1	3	3		9	5	4
Mälardalens högskola	3	1	2	5	3	2	6	2	4	0			65	39	26
Danshögskolan	0			0			0			0			0		
Dramatiska instiutet	0			0			0			0			0		
GIH	0			0			0			0			7	5	2
Högskolan i Borås	1	1		7	6	1	3	3		2	1	1	90	73	17
Högskolan Dalarna	2	2		3	1	2	6	4	2	4	2	2	40	26	14
Högskolan på Gotland	2	2		0			0			0			7	5	2
Högskolan i Gävle	2	2		3	2	1	8	6	2	8	7	1	54	38	16
Högskolan i Halmstad	0			2	1	1	3	2	1	8	4	4	37	23	14
Högskolan Kristianstad	0			5	5		8	4	4	31	23	8	74	51	23
Högskolan i Skövde	2	2		0			3	2	1	7	4	3	32	22	10
Högskolan Väst	2	1	1	4	2	2	2		2	5	4	1	28	17	11
Konstfack	0			0			0			0			1	1	
K. Konsthögskolan	0			0			0			0			0		
K. Musikhögskolan	0			0			0			0			0		
Lärarhögsk i Stockholm	12	6	6	7	5	2	6	5	1	4	4		79	64	15
Operahögskolan i Sth	0			0			0			0			0		
Södertörns högskola	1		1	3	1	2	2	2		2	1	1	60	30	30
Teaterhögskolan	0			0			0			0			0		
Chalmers tekniska högsk	0			3	2	1	2	1	1	5		5	75	19	56
Handelshögskolan i Sth	0			1		1	0			0			5		5
Högskolan i Jönköping	3	1	2	6	5	1	5	3	2	18	12	6	62	39	23
Teologiska högsk, Sth	0			1	1		2	1	1	2		2	4	3	1
Johannelunds teol högsk	0			0			1	1		0			11	4	7
Sth:s Musikped inst, SMI	0			0			0			0			0		
Ericastiftelsen	0			0			0			0			0		
Ersta Sköndal högskola	0			1	1		1	1		1	1		16	12	4
Röda Korsets högskola	0			0			0			0			5	3	2
Sophiahemmet högskola	0			0			0			0			13	11	2
Beckmans designhögsk	0			0			0			0			0		
Örebro teol högskola	0			0			0			0			0		
SUMMA	166	111	55	182	113	69	189	120	69	426	316	110	2 355	1 541	814
Sveriges lantbruksuniv	1	1		5	2	3	2	2		4	4		42	22	20
Summa	167			187			191			430			2 397		

	Kognitiva svårigheter			Stud. med annat			Sammanlagt antal			Varav forskar-		
	/ funktionshinder			funktionshinder			studenter			studerande		
	ant	kv	män	ant	kv	män	ant	kv	män	ant	kv	män
Uppsala universitet	83	57	26	26	22	4	255	176	79	1		1
Lunds universitet	68	41	27	17	9	8	388	239	149	2	2	
Göteborgs universitet	8	4	4	0			168	126	42	2	2	
Stockholms universitet*	28	15	13	21	15	6	315	198	117	3	1	2
Umeå universitet	9	4	5	3	3		240	156	84	0		
Linköpings universitet	35	18	17	23	16	7	236	161	75	1	1	
Karolinska Institutet	16	11	5	6	4	2	147	105	42	2	1	1
K. Tekniska Högskolan	2	1	1	4	2	2	43	15	28	0		
Luleå tekniska universitet	17	3	14	15	8	7	177	105	72	0		
Karlstads univ	4	2	2	2	1	1	74	48	26	0		
Växjö univ	25	15	10	3	1	2	145	90	55	0		
Örebro univ	31	19	12	0			264	183	81	2	2	
Mittuniversitetet	23	15	8	14	9	5	189	139	50	0		
Blekinge tekniska högsk	4	2	2	0			17	12	5	0		
Malmö högskola	11	1	10	10	9	1	144	101	43	0		
Högskolan i Kalmar	1		1	1		1	25	16	9	1	1	
Mälardalens högskola	6		6	0			85	45	40	0		
Danshögskolan	0			0			0	0	0	0		
Dramatiska institutet	0			0			0	0	0	0		
GIH	0			0			7	5	2	0		
Högskolan i Borås	10	4	6	11	10	1	124	98	26	0		
Högskolan Dalarna	10	8	2	6	6		71	49	22	0		
Högskolan på Gotland	5	1	4	1	1		15	9	6	0		
Högskolan i Gävle	14	12	2	3	3		92	70	22	0		
Högskolan i Halmstad	6	3	3	12	9	3	68	42	26	0		
Högskolan Kristianstad	4	3	1	0			122	86	36	1	1	
Högskolan i Skövde	5	1	4	1		1	50	31	19	1	1	
Högskolan Väst	5	2	3	0			46	26	20	0		
Konstfack	0			2	2		3	3	0	0		
K. Konsthögskolan	0			0			0	0	0	0		
K. Musikhögskolan	0			0			0	0	0	0		
Lärarhögsk i Stockholm	4	2	2	16	15	1	128	101	27	2	2	
Operahögskolan i Sth	0			0			0	0	0	0		
Södertörns högskola	10	7	3	4	3	1	82	44	38	0		
Teaterhögskolan	0			0			0	0	0	0		
Chalmers tekniska högsk	7	1	6	13	10	3	105	33	72	0		
Handelshögskolan i Sth	1		1	0			7	0	7	0		
Högskolan i Jönköping	12	8	4	2	2		108	70	38	0		
Teologiska högsk, Sth	0			1	1		10	6	4	0		
Johannelunds teol högsk	0			0			12	5	7	0		
Sth:s Musikped inst, SMI	0			0			0	0	0	0		
Ericastiftelsen	0			0			0	0	0	0		
Ersta Sköndal högskola	2	2		0			21	17	4	0		
Röda Korsets högskola	0			0			5	3	2	0		
Sophiahemmet högskola	0			0			13	11	2	0		
Beckmans designhögsk	0			0			0	0	0	0		
Örebro teol högskola	0			0			0	0	0	0		
SUMMA	466	262	204	217	161	56	4 001	2 624	1 377	18	14	4
Sveriges lantbruksuniv	12	11	1	3	3		69	45	24	1	1	
Summa	478			220			4 070	2 669	1 401	19		

* Vid Stockholms universitet har 24 av de teckenspråkiga studenterna deltagit i undervisning på teckenspråk med teckenspråkskunniga lärare (dvs. utan tolk). Av de 24 studenterna var 17 kvinnliga och 7 manliga studenter.

Stockholms universitet är regionens centrum för högre utbildning och forskning inom humaniora, juridik, naturvetenskap och samhällsvetenskap. Med 39 000 studenter och 5 600 medarbetare är Stockholms universitet ett av landets största universitet och en av huvudstadens största arbetsgivare.

Universitetsområdet är ett modernt campus som sträcker sig från Sveaplan i söder till och med Bergianska trädgården i norr. Stockholms universitets läge mitt i världens första nationalstadspark – Ekoparken – präglas av såväl unika natur- och kulturvärden som närhet till huvudstaden.

Ytterligare information finns på hemsidan
www.su.se

Stockholms universitet

106 91 Stockholm
Tfn 08-16 20 00

